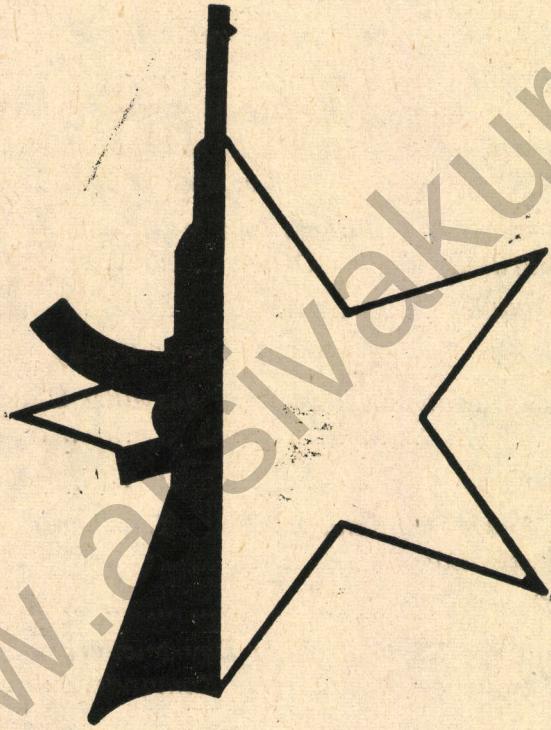

ala rızgari

özel sayı 1

ala rızgari

15 Günlük Siyasi Dergi / Sahibi : *İkram DELEN* / Sorumlu Yazı İş-
leri Müdürü : *Hatice YAŞAR* / Yönetim Yeri : Dilan Pasajı, Diyarbe-
kir / Dizgi-Baskı : Espas Matbaacılık - İstanbul

İÇİNDEKİLER:

Yayına Başlarken	3
Yeni Bir Biçim İçinde Eski Muhteva Sürdürülürken	5
YOL AYRIMINA GELİRKEN	
I. Kürdistan Devriminde Bir Sürecin Değerlendirilmesi	26
II. İdeolojik İnşa Sürecinde Hareketimizin İçine Girdiği Bunalım	37
III. Hareketimizin Bazı Sorunları ve Anti-Sömürgeci Ulusal Demokratik Mücadelemizde Marksist-Leninist Birlik İçin Yeni Atılım Üzerine Bazı Düşünceler	47
78'lerde Marksistlerin Altedilmesi İçin Marksizm Adına Yapılan Sahtekârlıklardan Bir Örnek	71
Bir İlan ve Bir Bildiri	74
Devrimci Hareketin Önünde Büyük Engel Yapay Çelişmeler	83
Sapmalar Genel Olarak Sosyalizmi ve Sosyalist Ülkeleri Tehdit Ediyor	90
Bir Katliam Üzerine	95
Bir Yoldaşımız Daha Düşmana Sıkılması Gereken Kurşunlarla Katledildi	107
1 Mayıs 1979 Üzerine	110
Malazgirt'te Binlerce Köylü Proleter Devrimcilerin Öncülüğünde Sömürgeci Baskıları ve Komando Zulmünü Protesto Etti	116
Bize Gönderilen Bir Açıklama	119
13 Demokratik Kuruluş Temsilcisinin Ortak Açıklaması	121

Yayına Başlarken :

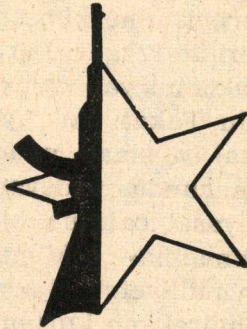
Dünya düzleminde proletaryanın gelişen sınıf mücadelesinin yasalarına uygun bir şekilde genel olarak Ortadoğu'da ve özel olarak Türkiye ve Kürdistan'da sınıf mücadelesi bütün şiddetiyle devam etmektedir. Buna bağlı olarak Türk proleter devrimci hareketi ile Kürt halkının anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesinde önderlik uğruna mücadele eden proleter devrimcilerin hareketi de hızlı bir arınma ve saflaşma içine girdi. Türkiye ve Kürdistan'da gelişen sınıf mücadelesinde organik olarak ortaya çıkan arınma ve saflaşma eylemi RIZGARI siyasi hareketine de yansıdı. Rızgari siyasi hareketi içinde arınma ve saflaşma uğruna verilen mücadele, yeni burjuva milliyetçilerinin engellemelerine rağmen proleter devrimcilerin mücadelesi ile olumlu yönde sonuçlandı. Rızgari siyasi hareketi 1978 Aralık'ında «Yol ayrımı»na geldi. Artık Rızgari siyasi hareketi bünyesinde iki görüş çarpışmaktaydı. Bir yanda yeni burjuva milliyetçiliği, Rızgari siyasi hareketinin üç yıl boyunca sürdürdüğü sosyalist mücadele sonucu saflarımıza egemen kılınmaya çalışılan yüce proleter değerleri imha etmek isterken, diğer yanda proleter devrimciler proleter değerlerin yaşaması ve geliştirilmesi uğruna bir mücadele içindeydiler.

Rızgari siyasi hareketinin *yol ayrımı*'na geldiği aşamada şuna karar veriliyordu: «Rızgari ismine kimse sığınmayacak, sahip ve yazı işleri müdürü bir bildiri ile Rızgari Dergisi'nin yayınına son verdiğine dair kamuoyuna açıklama yapacak.» Bu kararı yeni burjuva milliyetçileri de onaylıyordu. Fakat, Yol Ayrımı'ndan sonra proleter devrimcilerin kararlı siyasal çalışması ve *ideolojik mücadele ve politik teşhir kampanyası* sonucunda gerileyen, burjuva milliyetçi dünya görüşleri gereği tek siyasal çalışma biçimi olarak ellerinde ve gönüllerinde «Rızgari sığınağına» çekilme dışında bir çalışmaları olamazdı. Ve yine burjuva milliyetçileri sonunda imzaladıkları devrimci yasaların altındaki mürekkep kurumadan burjuva yasalarına (basın yasasına) sığınarak Rızgari dergisinin yayınına başlattılar. Yeni Rızgari'de Yol Ayrımı'nın sorunlarını bile koymaktan korka-

rak, Rızgari siyasi hareketinin taraftarlarının kafalarını bulandırdılar, dost devrimci güçlerden gerçekleri gizleyerek sorunu karartmaya çalıştılar. Dedikodular, fiskoslarla yeni tekkeler oluşturmaya çalıştılar. Sorunun netleşmemesi için ellerinden geleni yaparak Rızgari siyasi hareketi içindeki unsurları bir kördöğüşüne çektiler. Biraz daha tutunmak, çevrelerine bir takım «mürit»ler toplayabilmek için her türlü burjuva çalışmasını yeğlediler.

Oysa, proleter devrimciler tarafından geldikleri Yol Ayrımı'nda, Yol Ayrımı'nın sorunlarının netleşmesi için gerekli bilimsel çaba gösterildi. *İdeolojik mücadele ve politik teşhir kampanyasına* karar verildi. İdeolojik mücadele ve politik teşhir kampanyamızı yeni burjuva milliyetçileri engellemek istedikleri halde bu işi beceremediler, proleter devrimciler burjuva milliyetçileri tarafından çıkarılan tüm engelleri aşarak yollarına devam ettiler. İdeolojik mücadele ve politik teşhir kampanyamızda, Yol Ayrımı'nın sorunlarını saflarımızdaki tüm unsurlara ve tüm devrimci güçlere anlatarak netleştirmeye çalıştık. Fakat bu çalışmalarımızda önemli eksikliklerin bırakıldığını teslim etmek gerekir...

İdeolojik mücadele ve politik teşhir kampanyamız ALA RIZGARI ile yeni bir düzeyde devam ettirilmek durumunda. İşte, ALA RIZGARI'nın bu Özel Sayısında Rızgari siyasi hareketinin geldiği Yol Ayrımı'nın sorunlarını daha da bir netleştirmek için çaba sarfettik. Ve bu Özel Sayıda Rızgari siyasi hareketi bünyesindeki ideolojik mücadelenin Yol Ayrımı'ndan önce nasıl değerlendirildiğini ve günümüzde nasıl değerlendirildiğini sunmaya çalışacağız. Gelecek günlerde de yeni burjuva milliyetçilerinin görüşlerini yansıtan yazılı görüşlerin ve «Rızgari» 8'in eleştirisi ile Yol Ayrımı'nın sorunlarını daha da derinleştirmiş olacağız.

YENİ BİR BİÇİM İÇİNDE ESKİ MUHTEVA SÜRDÜRÜLÜRKEN :

«Provokasyonun, *kimin yalancı olduğunu* soran, bu metodu, yalnızca bir kavga için bahane arayan bir kabadayıya, veya davranışındaki gülünçlüğü farkedemeyen histerik bir adama yakışır. Belki politik hatalardan suçlanan politik bir liderin bu metodu kullanması kesinlikle, onun başka bir savunması olmadığını, ve onun, politik farklar seviyesinden berbat ağız kavgacı-sı ve skandalcı seviyesine düştüğünü, ispatlar.

«Özel konuşmaları temel alan, *ispatlanamayan* konulara saldıran bu kabadayı ve külhanbeyinin hilesine karşı, hangi savunma taktiği kullanılabilir sorusu akla geliyor şimdi? «İspatlanamayan» konular dedim, çünkü tabiatları icabı, hiçbir kaydı bulunmayan özel konuşmalar, *hiçbir* ispata meydan vermez, ve buna dayandırılan konular, bütün anlamıyla «yalan» kelimesinin tekrarını gerektirir. Martov, dün, bu tür tekrar sanatında gerçek ustalığa erişti, ve ben de onun yolundan yürümeye hiç niyetli değilim.

«Dünkü konuşmamda bir savunma yolu göstermiş, ve kategorik olarak üzerinde ısrar etmiştim. Rakibime, konuşmasındaki, yalancılık, entrikacı ve böyle ve bunun gibi, bitmeyen ve sayılamayacak kadar çok karanlık ipuçlarıyla belirlediği, hakkımdaki suçlamalarını, hemen, bir makale olarak yayınlamasını isteyerek, meydan okudum...»

«... Tekrar ediyorum, eğer rakibim yaptığım çağırışı savsaklarsa, bu, onun suçlamalarının karanlık iftiralarından başka birşey olmadığını, bir hainin iftira temayülünün, ya da, ahmakça hata yapan politikacının histerik sorumsuzluğunun ürünü olduğunu ispatlar.» (1)

Lenin bu sözleri, 1903'te oportünist tezlerini, özel «sohbetler», karalamalar ile gizlemeye çalışan Martov'a karşı kullanır. Lenin'in sunduğu tezleri karartmak, dikkatleri başka yerlere çekmek isteyen Martov'a, Lenin bu şekilde cevap vermiştir. Dedikodular, ispatlanamayan suçlamaları «dedim, dedi» yöntemiyle karmaşıktırmak yerine göğüslemek ve dikkatleri tartışılan konulara çekmek ancak böyle mümkün olmuştur. Çünkü ispatlanamayan, ispatlanması olanaksız suçlamalarla özel olarak uğraşmak o suçlamaları yapan güçsüz, korkak kişinin sorunsalı içinde seyretmek demektir. Oysa karşıkarişmeye geline ile mücadelenin ilk koşulu kendimize ait proleter devrimci sorunsalımızı egemen kılmaktan geçer.

(1) V. İ. LENİN, Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin Kuruluşu. Günce Yayınları, 1. Baskı, sh. 100 - 101 İst. 1977.

Yazımıza Lenin'in bu sözleri ile başlamamızın nedeni salt Martov'u bir kez daha mahkûm etmek değildir. Martov'u ve mücadele yöntemini Lenin ve bizzat Büyük Ekim Devrimini mahkûm etmiş ve tarihteki yerini belirlemiştir. Bizim bu alıntı ile başlamamızın gerçek nedeni ise Rızgari'deki yol ayırımından sonraki bu kısa sürede, burjuva milliyetçi görüşlerini kitleler karşısında açıkça savunmaktan korktuklarından, çeşitli yalan ve iftiralara başvurarak gizlemeye çalışan «bizim» burjuva milliyetçilerimize ve saptadıkları mücadele yöntemine cevap olsun diyedir. Bu bağlamda biz de burjuva milliyetçiliğinin yeni temsilcilerine aynı savunma yolunu öneriyoruz. *Gerçekten de, yürekleri yetiyorsa «dostlarımız» iddialarını yayınlasınlar. Ancak ondan sonra cevap verme gereği duyulur. Aksi takdirde bizim «dostlarımız»da bir süre sonra hem de kendi yandaşları tarafından birer iftiracı ve sahtekâr olarak değerlendirileceklerdir.*

Ve «bizim» burjuva milliyetçilerimiz herşeye karşın, yine de tarihteki yerlerini almaya başlamışlardır. Yeni Rızgari'nin ilk sayısı bu işi hızlandırmaya ve «dostlarımızın» iki ay boyunca gizlemeye çalıştıkları görüşlerini net bir biçimde kitlelere sunmaya yetmiştir. Ayrıca burjuva milliyetçilerinin gerçek Rızgari'nin proleter devrimci tezlerine korkaklıkları, ikircikli yapıları ve uzlaşmacı karakterleri gereği katlandıklarını da yine yeni Rızgari ilk sayısında yeterince gözler önüne sermiştir.

Korkaktılar... Çünkü Kürdistan devriminde koskoca bir 75 yıl gisi yaşanmıştı ve burjuva milliyetçileri Kürdistan'da emekçi yığınların karşısına bir kez daha tezlerini aynı biçim içinde sunmaya cesaret edemezlerdi. *İkircikliydiler..* Çünkü burjuva milliyetçileri eski tezlerini yeni bir biçim altında sunma gücünü kendilerinde bulamamaktadırlar. Mutlaka sırt hamallarına ihtiyaç duyuluyordu. *Uzlaşmacıydılar...* Çünkü bu onların sınıfsal özelliklerinin başında gelir. Ayrıca sosyalistlerin hep en önde hiçbir çıkar gözetmeksizin vuruştuklarını da iyi biliyorlardı. Birde buna ek olarak sınıf uzlaşmasına dayanan birliklerden hep kendilerinin yararlandıklarını, emekçi yığınların da zarar gördüklerini iyi biliyorlardı. Nasılsa Kürdistan devriminde bu tip birliklerden hep kendileri yararlanmış ve sosyalizm adına yola çıkanları şu veya bu şekilde imha edebilmişlerdi. Öyleyse Rızgari sürecinde de aynı yöntemlerin sağlayacağı kesin «yararlara» güvenilerek bazı şeylere katlanmak gerekiyordu. Nasılsa onların deyimiyle «politik taktiklerin» yani politik ayak oyunlarının işlerlik kazanacağı günler yakındı, ve geçmişte de görülmüştü, burjuva ayak oyunları hep sahiplerine «zaferler» kazandırmıştı. Fakat şu kısacık sürede de görüldüğü gibi Kürdistan devriminde birşeyler değişmişti ve ayak oyunları sahiplerine geçici bir süre için bile olsa zaferler kazandıramıyor. Tüm bu değişiklikler nelerdi ve burjuva milliyetçileri eski ayak oyunları ile niye bir kez daha önderliklerini pekiş-

tiremiyorlardı? Burjuva milliyetçileri tüm bu sorulara cevap veremiyor, oysa bu soruların cevabı Kürdistan devriminde en azından son üç yılda yaratılan değerlerde yatmaktadır. Bu nedenle kısaca da olsa süreci değerlendirmek gerekmektedir.

75 yenilgisinden sonra Kürdistan devriminde yeni bir evre başlıyordu. Yıllarca savaşı bir devrimci muhalefetin vurması gereken hedefi bile yeterince netleştiremediği, mücadelenin niteliğini yerli yerine oturtamadığı, dolayısıyla mücadele sürecindeki dost ve düşmanlarına da gerektiği gibi yaklaşmadığı görülüyordu. Kürdistan'ın jeo-politik konumu ve bu konumun emperyalistler ve bölgedeki işbirlikçileri açısından ne ifade ettiği bir kez daha açıkça görülüyordu. Kaynayan Orta-doğu'da devrimin odak noktasını oluşturan Kürdistan'ın can çekişen ve her gün yeni bir pazarını yitiren emperyalizm açısından ne ifade ettiği görülüyordu. Hepsinden önemlisi çağımızda zaten çoktan önderlik barutunu yitirmiş olan burjuva önderliğin Kürdistan'da, Kürt halkı açısından kalıcı mevziler kazanamayacağı, emekçi yığınların uzun yıllar manevi değerler uğruna savaşmalarının Kürdistan'da nelere mal olduğu da yine bu evrede görülüyordu. Bir parçasındaki en küçük bir kıvılcımın yanında diğer parçalarında büyük yankılara gebe olduğu Kürdistan'da emperyalistlerin savaş devam ederken kendilerini tercih eden burjuva milliyetçi önderlikleri bile alandaki sömürgeci jandarmalarına feda ettiği de açığa çıkmıştı. Özcesi Kürdistan'da sözde bir bağımsızlık isteyenler açısından bile burjuva siyasi aksiyonlar umut olmaktan çıkıyordu. Yeni bir önderlik yaratmak gelip dayatmıştı. Bu önderlik ise ancak çağdaş yani proleter devrimci önderlik olabilirdi. O güne kadar sosyalizm adına yola çıkıp kısa bir süre sonra varolan önderliğin ideolojik-politik-örgütsel egemenliğinin sınırları içinde kalan ve şu veya bu şekilde imha edilenler ya da sosyalist olmayı sadece egemen ulus solu içinde görenler, dolayısıyla her iki halde de Kürdistan'daki devrimci muhalefeti burjuva siyasi organizasyonlarına terkedenler mutlaka yerli-yerine oturtulmalıydı. Yani dünü acımasızca değerlendirip bu günü kavramak ve yarına önermeler yapmak gerekiyordu.

Bu değerlendirmeler marksizm-leninizmin ışığında yapıldığında Kürdistan devriminde proleter devrimci önderliğin zorunluluğu ve kendisini dayattığı görülüyordu. Bu önderlik nasıl sağlanmalıydı? Yine Fas tipi bir örgütlenme içinde kaınarak önderliği ele geçirmek mümkünmüydü? Geçmiş ve günümüzün somut koşulları değerlendirildiğinde hedef ile çıkar çatışması olan sınıf ve katmanların tümünü Fas tipi bir örgüt bünyesinde bir araya getirmenin nesnel olarak bir kez daha Kürdistan'daki toplumsal muhalefeti burjuva önderliğe feda etmek olacağı ve bu önderliği mutlaklaştıracağı, günümüz Kürdistan'ının böyle bir önderliği ve örgütlenmeyi dışladığı

görülmekteydi. Özellikle politik platformda sınıf mücadelesinin hızlandığı Kürdistan'da hala böyle bir örgütlenmeyi savunmanın ve önderliğe bu örgütü aday görmenin Kürdistan'da tarihin tekerleğini geriye doğru çevirmek olacağı açıktı. Artık Kürdistan devriminde proleter devrimciler ve burjuva milliyetçileri karşı karşıya gelmişlerdir ve nesnel olarak uzun yıllardan bu yana süren mücadeleyi maddi temellerine oturtmanın zamanı gelmişti. Bu mücadeleyi maddi temellerine oturtmak ise bu mücadelenin nedenlerini Kürdistan'lı emekçi yığınlar taşıtmaktan ve emekçi yığınları bu doğrultuda duyarlı kılmaktan geçiyordu. Öyleyse yapılacak olan, yapılması gereken açıktı:

Kürdistan devriminin önderliği omuzlarında olan proleter devrimcilerin kendi aralarındaki *en geniş birliği* sağlamaları ve bu birliğe emekçi yığınların güven duymaları gerekiyordu. Yani, proleter devrimciler Kürdistan devrimiyle ilgili bağımsız ideolojik-politik-örgütsel tezlerini marksizmin ışığında yerli yerine koymalı ve emekçi yığınlar açıkça burjuva siyasi aksiyonlarından hangi temel konularda ayrıldıklarını, *devrim anlayışlarını, örgütlenme ve çalışma tarzlarını* somut bir biçimde göstermeliydiler. Burjuva milliyetçilerinin uzun yıllardan bu yana mutlaklaştırılmaya çalışılan ideolojik-politik-örgütsel egemenlikleriyle mücadele etmenin ilk koşulu olarak bu görev açığa çıkıyordu. Ancak bu şekilde proleter devrimci önderlik ve hareket bağımsız bir biçimde Kürdistan'lı emekçi yığınlar seçenek olarak sunulabilirdi ve emekçi yığınlar katliamlarda kişilere değil -çünkü bu uzun süreli olamıyordu- hareketlere sahip çıkabilirlerdi. Ancak bu şekilde Kürdistan'lı emekçi yığınları sosyalizm adına yola çıkanların burjuva milliyetçilerince katledilmelerine tepki gösterebilirlerdi. Çünkü bu insanların niçin katledildiklerini bileceklerdi. Özcesi; proleter devrimcilerin en geniş birlikleri bağımsız ideolojik-politik-örgütsel tezleri çerçevesinde sağlanmalı ve emekçi yığınların kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda örgütlen-dirilmeleri ve anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadeleye kanallize edilmeleri gerekiyordu. Fakat bu da 75'lerin Kürdistan'ında yetmiyordu. Başta da değindiğimiz gibi sınıf mücadelesi özellikle politik platformda hızlanmıştı ve artık proleter devrimciler ile burjuva milliyetçilerinin aynı parti içinde yanyana mücadele koşulları ortadan kalkmıştı. Artık, Kürdistan'da değişik sınıf çıkarlarını savunan siyasi yoğunlukların tek bir parti içinde mücadeleleri mümkün değildi. Tek parti değil, sınıf partilerinin asgari ilkeler doğrultusunda biraraya gelecekleri CEPHE olgusu dayatmıştı. Bu anlamda proleter devrimciler açısından yeni bir görev de dayatmıştı; bağımsız ideolojik-politik-örgütsel inşa partileşmenin ve partileşme sürecinin de asal ögesi oluyordu. "Bu görevlerin arasına ÇİN SEDDİ çekmek mümkün değildir. Bu zorlu görevler organik birlik içinde

yanyana yürütülmelidirler", dendi ve Kürdistan devriminde proleter devrimciler açısından yeni bir evre başlatıldı.

Bu evrede; Kürdistan devriminde egemen kılınan burjuva milliyetçi ideolojik-politik-örgütsel anlayışların parçalanması dayatmıştı. Proleter devrimcilerin, bağımsız ideolojik-politik-örgütsel anlayışlarını egemen kılmadan, Kürdistan devriminde yer alacak olan en geniş devrimci muhalefete gerçek kurtuluşlarının yolunu açmak mümkün değildi. Kürdistan devriminde emekçi kitleleri gerçek kurtuluşa götürecek önderlik ancak proleter devrimcilerin devrim anlayışlarını, çalışma ve örgütlenme tarzlarını egemen kılmaları ile mümkündü. Kürdistan devriminde vurulması gereken hedef bu süreçte her yanı ve tüm ilişkileriyle netleştirildikten sonra Kürdistan'da Leninist kesintisiz aşamalı devrim anlayışı emekçi yığınlara gerçek kurtuluşun yolu olarak sunuldu. Fakat bu yolda önderlik etmesi gereken proleter devrimcilerin örgütsüz önderlik etmeleri mümkün olmadığı halde, örgüt anlayışının emekçi yığınlara empoze edilmesinde çeşitli güçlüklerle karşılaşıldı. Bir yanda burjuva örgütlenme anlayışının egemen kılındığı Kürdistan'da emekçi yığınlar arasında bu örgüt anlayışını yıkmak gerekiyordu. Bir diğer yanda da sosyalizm adına yola çıktıklarını idia eden unsurların önerdikleri ve nesnel olarak burjuva milliyetçilerinin örgütlenme anlayışlarını mutlaklaştıran anlayışlara karşı mücadele etmek ve bu aksak anlayışları tasfiye etmek gerekiyordu. İşte bu noktada proleter devrimciler, örgütsel anlayışlarını, proleter devrimcilerin en geniş birliğini amaçlayan "çelik çekirdek, özörgüt" parti, ve Kürdistan devriminde yer alan çeşitli sınıf ve tabakaların siyasi organizasyonları ile ilkeli birliklerinin somutlaşması olarak da ulusal demokratik cephe anlayışları konusunda emekçi yığınları duyarlı kılma eylemini önlerine koydular. Rızgari süreci boyunca bu doğrultuda şu görüşlere yer verildi:

Bir aşamada vurulacak hedef ile çelişmesi olan sınıfsal güçlerle, birlikte olunabilecek ilkeler doğrultusunda yanyana gelmek zorunludur. Bunun, vurulacak hedefi olabilecek oranda küçültmesi, netleştirmesi gerekir. Dost olabilecek güçlerin tümünün yanyana gelmeleri, her iki taraf ile de o aşamada yanyana gelmelerini engelleyecek çıkar çatışması olanların ise en azından tarafsızlaştırılmaları ve düşman güçlerinde mutlaka yeterince netleştirilmeleri zorunludur. Fakat bu da yaşanan süreç-evre-aşamanın somut koşullarının somut tahlili sonucu en geniş muhalefetin taleplerinin programlaştırılıp ilkelere bağlanmasından geçer. Ancak bu ilkeler doğrultusunda bir araya gelindiğinde dostluğun-yandaşlığın bir anlamı olur. Yine ancak bu şekilde uzun ve kısa vadeli, hatta anlık dostluklar belirginleşir. Neden hangi taleplerin gerçekleştirilmesi için ve ne zamana kadar süreceği saptanmayan dostluklardan yarar değil zarar görülür. Ve o

dostluklardan özellikle emekçi yığınlar zararlı çıkar. Ayrıca ilkel düzeyinde oluşmayan, kendiliğinden olan dostlukların istenen dostluklar da olmadıkları açıktır.

Bu bağlamda, en geniş dostluklardan yana olan proleter devrimciler bu dostlukların zorunluluğu kadar, bu dostlukların somut ilkeler doğrultusunda oluşması zorunluluğunu da önlerine koyarlar. En geniş yığınlara, dost oldukları, biraraya geldikleri güçlerle neden dost olduklarını, bu dostluğun nereye ve ne zamana kadar hangi koşullarda süreceğini de anlatmak zorundadırlar. Yani dostlarımız ile çıkarlarımız hangi temel ilkelerde çakışıyor, ne zaman çatışacak? Tüm bunlar konusunda emekçi yığınları duyarlı kılmak gerekir ki, bir evre-aşama-süreçte dost olduklarımız ile karşı karşıya geleceğimiz süreçlerde en geniş desteği yine kazanalım. Aksi takdirde dayandığımız güçler bile bugün yanyana olduğumuz güçlerle karşı-karşıya geldiğimiz süreçte, kendi çıkarlarına aykırı da olsa karşımızda, tasfiye etmemiz gereken gücün yanında yer alabilirler. Oysa ittifak sürecinde bile, neden birlikten değil de, ittifaktan sözettiğimizi en geniş yığınlara kavratabilirsek dostluklardan hep proleter devrimciler yararlanır.

Çünkü çağımızda en geniş dostlukları ve toplumsal muhalefetin en geniş kesimiyle dostluğu yürütebilecek tek güç proletaryadır. Fakat çağımızın en devrimci sınıfında bu zorunlu dostluklardan; neden ittifaktan bahsedilip birliklerden bahsedilmediğini açıkça koymadan, kazanarak çıkması mümkün değildir. Zaten ittifaklardan bahsedilen platformda ayrılıkların olduğu açıktır. Bu ayrılıklar da en genelinde çıkar çatışmalarını içerir. *Devrimci tavır birlikte olunan evrelerde bile çıkar çatışmalarında olduğu gibi, çıkarların çatıştığı noktaları da belirtmektir.* Fakat bu çıkar çatışmalarının oluşturduğu çelişmeler mutlaka antagonist karakterli bir çelişme olmayabilir. *Örneğin; işçi sınıfı ile yoksul köylülük arasında da bir çelişme vardır ve emekçi yığınlar bu konuda da duyarlı kılınır, ama bu çelişme antagonist karakterde bir çelişme değildir ve yoksul köylülük bu nedenle işçi sınıfının en uzun vadeli temel müttefikidir.* Ama bu temel müttefikin de müttefikliğinin sağlam olması, her iki sınıfın çıkarları arasında bu iki sınıfın birliğini engelleyen çıkar çatışmaları konusunda duyarlı olmalarından geçer. Çünkü bu iki dost güç arasında da bir çatışma vardır ve birliklerini engelleyen bu çatışmadır. Proleter devrimciler hiçbir süreçte temel müttefikimiz olan emekçi köylülükle dostluğumuz bozulacak diye. ittifaktan değil de, birlikten bahsetmemişlerdir. Bu temel müttefik sürecinde yerli yerine oturtmuşlardır. Çıkarlarının çakıştığı yanlardan bahsettikleri ve kitleleri bu doğrultuda duyarlı kıldıkları gibi, çıkarlarının çatıştığı yanlarda da kitleleri duyarlı kılmışlardır.

Özcesi proleter devrimciler en geniş dostluklardan yanadırlar. Ama bir evre-aşama-süreçte kurulan dostluklarda dostlarla birleştikleri ve ayrıldıkları yanları açıkça belirterek ve bu doğrultuda mücadele ederek dost olurlar, dostluklar içinde yer alırlar. Çıkar çatışmaları ile ilgili kararlı mücadeleden hiçbir dostluk sürecinde vazgeçemezler. Ne "biz bize yeteriz" anlayışı ile çıkarların çakıştığı yanları gözardı ederler, ne de "dostluklar bozulur, dostlarımız bize küser" anlayışıyla çıkarların çatıştığı noktaları belirtmekten ve kitlelere kavratmaktan kaçınırlar. Yani, ne reaksiyoner sol bir anlayışla dostlukları kırıp düşmanları güçlü kılarlar, ne de sağ bir anlayışla köklü çıkar çatışmaları içinde olduğumuz ve bir süre sonra karşı-karşıya geleceğimiz günümüzdeki dostlarımızın kuyruğuna takılıp devrimci potansiyeli onlara peşkeş çekerler. (2)

Bu bir paragrafta ittifaklar konusunda sadece sağ bir anlayış değil, aynı zamanda burjuva milliyetçilerinin Kürdistan devriminde kendi yandaşlarından başkasını dost olarak görmeme anlayışları da açık bir biçimde görülmektedir. *Bu paragraftaki anlayışa göre müttefik güç eleştirilmemelidir.* Dost güç eleştirildiğinde dostluk bozulur, anlayışı egemen. Dolayısıyla Kürdistan devriminde «dostlarımızın» bir tek dostları var, o da burjuva milliyetçi siyasi organizasyonudur. Öyleyse yeni burjuva milliyetçileri Rızgari 5, Ek Broşür 2 ve 7'deki görüşlerimiz, dostlarımız ile ilişkilerimizi içi boş hale getirdi, demek istiyorlar. Oysa biz Rızgari süreci boyunca Kürdistan devriminde dost olmamız açısından burjuva milliyetçi aksiyonlardan hiç de daha az önemli olmayan birçok siyasi aksiyona görüşlerimiz doğrultusunda eleştirilerimizi yönelttik ve hiçbir zaman da eleştiri yönelttiğimiz için bu dost güçlerle ilişkilerimizin, dostluğumuzun bozulacağı, bozulabileceği anlayışına kapılmadık. Çünkü bizzat ayrılık içinde olduğumuz tezlerde eleştirici olmak, dostluğu yerli yerine oturtur ve pekiştirir anlayışı bizlerde egemendir. Bizzat Rızgari 5'de de bu anlayış sergilenir. Fakat «bizim» burjuva milliyetçilerimiz Rızgari'nin tüm tezlerine katılmadıkları için ittifaklar anlayışına da katılmadıklarını bu bir tek paragrafta dile getiriyorlar. «Tüm solu

(2) «Burada gene temel bir anlaşmazlık nedeni olarak, ittifaklar perspektifinin bizi (bizim tarafımız)dan iflasa sürüklediğini belirtmek gerekir. Bu konuda gene ısrarlı olarak arkadaş vardır. Arkadaşımız, yurtsever demokratlarla olan ilişkilerin, mekanik baskılarla kırılma tehdidi altında olduğunu, siyasetimizin bu konuda duyarlı davranması gerektiğini uyara, uyara ... istenmeyen adam haline geldi. Oysa nesnel olarak gençlik çalışmasını siyasi çalışma ile karıştıran arkadaşlar, alanlarda bu ittifakın kırılmasının getireceği sonuçları görebilir durumda değillerdi. Öğrenci gençlik ile küçük burjuva okumuşlarının mızımlıklarına teskin edici eczalar vermek için, yurtseverlerle olan ittifak perspektifi iyice içi boş bir hale getirildi. Bugün artık, yurtseverlerden tecrit olunduğu kabul edilmelidir.» (Yol ayrımında burjuva milliyetçilerince verilen 22 sayfalık metinden, sayfa 19)

eleştirin, çünkü eleştirdiğinizde düşman olacaksınız, onlar zaten bizim sınıf düşmanlarımızdır, ama sakın bizim yandaşlarımıza, burjuva milliyetçilerine dokunmayın. Çünkü burjuva milliyetçilerinin, burjuva milliyetçilerinden başka dostları yoktur, olamaz» diyorlar.

Bu görüşlerimizi Rızgari süreci boyunca ideolojik-politik-örgütsel olarak yerli yerine koymaya çalıştık. Dostlarımız ile neden ne zamana kadar ve hangi ilkelerde dost olduğumuzu en geniş yığınlara götürdük ve eylemimizin içeriği ile de bunu doğruladık. Özgül ve evrensel müttefiklerimize karşı tavrımız bu çerçeve içinde yürütüldü. İdeolojik mücadele-politik dostluk formülasyonunu içi boş kof bir formülasyon haline getiren siyasi yoğunluklara karşı da kararlı bir ideolojik mücadele sürdürdük. İdeolojik mücadelenin dostlukları sarsmayacağını, netleştirip pekiştireceğini vurgulayan evrensel ilkeyi hayata geçirdik.

Kürdistan devriminde bağımsız siyasi organizasyonları ile mücadelenin önderliğini yüklenmek zorunda olan proleter devrimcilerin en geniş birliği konusunda da Kürdistan'daki bir aksak *sağ anlayışı* yıkma mücadelesi içine girilmiştir. Bu aksak anlayış bir yerde, Kürdistan devriminde kendi temel anlayışlarını uzun yıllardan bu yana egemen kılan burjuva siyasi aksiyonundan bize kalan, beyinlerimize işleyen bir mirastır. Ve mutlaka proleter devrimcilerinin beyinlerinden, tasfiye etmeleri, eylemlerine bulaştırmamaları gereken bir aksak görüştür. Nesnel olarak en geniş birliği engelleyen ve burjuva milliyetçi eğilimlere hizmet edecek olan bir anlayıştır. Bu anlayış; en geniş birliklerin ilkesiz, ilkeleri pazarlık konusu yaparak, birleşilen ve ilkeleri tespit etmeden, netleştirmeden "nasıl olursa olsun bir araya gelelim, çoğalalım bu nedenle de sakın birbirimizi yargılamayalım" eğilimlerini içerir. Günümüzde sosyalist saflarda egemen olan bu anlayış; en geniş birliklerin kof, ilkesiz, her an parçalanmaya aday "çoğunluklardan" geçmeyip saptanan sağlıklı tezlerden geçtiği evrensel tezini yadsımaktadır. Dolayısıyla en küçük bir darbeye yıkılmaya namzet kumdan şatolar önerilmektedir ve sağlıklı kalıcı birliklerin kurulması, mücadelede proleter devrimcilerin önderliği ele geçirmesi engellenmektedir.

Oysa Kürdistan devriminde proleter devrimciler kendi öz örgütleriyle süreçte yer alacak ve mutlaka ilkeler doğrultusunda en geniş muhalefeti örgütleyecektir, buda ulusal demokratik bir cephe olacaktır anlayışı Kürdistan'da egemen kılınmaya başladığı andan itibaren proleter devrimcilerin en geniş birliklerinin sağlanması süreci başlamıştır. Bu birliğin oluşturulması süreci günümüzde partileşme sürecidir. Bu süreçteki her eylemimiz bu süreci hızlandırmak içindir. Ve bu süreçte proleter devrimcilerin en geniş birliği kof niceliklerden değil, Kürdistan'ın somut koşullarının somut tahlili sonucu saptanan ilkelerde gösterilen duyarlılık ve kararlardan geçecektir.

Ne reaksiyoner gruplar nede "kimseyi eleştirmeyelim, önce ilkeleri rafa kaldıralım, ondan sonra herşey dahada kolaylaşır" anlayışı Kürdistan devriminde hayati önemi olan proleter birliği sağlayamayacaktır. Her iki anlayış da bu birliğin oluşmasına ve partileşme sürecinin değirmenine su taşımaktadırlar.

"Herkes nasıl ve hangi koşullarla olursa olsun bir masa başında bir araya gelip bir çadır kurulsun" anlayışı Kürdistan'da kırılmaya başlamıştır. Günümüzde küçük bir niceliğe hitap etse bile, eğer bir araya gelinen ilkeler Kürdistan'da proleter devrimcilerin en geniş birliğini sağlayacak olan ilkelerse mutlaka süreçten güçlü çıkacak olan ve en geniş birliği sağlayacak olan bu yoğunluktur. Ve bu yoğunluk ilkeler doğrultusunda kararlı mücadelesini sürdürdükçe Kürdistan devriminde arınma ve saflaşmayı hızlandıracaktır. Birlik konusunda da leninizmin birlik anlayışı saflara egemen kılınacaktır. Arınma ve saflaşma proleter devrimcilerin sağlıklı birliklerinin sağlanmasında önemli bir koşuldur. Bu ise sosyalist saflarda yer alan yoğunluklara düşman kesilmeyi önermediği gibi, bu siyasi yoğunluklara karşı kararlı bir ideolojik mücadeleden geçer. Ancak bu şekilde gerçekten Kürdistan devriminde marksizme-leninizme gönül bağlayan "namuslu ve kararlı unsurların" arınma ve saflaşmasından bahsedilebilir. Çünkü kadrolar birbirilerinin kaşı gözü için değil marksizmin-leninizmin ışığında mücadele edilen toplumsal yapıyı değiştirmeye aday ilkeler doğrultusunda bir araya gelirler. Bu anlayış Kürdistan'daki mistik bir değerın daha yıkılmasını gerektirmektedir: "(A), arkadaş yiğittir, kararlıdır, bizim ilkelerimize katılıyor, ama (B) arkadaş bizim yanımızda yer aldığı için (A) bizimle değil. Onu her ne pahasına olursa olsun kazanalım" anlayışı açıktır ki sosyalistlerin anlayışı olamaz. Mücadeleye hemde bir marksist-leninist olarak katılmaya karar verdikten sonra sübjektif niyetlerin ve yargıların bir yana atılması zorunludur. Bunlar bir yoğunluk içinde yer almanın veya almamanın koşulu olamaz. Eğer bunlar ölçü olarak alınıyorsa orada marksizm rafa kaldırılmış demektir. Ölçü o siyasi yoğunluğun ilkeleri ve o ilkelerin hayata geçirilmesindeki kararlılık veya kararsızlık olarak tesbit edilmiştir. Bunun dışındaki her tavır, kararlılığı, namusluluğu ve yiğitliği zedeleyen tavrılardır.

Proleter devrimci namusluluk, kararlılık, yiğitlik; mücadele içinde, mücadelede önderliği sağlayacak ilkeler doğrultusunda şartsız, tercihsiz mücadele demektir. Bunun dışında hareket edilip halâ hangi değerlerle donatıldığı belli olmayan bir namusluluktan bahsedilip bu namusluluk uğruna ilkeler pazarlık konusu edilemez. Bir proleter devrimci eğer, proleter devrimciliğin zorunluluğu, kararlılığı ve yiğitliği içinde hareket ediyorsa hiçbir şart ve koşulda sübjektif niyetlerini öne çıkararak nesnel olarak mücadele içinde kararsızlığını, korkaklığını kanıtlamaz. Kaş-göz, iyi unsur, kötü un-

sur gerekçesi ile, kararlı bir mücadele veren proleter devrimci yoğunluğun içinde yer almamak başka türlü açıklanamaz. Hareketin dışında hangi şartlarla olursa olsun yer almak da başka türlü açıklanamaz; *Hiç bir namuslu, kararlı, yiğit proleter devrimci doğruluğuna inandığı siyasi yoğunluğun mücadelesinin dışında yer alamaz. Yani, birincisi; ayaklarını uzatıp mücadelenin dışında hakemlik iddia edemez. İkincisi; Kürdistan devriminde proleter devrimci birliği gerçekleştirmekten uzak kof ilkelerle donatılmış herhangi bir siyasi yoğunluğun içinde bu süreçte asla yer alamaz.* Ve günümüzde bu iki yöntemi, mücadele yöntemi olarak seçenlere hala mistik ve içi boş hale getirilen, namusluluk, kararlılık, yiğitlik payeleri verilerek yaklaşılamaz. Çünkü bu unsurlar proleter devrimcilerin partileşme sürecindeki yöntemlerine sırt çevirmişlerdir. Ve proleter devrimcilerin örgütlenmesinde Kürdistan'da bu aksak görüşün yıkılması zorunludur. Çünkü bu süreçteki zorlu mücadelede hakemlik edenler, oportünistlerin önderliğinde bir an bile olsa bilinçli olarak savaşanlar nesnel olarak burjuva milliyetçilerine, oportünistlere hizmet ederek bu sürecin hızlandırılmasına engel olmuşlardır. İlkelerin saptanmasında, tezlerin kitlelere mal edilmesinde canıyla kaniyla mücadele edenler Kürdistan devriminde proleter devrimcilerin birliğinin sağlanmasında arınma ve saflaşmada zorlu görevler yüklenmişlerdir ve bulanık dönemlerdeki, yiğitlikler, namusluluklar öne sürülerek bir kez daha masa başında yamalı bohçalar misali kurulan çadırlara izin vermeyeceklerdir. En azından proleter devrimciler bu yamalı bohça oluşturma eyleminin içinde yer almayacaklardır. Çünkü işte tam da bu konuda Lenin «katı merkeziyetçi» anlayışın egemen kılınmasının zorunluluğundan bahseder ve bu bağlamda nesnel olarak federatif örgütlenmeyi gündemleştirmek isteyenlere, somut koşulların somut tahlilinden hareket edilerek saptanan ilkeler doğrultusunda mutlak merkezi bir örgütlenmeyi, böyle bir örgütlenme anlayışını sunmuştur Leninistlerin önüne. En tehlikeli oportünizm olarak değerlendirilen namuslu oportünizmin içinde seyreden Kürdistan devrimindeki «namuslu» unsurlar da, bu konuda Leninist tavra işlerlik kazandırarak, örgütlenme sürecinde «namusluluklarını» sürdürerek engel olmaktan ve burjuva milliyetçi örgütlenme tarzının haklılığını kanıtlamaktan vazgeçmek zorundadırlar. Eleştiri-birlik-eleştiri ilkesinin Kürdistan devriminde de işlerlik kazanmasının zamanı çoktan gelmiştir. Ve en tutarlı birliğin de ilkeler doğrultusunda kararlı mücadele sonucu oluşan birlik olacağını dünya devrimci hareketleri defalarca kanıtlamıştır.

«Bizim» burjuva milliyetçilerimiz de, sol lafızlarla süsleyerek, burjuva milliyetçi örgütlenme tarzını bir kez daha hayata geçirme savaşına girişmişlerdir. *İşlerlik maddesi olarak mutlak merkeziyet-*

çi bir anlayışı öne sürüp, savundukları bir süreçte; (3) örgütlenme tarzı olarak *federatif bir örgütlenme tarzını kitlelere sunmak istemektedirler*. «Alanlarda yiğitçe vuruşan guruplar»ı içlerine almaktan dem vurmaktadırlar. (4) Hangi koşullarda olacağı onlar açısından düşünmeye bile değmemektedir. Varsın burjuva milliyetçilerimiz eski örgütlenme tarzlarını hayata geçirmeye çalışsınlar ama Yol Ayrımı'nda proleter devrimciler tüm temel tezlerindeki duyarlılıklarını mutlaka örgütlenme ve birlik konularındaki tezlerinde de göstermelidirler. Çünkü örgütlenme tarzındaki duyarlılık ve kararlılık, devrim anlayışı ve çalışma tarzındaki duyarlılığın yanı sıra devrimin temel tezlerindeki duyarlılığın ön koşullarındandır.

Bu temel tezlerdeki duyarlılık ise Leninist ideoloji-politika ve örgütsel anlayışın organikliğinin kavranmasından geçer. Bu üç öğenin organik karakteri kavranmadığında veya zedelendiğinde temel tezlerin sağlıklığından söz etmek mümkün değildir. Veya «bu üç öğeden birinin gerekleri yerine getirilmiştir ama diğer ikisi savsaklanmıştır» demek de mümkün değildir. Organik yapılarda yeralan öğelerin herhangi birinin olumluluğu veya aksaklığı anında diğer öğelere de yansır. Çünkü bunların birliği aritmetiksel birliklerden farklıdır ve birlikteliklerinin amacı birinin başını alıp gitmesi veya birinin tek başına mükemmel olması değil, birlikte o organik yapıyı oluşturmayı sağlamaktır. Dolayısıyla bu öğeler birlikte, o organik yapıyı gösterebiliyorlarsa tek tek öğelerin olumluluğundan bahsedilir. Yani herbirinin olumluluğu organik yapının diğer öğelerine ve organik yapının oluşturulmuş olmasına göredir. Eğer bu organik yapının diğer öğelerinin ortada olmadığından söz ediliyorsa bir tane sinin olumluluğundan veya olumsuzluğundan söz etmek kolay kolay mümkün olamaz. Eğer bir de toplumsal bir olaya müdahale edilecekse ve elimizde suyu oluşturan H₂O formülü de yoksa bu kural

- (3) «Evet, biz bu düzeyde her zaman mutlak bir merkezîyetçilikten yanayız ... Demokratik merkezîyetçilik bu gençlik birimlerinde ve kurulları içinde uygulanabilir. Bu birimlerin üyeleri ile aralarında da uygulanabilir ancak merkezi siyaset ile bu birimler arasında uygulanamaz.» (Yol Ayrımı'nda verilen 27 sayfalık metinden sayfa 16 - 17)

«... Adı ne olursa olsun bir dernek yönetimi, tabir caizse *vakıflardaki mütevellî heyetlerine* döndük. ... *Süratle liberal ve her üyesinin eşit ve genel oy ve söz hakkı olan bir düzeye geldi.*» (Aynı metin sayfa 11-12) (a.b.ç.)

Bu iki alıntı «dostlarımızın» demokratik merkezîyetçilik anlayışlarını en açık biçimde gözler önüne seriyor. Söylenecek fazla birşey yok. İki paragrafta burjuva milliyetçileri açısından söylenmesi gereken herşey söylenmiş. Yalnız ikinci alıntıdaki örnek kötü seçilmiş. Çünkü herkes bilir ki, şirketlerde, vakıflardaki mütevellî heyetlerinde eşit ve genel söz ve oy hakkı yoktur, herkes sermayesi oranında temsil edilir, oy kullanır.

- (4) «*Grupçu anlayış, yerel alanlarda fedakârca vuruşan devrimci gurupları içine almaz.*» («Rızgari» 8. sayfa, 10)

daha bir önem kazanır ve «ideoloji aldı başını gitti, fakat politik ve örgütsel inşa gerçekleştirilemedi» demek mümkün değildir. (5)

Bu temel tesbitler doğrultusunda çalışmalarını yoğunlaştıran proleter devrimcilerin yanı sıra yenilgiden sonra Kürdistan devrimi ile ilgili önderlik iddiasını yitirmeyen burjuva milliyetçileri de boş durmadılar. Kürdistan devrimi ile ilgili eski temel tezlerini yeni cialar altında sunmanın koşullarını yaratmaya çalıştılar. O anda önderliğe aday güçlü bir proleter devrimci hareketin olamaması da, bunların yeniden eski görüşlerini, sarıldıkları sosyalizm cilasını altında sunmalarını kolaylaştırdı. Önemli ölçüde eski yapılarını yeniden inşa ettiler. Yenilgiden sonra önderliğin yenilgideki payını gören unsurlar ise daha değişik organizasyonlar içinde biraraya geldiler. Fakat burjuva siyasi aksiyondan hangi temel görüşlerde ayrıldıklarını, neden yeni organizasyonlara gerek duyduklarını yerli

- (5) Aksi takdirde Yeni «Rızgari»nin içine düştüğü sefaletten kurtulmak mümkün olamaz. Ve öyle bir inkârcılık başlar ki, bizzat kendilerinin inkârı olan ilginç tezlerin savunulmasına kadar iş götürülür.

«İdeolojik inşa kaçınılmaz olarak akademikleşmeye ve özgül sorunlardan görece yalıtılmaya başlanmıştır» («Rızgari» 8 - s. 27)

Yeni Rızgari'ye göre, başını alıp giden «ideoloji»yi akademikleşen unsurlar kaleme alıyor. Ve Kürdistan devriminde bir kilometre taşı olarak değerlendirilen Rızgari'nin «ideolojik tezleri Kürdistan'ın özgül sorunlardan yalıtlanmış» (!) «Dostlarımıza» başka ne söylenir. Özgül sorunlardan yalıtlanan tezler tabii karşı çıkılır. Karşı çıkılmalıdır da.

Proleter devrimciler böyle bir durumda sunulan tezlerden dolayı özeleştiri yaparlar ve özgül koşullara dayanan tezleri tesbit ederler. Çünkü özgül koşulların somut tahlili sonucu elde edilmeyen belirlemeler ile o koşullara yaklaşıp o koşulları değiştirmek mümkün değildir. Tesbit edilen tezlerin pratiğe uygulanmasının en önemli nedeni de budur. Eğer o tezler o özgül koşullardan yalıtlanmış ve o tezler özgül koşullar tarafından dışlanıyorsa anında o tezlerden geri dönmek gerekir. Ancak bu şekilde piskopos edasıyla vaaz vermekten kurtulunur ve akademikleşme korkusunun pençesinde kıvranılmaz. Hiçbir proleter devrimcinin de böyle bir korkusu yoktur. Elinde bu korkuyu gideren koskocaman eleştiri-özeleştiri silahı vardır.

Bizim böyle bir korkumuz yoktur. Gerçekten de bizim de yeni «Rızgari» gibi Rızgari'nin tezleri ile ilgili kuşkularımız olsa idi; Rızgari'nin tezlerine açık yüreklilikle küçük burjuva tezler derdik ve önümüze o tezler konusunda özeleştiriyi koyardık. Oysa biz ne akademikleştikimiz, ne de Rızgari'nin herhangi bir tezinin özgül koşullardan yalıtlandığı iddiasındayız. Bu nedenle Rızgari'nin 7 sayı 8 broşür, özel sayıları, bildirileri ve verilen mesajlarında Kürdistan devrimi konusundaki tezlerimizin proleter devrimci tezler olduğunu söylüyoruz.

Yeni Rızgari'nin ideologları, nesnel olarak Rızgari'deki tezlerle küçük burjuva tezler dedikleri için de ilk sayılarında Rızgari'lere sahip çıkma iddiası altında Rızgari'nin tüm tezlerinden geri dönmüşlerdir. Ama burjuva milliyetçilerinin şaşmaz yöntemi kullanarak geri dönmüşlerdir. Yani yapılan her şeyi, yaratılan her değeri inkâr etme yöntemini seçmişlerdir. Böylece de bir çırpıda Rızgari «kamburundan» kurtuluvermişlerdir.

yerine koyamayan bu unsurlar da; eskiden burjuva aksiyonlarda yer aldıklarında içine düştükleri zaaflarından, ayrı organizasyonlar içinde yer aldıklarında da kurtulamadılar. Çünkü, temelde ayrı oldukları tezleri netleştirememiş, bir anlamda reaksiyoner bir eğilimle örgütlenmiş ayrı organizasyonlar gibi görünüyörlardı. Sosyalist öğelerinde bu yeni organizasyonlardaki fonksiyonu bu yeni organizasyonları küçük burjuva devrimcisi bir organizasyon olmaktan öteye götüremedi.

75 öncesi milliyetçi görüşlerini üç yıllık bir Rızgari sürecinden sonra halâ böyle kıskançlıkla koruyan yeni Rızgari'nin ideologlarının Marksist Rızgari'nin görüşlerine neden ve nasıl bu kadar uzun müddet katlandıklarının izahı bir anlamda da bu sürecin taşıdığı özelliklerde yatmaktadır. Rızgari sürecinin her anının özeleştirisini bir tek sayılarında yapan bu yeni burjuva milliyetçileri proleter devrimci insanın ne demek olduğunu da bilmediklerinden üç yıl boyunca yaratılan değerlerin sadece ve sadece onlara cila görevi görecektir tezler gözü ile bakıyorlardı. Bu nedenle yaratılan değerlere uzun bir müddet müdahale etmediler. Kendilerini gizlemeyi yeğlediler. Onların cila olacak malzemeye ihtiyaçları vardı. Sanıyorlardı ki ideolojik inşa dendiğinde salt yazılıp çizilecek, tezler sunulacaktı. Oysa bir süre sonra gördüler ki, ideolojik inşa; tez sunmadan ayrı bir yerde durmaktadır ve bizatihi politikayı temel almakta, Leninist bir örgütsel anlayışı da zorunlu kılmakta, bu üçlü yapı organik bir yapıda içiçe oluşmaktadır. Ve Rızgari'de kitlelere sunulan Marksist ideolojiyi, Marksist politikadan ve örgütsel anlayıştan koparmak mümkün olmamaktadır. İdeolojik tezlerin yaratılmasında, bu unsurlar tarafından sadece sırt hamalı olarak görülenler bu ideolojik inşa ile birlikte politik ve örgütsel inşayı da gündeme getirmektedirler. İdeolojik tezlerdeki egemenliklerini Rızgari sürecindeki proleter devrimciler politik ve örgütsel inşada da sürdürdüler.

Oysa Rızgari kollektivitesi içinde uzun süre burjuva milliyetçi eğilimleri taşıyan ve bunu büyük bir ızdırap içinde içlerinde saklayanların hesabı bu değildi. Onlar Rızgari'lerde yazılıp çizilenlerin lafta kalacağını, Rızgari'lerde gömüleceğini, Marksizmin sadece Rızgari'lerde kalacağını, «belirleyici olan da eylemin içeriği olduğuna» göre *eyleme geçme anı* geldiğinde nasılsa kendi politikaları ve örgütsel anlayışlarını egemen kılabileceklerini sanıyorlardı. Yani, Rızgari'lerde sadece tezler verilecek, Kürdistan'daki yoğunluklara önermeler yapılacak dolayısıyla yol ayrımında da —burjuva milliyetçi görüşlerini üç yıl boyunca hiç değiştirmeden koruduklarına göre eninde sonunda bir yol ayrımının kaçınılmaz olduğunu da biliyorlardı. —evet yol ayrımında da Rızgari'nin «patronluğu» kimde ise o kazanacak sanıyorlardı.

Fakat çok geçmeden Rızgari'de yazılan-çizilenlerin tez düzeyinde kalmayıp devrimci muhalefet içinde emekçi yığınlar malolduğu, gerçekten de proleter devrimciler açısından siyaset haline gelindiği, devrimcilerin bu perspektifte bir örgütsel yapıyı tercih etmeye başladıkları görüldü.

Rızgari'de kitlelere sunulan tezler Marksizm'in ışığında proleter devrimcilerin Kürdistan devrimindeki politikaları mihver alınarak hazırlanıyor ve Leninist bir örgütsel anlayış gereği kitlelere mal ediliyordu. Çünkü Rızgari Marksist bir siyasi yoğunluk olarak Kürdistan devriminde yerini almaya başlamıştı ve her Marksist siyaset gibi toplumsal muhalefetin her alanında ideolojik-politik-örgütsel perspektifi doğrultusunda mücadele sürdürmek zorundaydı ve bu mücadele sürdürülüyordu. Tüm dünyadaki yoldaşları gibi Kürdistan'lı Leninistler de mücadelelerinin sınıf düşmanlarına malzeme olmasına izin veremezlerdi. Ve yine tüm dünyadaki yoldaşlarımız gibi bizlerde sadece Kürdistan'ı yorumlamayı, dolayısıyla ileride burjuva milliyetçilerine cila olacak tezler yaratmayı değil, Kürdistan'ı değiştirmeyi önümüze koymuştuk. Demek ki, bir piskopos edasıyla Rızgari'lerde önermelerde bulunmayı değil, ideolojik tezleri sunmayı, bu tezlerin Kürdistan devriminde Marksistlerin politikalarını temel almasını, Kürdistan'ın özgül sorunlarına cevap vermesini, Kürdistan'daki proleter devrimcilerin en geniş birliğini sağlamayı, en geniş emekçi yığınları örgütlemeyi, yani yaratılan Marksist ideolojinin Leninist bir örgütsel anlayış içinde hayata geçirilmesini önümüze koyduk.

Bu nedenle, Rızgari'de Leninizmin ışığında Kürdistan devrimiyle ilgili kitlelere sunduğumuz her tezde politikamız ve örgütsel anlayışımız gereği hareket edildi, organik bir biçimde hayata geçirildi. Böylece Kürdistan devriminde proleter devrimci önderliğin inşasında önemli adımlar atıldı. Sadece ajitatif bir slogan olarak proleter devrimcilerin bağımsız örgütsel anlayışı denilmekle kalmadı, bizzatihi bu doğrultuda adımlar atıldı. Proleter devrimci hareketin burjuva milliyetçi ve küçük burjuva hareketleri ile temelde olan ideolojik-politik-örgütsel ayrılıkları hızla netleşmeye, yerli yerine oturmaya başladı. İşte bu durum burjuva siyasi organizasyonunu rahatsız etmeye başladığı gibi Rızgari kollektivitesi içinde uzun süredir kendini gizlemeye çalışan burjuva milliyetçilerini de rahatsız etti. Hesapları tutmamıştı. Sırt hamalları olarak değerlendirdikleri unsurlar başlarına bela olmaya başlamıştı. Dar görüşlülükleri ile göremedikleri bir takım gerçekler karşılına dikilmeye başlamıştı. Rızgari'nin tezleri laf olarak kalmıyor hızla kitlelere maloluyordu. Artık Rızgari'nin temel bir tezini dışlayarak eylem koymak kolay kolay mümkün olamıyordu. Örneğin proleter devrimci bağımsız bir örgütlenme görüşü ile donatılan insanları burjuva bir örgütlenmenin içine çekmek;

artık Rızgari'nin dışına çıkmadan, Rızgari dışlanmadan mümkün olamıyordu. Veya mücadelemizin günümüzde vuracağı odak sömürgeciler ve Kürdistan'da işbirlikçileridir tezini inkar etmeden, bu tezlere sahip çıkan, bu tezleri benimseyen unsurları, «mücadelemizin odağı Kürdistan'da askeri işgali kırmaktır» (6) —yani sömürgeci statünün bir tek ögesine vurmak— diyerek örgütlemek, mücadeleye kanallı etmek mümkün değildir. Kürdistan devriminde proleter devrimcilerin en geniş birliği; «en sağlıklı tezlerin saptanması ve bu tezlere kararlı bir biçimde sahip çıkmak ve savunmaktan geçerek» diyen Rızgari'nin tezleri dışlanmadan, burjuva milliyetçi yamalı bohça eklektik bir anlayış gereği yanyana gelmenin ifadesi olan anti-sömürgeci mücadele perspektifindeki her gurubu ideolojik birlik temelinde bir araya getirmek tezi; en azından Rızgari'nin tezlerine sahip çıkanlar arasında hayata geçirilemez. (7)

Yine Leninist örgütlenme anlayışının vazgeçilmez işlerlik mad-

(6) «Ülkenin askeri işgalden arınması siyasal düzeyin odak noktasını oluşturacaktır. Bu olgu, çıkarları nesnel olarak aynı hedefte çakışan tüm toplumsal güçleri siyasal düzeyde örgütlemenin vazgeçilmez gerekçesidir. Bu bağlamda, Kürdistan'da burjuvazinin siyasal aksiyonu, anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelenin içinde yer alır.» (yeni «Rızgari» 8. s. 30) Bir yıl önce özeleştirilen Hedef-Engel belirlemesine böylesine acemice dönmeleri için üç yıllık bir süreçte ne acılara katlandıklarını tahmin etmek gerekir. Çünkü «hedef-engel» belirlemesinde «siyasal düzeyin» odak noktasını sömürgeciler oluştururken «dostlarımız» üç yıllık bir suskunluğun birikimi sonucu reaksiyoner bir eğilimle, «Hedef-Engel» belirlemesinden 4 yıl sonra daha da sağ bir eğilim içine düşmüşlerdir. Ve devam ediyorlar.

«Ülkenin askeri işgalden arındırılması, aynı zamanda Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkının da ön koşuludur.» (a.g.d. s. 30)

(7) «Gruplaşma, sonuç olarak sınıf eğilimlerinin, çıkarlarının, güdülerinin siyasal pratiğe yansımalarıdır.» (Yeni «Rızgari» 8. s. 6) dedikten sonra böyle tanımladığı gruplara nasıl yaklaşacağını dosta düşmana ilan ederek Rızgari 5'teki örgütlenme ve özel olarak öz örgüt ile ilgili görüşlerimizi şöyle inkar ediyor: «Açıktır ki anti-sömürgeci mücadele perspektifi bir siyasal düzey olarak ortaya çıkmış ve bu siyasal düzeyde proleter devrimci önderliğin inşası dayatmışsa, orada artık grup anlayışı değil, bütün grupları bir program etrafında ve ideolojik birlik temelinde örgütlemeyi amaç sayan parti olgusu ortaya çıkar. Bu noktadan sonra grup anlayışı değil, parti anlayışdır devrimci tavır» (abç) (Yeni «Rızgari» 8. s. 10). Günümüzde Kürdistan devriminde baştaki belirlemeye girecek grupları gözönüne aldığımızda, «dostlarımız»ın iki yıl gecikmeyle 75 yenilgisinden sonra nasıl bir partiyi gündeme getirdikleri kolayca anlaşılır. 2 yıl geciktiriler. Çünkü burjuva siyasal aksiyonu 1974'den sonra sistemli bir şekilde bu çağırışı yapmıştı ve Kürdistan'lı proleter devrimciler gereken cevabı vermişlerdi. Aynı cevap yeni dostlarımızın çağırısına karşılıkta verilebilir.

Bizim vereceğimiz cevap açıktır ama burjuva milliyetçilerinin «Rızgari» 8'deki görüşlerini onlara ait başka bir metindeki görüşleri ile de pekiştirelim.

«Nesnel olarak karşı devrimci olmayan hiçbir unsur süreçten ihraç edilmemelidir.» (Yol ayrımında burjuva milliyetçilerince verilen 27 sayfalık metinden. Sayfa 26.)

delerinden olan demokratik-merkeziyetçilik, çalışma yöntemi legale illegalite gibi paradoks gibi görünen fakat sentez olarak değerlendirilen ilkelerden vazgeçmeksizin örgütsel ilişkide işlerlik madde olarak «mutlak merkeziyetçilik», çalışma tarzı olarak burjuva gizliliği-aleniliğinden söz ederek örgütlenmek de mümkün olamamaktadır.

Kürdistan devriminde dayatan görev «proleter devrimci önderliğin bağımsız örgütlenmesi ve asgari ilkeler düzeyinde anti-sömürgeci mücadele aşamasında burjuva küçük burjuva organizasyonları ulusal demokratik CEPHE'de bir araya getirmektir» diyen Rızgari inkâr edilmeden, «Kürdistan devriminde özgün dinamiklere dayanan hareketler burjuva milliyetçi hareketlerdir, bunun dışındakiler —proleter devrimci hareketler dahil— ithal malı hareketlerdir, dolayısıyla proleter devrimci hareket Kürdistan devriminde önderlik iddiaları şöyle dursun varlık bile gösteremez» demek mümkün değildir. (8) Çünkü bu konuda evrensel ilke açıktır: Devrim ihraç edilemeyeceği gibi ihraç edilen —mümkün mü değil mi, onu yeni Rızgari'ye sormak gerekir— hareketlerle özgün dinamiklere dayanan hareketlere önderlik etmek ve müdahale edilen olguyu değiştirmek de mümkün olamaz. Yeni Rızgari'nin ideologlarının bu evrensel gerçeği bildiği açıktır. Burjuva siyasi organizasyonlarının çalışma tarzlarına, devrim anlayışlarına, örgütlenme tarzlarına duyulan özlem-hayranlık ancak bir tek paragraf içinde böyle anlatılabilirdi. Bu paragraftaki hayranlık da yeni Rızgari'de rahatlıkla yazılabilir. Fakat Kürdistan'da bu evrensel tezi kavrayan ve bunun gereği mücadelede yerini alan unsurlar arasında da bu paragraftaki görüşleri savunmak mümkün değildir.

Yine özgül müttefikimiz Fars emekçilerinin ve Kürdistan'ın İran parçasındaki anti-sömürgeci hareketle ilgili Rızgari'nin bakışı inkâr edilmeden yeni Rızgari'nin kırıntılarla yetinmeye alışan, emekçi yığınların doğal yandaşlıklarını kırıntılara feda eden anlayışı kadrolara götürülemez. (9)

(8) «Kürdistan tarihinde genel olarak, Kürdistan'ın özgün dinamiklerine dayanan hareketler kırdan kente doğru yönelirken, proleter devrimci önderliğin yönlendireceği anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadele, yöntem olarak kentten kıra doğru açılmayı seçmiştir. Bu yöntem kaçınılmaz olarak tek boyutlu bir süreci dayatmıştır. Ve hemen gözlemlenebileceği üzere legal biçimleri öne çıkarılmış, ideolojik perspektife ağırlık vererek, görünürde bir aydın hareketi olarak biçimlenmiştir.» (a.b.ç) («Rızgari» 8. sayfa 24.)

(9) Özgül müttefiklerimiz içinde değerlendirdiğimiz İran halklarının günümüzde devam eden mücadeleleri ile ilgili yeni «Rızgari»nin önerisi ilginçtir. Ve şu kanının uyanmasına neden oluyor: Bütün düşmanlığımız salt Türk egemen sınıflarına karşıdır? (!) Kürdistan açısından Türkiye ile önemli benzerlikleri olan İran'da, «şah gitsin, kim gelirse gelsin» deniyor da, Türkiye'de «egemen

Kürdistan devriminde proleter devrimciler açısından çalışma tarzının önemli bir ögesi olarak «Kürdistan devriminde temel güç yoksul köylüdür» diyen tezi red edilmeden «Kürdistan devriminde temel güç köylülük; yoksul ve orta köylülüktür» (10) tezi de hayata geçirilemez.

75 yenilgisinden sonra can simidi olarak proleter devrimcilere sarılan «bizim» burjuva milliyetçilerimiz bu gerçeği bir süre sonra kavradılar. Yaratılan tüm değerlerin ideolojik-politik-örgütsel perspektifteki değerler olduğunu ve proleter devrimcilerin her üç perspektifte de yaratılan değerlere kıskançlıkla sahip çıktıkları, harekete milliyetçi değerlerin bulaşmasına müsaade etmedikleri görüldü. Proleter devrimciler ideolojik tezlerde gösterdikleri duyarlılığı politik ve örgütsel perspektiflerinde de sürdürdüler. Bu gerçeği kavrayan «bizim» burjuva milliyetçilerimiz yaratılan değerlere saldırıya başladılar, kendilerince zayıf buldukları perspektiften saldırdılar. Rızgari'nin tezlerinin savunucusu kesilerek, Marksizmden dem vurarak cehalet gösterileriyle boy göstermeye başladılar. «Siyasetiz ama siyasal birimlerimiz yok», «75 aralığında asgari ilkeler doğrultusunda biraraya geldik ama bu bizi biraraya getiren program bir siyasal program değildi» yani siyasal programsız ve siyasal birimsiz bir siyasi yoğunluğun olabilirliğinden ve buna sahip çıkmaktan sözettiller. (11) Böylece baştaki belirlemelerimizi bir kez daha doğruladılar. Çünkü proleter devrimcilere ait değerlerin hiçbirisi onlara ait olamaz. Proleter devrimcilerin ideolojik tezlerini nasıl içini boşaltıp bir cila olarak kullanmayı amaçladılarsa, oluşan Marksist ilkeleri ve birimleri de böyle açıkça reddetmeleri gerekiyordu. Ama, yine de içini boşaltmayı amaçladıkları ideolojik tezlerimize ihtiyaçları vardı.

sınıfların iktidar tepişmesinde taraf olunamaz» deniyor? (bakınız Rızgari 3. Sh. 20) Türkiye'de mücadelenin her evresinde ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı gündeme getirilmelidir, aksi taktirde bir avuç işbirlikçi dışında koskoca bir ulusun devrimci muhalefeti mücadelenin içine çekilemez, egemen sınıflara peşkeş çekilir deniyorda (bkz. Rızgari -3 Sh. 16), toplumsal muhalefetin sıcak savaşta verdiği İran'da bu ilkedden «sakın bahsetmeyin» deniyor? Yoksa İran'da o koskoca devrimci muhalefet Fars egemen sınıflarına peşkeş mi çekilmek isteniyor? İşte tüm bu sorular yeni Rızgari'nin bir paragrafı okunduğunda gündemleşiyor, paragrafta İran'daki Kürt Marksistlerine bakın neler öneriliyor:

«Bu evrede, söz konusu devrimci güçlerin, toplumsal muhalefetin önüne ne bölgesel siyasal özerkliği, ne federatif birliği, ve ne de bağımsızlık talebini dikmeleri olası değildir. Böyle bir tavır düpedüz, toplumsal muhalefeti dinamitlemekten başka bir anlama gelmez. Bu nedenle, Kürdistanlı Marksistler, toplumsal muhalefetin içinde monarşinin yıkılmasını hedef alan düzeyi bütün imkan ve güçleriyle desteklemek, ateş hattında vuruşmak zorundadır» (agd. sh. 60)

(10) Bk. «Rızgari» 8, Sayfa 34, Dipnot 13.

(11) Bk. «Rızgari» 8, Sayfa 19 ve 27.

Bu nedenle onlara ilk elde sığındılar. «İdeolojik inşa aldı başını gitti ama politik ve örgütsel inşa geride kaldı». (12) «Öyleyse şimdi de politik ve örgütsel inşaya başlamanın zamanı geldi. Fakat bu sırt hamalları bize engel oluyorlar, 'ideolojik ayrılık var' diyerek adım atmamızı engelliyorlar» diyerek şikayete başladılar. Tabii bu şikayetlerini «ideolojik ayrılık yok, sürtüşmeler kişiseldir» laflarıyla da pekiştirdiler.

Kişisel ayrılık olarak da, örgütlenme anlayışımızdaki, ittifaklar anlayışımızdaki, devrim anlayışımızdaki ve çalışma tarzımızdaki ayrılıkları sundular. «Ama bunlar, bu temel konulardaki ayrılıklarımız ideolojik ayrılık olmaz, ideoloji ayrı katagori, politika ayrı katagori-dir. İdeolojik olarak aynı şeyleri söylememiz yeter, eylemimizin içeriği ayrı ayrı olabilir, aynı laflara sığındığımız için bunların adı ideolojik ayrılık olmaz» dediler. Oysa proleter devrimciler açısından belirleyici olan eylemin içeriğidir. Aynı sözlere sığınılrsa bile eylemin içeriği o sözleri içi boş hale getiriyorsa, değerlendirme eylemin içeriği temel alınarak yapılır. Ama nasıl olsa Kürdistan'da sosyalist mücadele geleneği yok, ayrıca sosyalist literatür bile bilinmiyor, Rızgari'nin bu konudaki duyarlılığı ise kitleler arasında belli ölçüde bir güven sağlamıştır, öyleyse buna ve Rızgari'nin patronu olmaya dayanarak sosyalist literatüre katkılarda bile bulunulabilineceğini «bizim» burjuva milliyetçileri kafalarına koydular ve başladılar yukarıdaki ve benzer incilerle marksist literatürü «zenginleştirmeye». Makyavelizm mücadele yöntemi olarak ele alındığında burjuva milliyetçilerinin, sınıf düşmanlarının dünya görüşüne sarılmaları ne denli onlar açısından doğalsa, sarıldıkları, sığındıkları proleter devrimci dünya görüşünü evrensel kinleri nedeniyle dejenere etmeleri de o denli doğaldır. Amaçları açıktır, toplumsal muhalefeti kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda yönlendirmek için her yola başvurmak, her yöntemi hayata geçirmeyi meşru saymak.

Bu nedenle ilginç katkılarla, Rızgari kolektivitelerinin içinde yer alan burjuva milliyetçileri, yaratılan değerlerin temsil ettikleri egemen sınıfların çıkarlarını zedelediğini kavradıkları anda rahatsızlıklarını dile getirmeye ve yaratılan değerleri tahribe başladılar. Marksizm cılası altında burjuva siyasi aksiyonlarının örgütlenme anlayışlarını ilk elde kadrolar arasında egemen kılmaya çalıştılar. Nasılsa Kürdistan'da devrimci muhalefet günümüze değin örgütlenme deyince partiyi, parti deyince de nerede, nasıl, hangi koşullarda olursa olsun bir program açılmasını anlıyordu ve Kürdistan da buna alıştı. Yani Kürdistan'daki devrimci muhalefet günümüze dek

(12) «İdeolojik inşa böylesine yüksek bir düzeyde seyrederken, siyasal inşa ideolojik inşayı takip edemiyordu.» (Yol ayırımında burjuva milliyetçilerince verilen 10 sayfalık metinden sayfa 3).

KDP tipi bir partileşmeye alışıktır, öyleyse marksizm cilası altında yine aynı örgütlenme anlayışı hayata geçirilebilir zannedildi.

Bu anlayışın gereği olarak leninistlerin partileşme sürecindeki çalışma yöntemlerine saldırmaya başladılar. Burjuva gizliliği-aleniliğini legal-illegal çalışmanın yerine, demokratik-merkeziyetçiliğin yerine de «mutlak merkeziyetçilik»i öne sürdüler. Merkezi örgütlenmenin düşmanı kesilerek süreçte, «askıcılar», «çeteler», hizipler yaratarak federatif bir örgütlenmenin ön koşullarını yaratmaya, merkezi anlayışı yıkmaya çalıştılar. Burjuva milliyetçilerinin demokratik kitle örgütlerine karşı olumsuz tavırlarını, burjuva milliyetçi organizasyonlarının yıkar göründükleri bir süreçte, yeniden canlandırdılar. Demokratik kitle örgütlerindeki zorunlu mücadelemizi «legalite manyaklığı, gençlik gövdeli olmak» ile suçlamaya kadar işi götürdüler. Oysa Rızgari sürecindeki ideolojik-politik-örgütsel anlayışımız gereği demokratik kitle örgütlerindeki mücadelemiz *belli boyutlara* ulaşmıştı. Çünkü ekonomik-demokratik mücadele alanı proleter devrimcilerin üç temel mücadele alanından biridir, bu alandaki mücadele de diğer her iki alandaki mücadele gibi örgütlü olmayı zorunlu kılar. Asgari ilkeler ışığında o alandaki en geniş kitleyi bir araya getiren demokratik kitle örgütleri de aynı şekilde vazgeçilemez örgütlerdir.

Üç yıllık süreç boyunca demokratik kitle örgütlerinde revizyonizmi, ekonomizmi egemen kılmaya çalışan yoğunluklara karşı sistimli bir ideolojik mücadele verildi. Her eylemimizin içeriği de ideolojik belirlemelerimizi hayata geçirdiğimizi kanıtlamıştır. Çünkü demokratik kitle örgütlerinde çalışmamızın zorunluluğunun nedenlerinden biri de Rızgari 4'de belirttiğimiz üzere harekete kalıcı öğeler kazandırmaktır. Ve bunun yanı sıra demokratik kitle örgütlerine «hareket iletici kayışlar» ve «işletme kolları» olarak yaklaşmanın gereği olarak RIZGARI 4'teki tezlerimiz hayata geçirilmiştir. Doğal olarak proleter devrimcilere ait bu mücadele yöntemi pratikte bir kez daha doğrulanmış ve giderek ideolojik-politik-örgütsel perspektifte hareket boyutlanmıştır. Proleter devrimcilerin tezleri hayata geçirildiğinde burjuva milliyetçilerinin rahatsız olmaları ve bu yöntemlere saldırmaları da doğaldır. Bu işi de marksizm cilası altında gerçekleştirmekten geri kalmadılar. Burjuva milliyetçileri açısından harekete kalıcı öge kazandırmanın tek yolu vardır: Örgütlenmek yani çadır kurmak. Kısacası «siyasal program» açmak. Partinin dışında, parti olmaksızın kalıcı öge olmak mümkün değildir, hatta partisiz hiçbir çalışma da olmaz anlayışı burjuva milliyetçilerinin Kürdistan devriminde egemen kıldıkları anlayıştır. Sosyalistler ise özellikle 70'lerden sonra; Kürdistan devriminde uzun yıllar egemen kılınmış olan bu anlayışı kırmaya başlamışlardır. Fakat 79'larda bu ak-

sak burjuva milliyetçi anlayış marksist literatür ve Rızgari sığınağı kullanılarak yeni Rızgari'de ortaya çıkmıştır. (13)

Fakat uzun müddet, yol ayrımında proleter devrimcilerle karşı karşıya gelene kadar bu görüşlerini gizli, kapalı kapılar ardında hayata geçirmeye çalışmışlardır. «Sizler marksist görüşlerinizi yazın ama bizler de yazamadığımız, yazmaya cesaret edemediğimiz görüşlerimizi hayata geçirelim» anlayışıyla hareket etmişlerdir. Bu anlayış özellikle son zamanlarda artık gizlenemeyecek kadar açığa çıkmıştı. «Sizler ittifaklar anlayışınız gereği burjuva ve küçük burjuva siyasi organizasyonlarını, oportünistleri ve sosyal şovenleri eleştiriniz, fakat bizler burjuva siyasi aksiyonu ile ilgili eleştirici olamayacağımızı her fırsatta yarattığımız hizipler arasında ve bu organizasyonun temsilcileri ile karşı-karşıya geldiğimizde tekrarlayacağız, yani pratiğimiz ile Rızgari'nin bu tezini dışlayacağız» düşüncesiyle harekete geçtiklerinde, artık proleter devrimciler açısından bu kollektivite parçalanması gereken gerici bir birlik haline gelmişti. Çünkü burjuva milliyetçilerimiz süs eşyası olarak kalmakla yetinmiyor, yaratılan değerlere müdahale ederek dişediş bir mücadele ile Kürdistan devriminde yer alan Kürdistan'daki emekçi yığınlar arasında teşhir ve tasfiye etmeye çalıştığımız dünya görüşünün saflarımızda hortlatılmasına çalışıyorlardı. Ama bu eyleme izin verilmezdi. Yol Ayrımı'nda Rızgari kollektivitesi içinde barınan burjuva milliyetçileri, Rızgari sürecini değerlendirirken üç yıl boyunca, söyleyemedikleri, yazamadıkları tüm görüşleri ortaya serdiler. Ve yazılı görüşleriyle üç yıllık süreçten dolayı günah çıkardılar. Tüm burjuva milliyetçilerine de makyavelizm gereği de olsa, «bir süreçte proleter devrimcilere önderlik verilmişse o süreçte kazanacak olan proleter devrimcilerdir» önermesinde bulundular. Kendi yaşamlarında bu acı gerçeği yaşadılar. Yol Ayrımı'nda Kürdistan'lı proleter devrimciler, burjuva milliyetçilerine temel görüşlerini bir kez daha hatırlattılar.

Kürdistan devriminde proleter devrimciler açısından ileriye atılmış bir adım olarak değerlendirilmesi gereken Rızgari'deki yol ay-

(13) «Proleter devrimci aydınlar, çetin bir mücadelenin ürünüdürler. Bu nitelik, maddi temellerine sosyalist siyasal mücadele pratiğinde oturur. Devrimci sınıf mücadelesinin zemini üstünde, onun içinde oluşur... Aydınlar nitelik olarak dönmek, sınıf intiharından geçmek durumundadırlar. Bu intihar olayı, kütüphaneler, üniversite anfileri, kitle örgütleri vb. değil sınıf mücadelesinin rahminde gerçekleşir.» (agd. s. 24)

Demokratik kitle örgütleri vb. sınıf mücadelesinin rahmi olmadığına, ve siyasal çalışma da sadece partideki çalışma olduğuna göre, «parti için sınıf intiharından geçmiş proleter devrimciye gerek yoktur» (!) Parti kurulur —kim kurarsa kursun— ondan sonra aydınlar parti üyesi olduktan sonra ancak sınıf intiharından geçerler proleter devrimci olabilirler. (!)?

rımında, ideolojik-politik ve ekonomik-demokratik mücadele alanlarında ideolojik-politik-örgütsel mücadele organik olarak devam edecektir. Bu organik yapıda herhangi bir ögede ilk elde göze çarpan aksaklıklar, zaafılar sadece o öge ile ilgili olarak değil, diğeri her iki öge ile birlikte ele alınarak değerlendirilmelidir. Aksi takdirde zaafıların, aksaklıkların üzerine sözde gidilmiş olur ve bunların giderilmesi mümkün olmaz. Ancak bu şekilde proleter devrimci bir siyasi hareket olarak varlık gösterebilmenin can alıcı bir ögesi arınma ve saflaşmadan söz edilebilir. Çünkü her arınma ve saflaşma burjuva siyasi organizasyonlarının, oportünizmin teşhiri ve proleter devrimcilerin tezlerinin daha da netleşmesini ve «çelik çekirdek» öz-örgütün yaratılmasını hızlandırır. *Rızgari sürecinde geline yol ayrımındaki arınma ve saflaşma da bu doğrultuda sağlam adımlar atılmasını sağlamıştır.*

Yol Ayrımına Gelirken

I.

KÜRDİSTAN DEVRİMİNDE BİR SÜRECİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kısaca Kürdistan Devriminde sosyalizm üzerine :

Ulusal Kurtuluş Savaşlarının, proleter devrimlerin doğal müttefiki olduğu bu süreçte, sömürgeci baskılara karşı direnmeler ile dolu olan Kürdistan devriminde çağdaş önderlik varlık gösterememiştir. Tüm bu direnmelerde önderlik, çağımızda önderlik barutunu yitirmiş olan burjuvazinin siyasi aksiyonuna bırakılmıştır. Dolayısıyla Kürdistan devriminde emekçi yığınların tümüne hitap eden sosyalist ideoloji de yaratılamamıştır. Oysa burjuvazinin siyasi aksiyonu bu süreçte kendi önderliğindeki Kürdistan devrimi konusunda ideolojik-politik tezlerini yerli yerine oturtmuştur. Ve kendince Kürdistan devrimini yönlendirmiştir.

Sıcak savaşın sürdüğü bu süreçte, marksizmin ışığında Kürdistan Devrimi ile ilgili temel tesbitler yapılamamış, ideolojik-politik formülasyonlar bile oluşturulamamıştır. 60'lı yıllardan sonra sosyalizm adına hareket eden aydın hareketlerini görmekteyiz. Fakat bu aydınlarda Kürdistan devriminde işçi sınıfının bağımsız ideolojik-politik tavrını oluşturma yerine burjuva siyasi aksiyonunun saptadığı sınırlar içinde mücadeleyi yeğlemişlerdir. Dolayısıyla küçük-burjuva devrimciliğinin ötesine geçememişler, küçük-burjuvazinin kararsızlığını, vurdumduymazlığını sosyalizm adına harekete bulaştırmışlardır. Bu unsurların tüm öznel marksist değerlerine karşın marksist-leninist ilkelerin Kürdistan devriminde egemen kılınması doğrultusunda bir etkinlikleri de görülememiştir.

70'li yıllarda da Kürdistan'da burjuva siyasi aksiyonunun ideolojik-politik hegemonyası açıktır. Öyle bir düzeye gelinmiştir ki; çağımızda hiçbir ezilen ulusun gerçek kurtuluşunda yer alamayan bir aksiyona Kürdistan'da olağanüstü nitelikler bahsedilmiştir. Bu aksiyona uzun süre tek kurtuluşçu gözüyle bakılmıştır. Bu aksak bakış geniş kitlelere de empoze edilmeye çalışılmıştır. Bunda da önem-

li ölçüde başarılı olunmuştur. Çünkü emekçi yığınların sahip çık-
maları gereken güçlü bir alternatif emekçi yığınlar sunulamamış-
tır. Dolayısıyla Kürdistan'daki emekçi yığınlar şartsız tercihsiz bur-
juva siyasi aksiyonunun güdümüne terk edilmiştir. Kürdistan'daki
emekçi yığınlar gerçek kurtuluşlarının biricik alternatifinden ha-
bersiz manevi değerler uğruna savaşmışlardır. İşte bu süreçte, sos-
yalistler Kürdistan devriminde, emekçi yığınlarının uğruna savaş-
maları gereken alternatifi yaratılması mücadelesinde yer almaya
başlamışlardır. Yani, marksizmin ışığında, Kürdistan devriminin te-
mel siyasetlerinin saptanması ve pratiğe uygulanması zorunlu gö-
revi dayatmıştı. Kürdistan'lı sosyalistler bu dayatan görevi başar-
mayı yüklediler. Bu süreçte RIZGARI bu zorlu görevi yüklenen si-
yasi yoğunlukların başında gelir. Ama Rızgari günümüze dek olan-
lardan ve günümüzdeki diğer yoğunluklardan değişik bir yerde du-
rur. Çünkü Rızgari'de biraraya gelen kadro dayatan görevlerin ne-
ler olduğunun farkında olarak süreçte yerini almıştır. Bunu da şu
belirlemesi ile sürekli vurgulamıştır. «Süreç Kürdistan devriminde
marksizmin ışığında ideolojik inşa sürecidir.» Bu belirleme ezbere
veya geliş güzel yapılan bir belirleme değildir. Asgari belirlemeler
ışığında bir araya gelen en dar kadronun kendi yapısını da ortaya
koyan bir belirlemedir. Görev açıktır; yıllarca savaşan, savaşı devam
eden bir devrimci muhalefete proletaryanın ideolojik öncülüğünün
ilkelerini sunmak, en geniş kitlelere bu ilkeler ve giderek program
sunularak gerçek alternatifini sunabilmek. Bu konuda açık yürek-
lilikle hareket etmek zorunlu idi. Kürdistan'daki yığınlar onların
henüz tanımadıkları yeni bir alternatif gösterilecekti. Bu alternatif
günümüze kadar gösterilememiştir. Örneğin Türkiye'de Türk solu
içinde değerlendirdiğimiz her siyasi yoğunluğun Kürdistan'daki dev-
rimci muhalefet bir yana itilerek yapılmış temel belirlemeleri var-
dır. Bu belirlemeler bir yerde açıktır. Ve ilkelere bağlanmıştır. Türk
solu içindeki her siyasi yoğunluk kendince devrim anlayışını, ör-
gütlenme anlayışını, çalışma tarzını yerli yerine oturtmuştur. Tabii
Kürdistan bir yana bırakılarak. Kürdistan'da burjuva siyasi aksiyon-
unun bu doğrultuda görüşleri nettir. Ve bu görüşlerini pratiğe
de geçirmiştir.

İşte bizler, «sosyalistler» tarafından burjuva siyasi aksiyonlarına
terkedilen ve bir avuç işbirlikçi dışında koskoca bir ulusun muha-
lefetini içeren bir potansiyele sosyalistlerin tezlerini sunma ve bu
tezleri hayata geçirme görevini yükledik. Kürdistan'daki muhale-
fete, sosyalistlerin devrim anlayışlarını, örgütlenme anlayışlarını, ve
çalışma tarzlarını sunma ve bunu pratikte kanıtlama görevini üst-
lendik. Bu görevi Rızgari sürecinde ne denli başarabildik bu tartışıl-
ır. Ama açık olan şudur ki; Kürdistan'da vurulacak hedefin niteli-
ği, dostlar, düşmanlar ve verilecek mücadelenin niteliği önemli öl-

güde yerli yerine oturtuldu. Kitleler bu doğrultuda önemli ölçüde duyarlı kılındı. Ayrıca uzun yıllar Kürdistan devriminde kitlelere tek alternatifmiş gibi gösterilen burjuva siyasi aksiyonu ve 75 yıl-
nılgisinden sonra ikinci bir alternatif gibi ortaya çıkan küçük-burju-
va siyasi aksiyonu da tüm açıklığı ile gözler önüne serildi. Kürdis-
tan'da arınma ve saflaşmanın hızlandırılmasında bir odak olundu.
Günümüzde hızla saflar belirginleşmekte, devrimci muhalefet mü-
cadeledeki yerini sınıfsal tercihinin göre almaktadır.

Tüm bu görevleri yerine getirmeye çalışan RIZGARI de doğal olarak bu arınma ve saflaşmadan nasibini almıştır. Çünkü bu görevi yüklenen kadro, süreçteki yerini alırken Kürdistan devrimi ile ilgili her konuda bir ideolojik birlik içinde değildi. Başta sergilediğimiz Kürdistan'ın nesnel konumu gereği böyle bir birliğin olması da olanaksızdı. Bu kadro genel anlamda marksizm-leninizm ve özel olarak en kaba anlamıyla anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadele formülasyonu etrafında bir araya gelmişti. Bu temel formülasyonun içeriği konusunda süreç içinde çıkan ayrılıkları değerlendirdiğimizde göreceğimiz gibi, tam bir görüş birliğinden bahsetmek olanaksızdı. Bir araya gelinen ilkeler Rızgari 1'de belirlediğimiz deklarasyon ilkeleridir. Fakat bu ilkelerdeki birliğin genel olarak Kürdistan devrimi ile ilgili her konuda bir birlik olması için tüm Rızgari süreci boyunca çalışıldı. Fakat çeşitli bireylerin bu konuda yeterli çabayı gösterememesi, değişen koşullara ayak uyduramaması, marksist-leninist eğitime gereken önemin verilememesi ve ısrarla kadronun ulaştığı yeri tekrar deklarasyon düzeyinde tutma istemleri bu olumlu çalışmaları sekteye uğrattı. Bir süre sonra ideolojik ayrılıklar belirginleşti, yapılması gereken görevleri engelleyici düzeye ulaştı. Asgari sayılabilecek ilkelerle biraraya gelen insanların konumlarını tekrar gözden geçirmelerini zorunlu kıldı. Bu gözden geçirme işleminde ayrılıkların ideolojik ayrılıklar olduğu açığa çıktı. İdeolojik ayrılık içinde olduğumuz arkadaşlar bu nesnel durumu gözden kaçırmak için bir takım ayak oyunlarına da başvurdular. İsrarla ideolojik ayrılıkları, tartışmaları gizlemek için yapay, kişisel çelişmeler yarattılar. Bu konuda uzman sayılabilecekler tüm yeteneklerini üç yıllık bir süreç boyunca ortaya sürdüler. Önemli ölçüde de başarılı oldular. Sürekli yapay çelişkiler ile uğraşıldı. «Şu arkadaşların kaşı böyle olmazsa, bu arkadaş şu şu konularda liberal olmazsa, marksist olunabilse» dendi. Fakat marksist olmadan nasip alınmadı. Ve bu öne sürülen gerekçelerle uzun müddet oyalanıldı. Ne zaman ki artık gerçek hayat bu oyunlara ters düştü. İşte o zaman öne sürülen ve hepimizin değer yargıları ile de çelişen kozlarına karşın ideolojik ayrılıklar öne çıktı. Artık bizzat hayat bu birliğin; gerici bir birlik haline geldiğini, Kürdistan'da artık engel teşkil ettiğini kanıtlamıştı. Bizzat kitlelere sunduğumuz ideolojik tez-

ler bu gerçeği yüzümüze haykırıyordu. Yine bizzat hayat yüzümüze haykırıyordu; Kürdistan'da oluşması gereken çelik çekirdeğin oluşmasında bu ilişki engeldir. Bu ilişkinin tasfiyesinde *dün* nasıl erken idiye yarın da *geç* olacaktır, diye.

Bu ayrılıklar iki düzeyde ortaya çıkıyordu :

Birincisi; Rızgari'de şu veya bu şekilde anlaştığımız tezlerde. Bu konuda arkadaşlarımız kitle içinde bu tezlere katılmadıklarını, dolayısıyla burjuva tezlerine halen bağlı olduklarını, vurguladılar. Örneğin, bir arkadaş Kürdistan devriminde sosyalistler açısından bir program niteliğinde olan Rızgari 5'e katılmadıklarını sık sık vurgulamıştır ve bu görüşünü gidebildiği her alanda da açıkça söylemiştir. Ayrıca Kürdistan'da burjuva ve küçük burjuva siyasi aksiyonları ile ilgili kitlelere sunduğumuz tezlerle de karşı çıkılmıştır. Bu karşı çıkılma eylemi geliş güzel yapılmıştır. Komal Yayınevi'nin kendisinin de özeleştirisi yaptığı yanlış bir belirlemesine ısrarla sahip çıkılmış ve özeleştirisi metninin içeriğine katılmadığı vurgulanmıştır. Dolayısıyla Kürdistan'daki devrim anlayışında, örgütlenme anlayışında, sınıfların mevzilendirilmesinde, dost ve düşmanların değerlendirilmesinde iki ayrı dünya görüşünün vuruştugu açıktır. Bunu özellikle son aylarda şu veya bu yapay olguları yaratarak bu yapay olguları öne çıkararak gizlemek mümkün olmamıştır. Çünkü artık oluşturulan tezlerin bizzat hayata geçirilmesi gerçeği dayatmıştır. Artık Rızgari'de kitlelere sunulan marksist tezlerle katılmayanların, sosyalist olarak Kürdistan'daki örgütlenme sürecinde yer alması, burjuva organizasyonları ile bir sosyalist olarak vuruşması düşünülemez. Bu gerçeğin adı ise yıllar önce verilmiştir. Bu gerçek şu veya bu arkadaşın kaşını düzeltmesi düzeyinde ele alınmaz. Ve o arkadaşın kaşını gözünü düzeltmesi ile ortadan kaldıramaz. Ama ısrarla bizler bu düzeyde tartışmaya çekildik. Fakat artık tezlerimizin pratikte uygulanabilir hale gelmesi; varılan yeri bizlerin de başına vurdu.

İkincisi ise; Rızgari'de saptadığımız siyasetlerin pratiğe uygulanmasında yani, kanıtlanmasında ortaya çıkan ayrılıklardır. Bunlar daha açıktır ve gizlenmesi daha da güçtür. Bu gizleme eyleminde öne sürülen teorik fukaralıklar da bir işe yaramamıştır. Yani bu ayrılıklara «*bu ayrılıklar siyasi kavrayış sorunudur, ayrı pencere-lerden bakma sorunudur*» dendiğinde gerçekten bizler bu denilenlere katılıyor ve bu denilenlerin adını koyuyoruz. Bir formülasyonu hayata uygulamak, o formülasyonu saptamaktan daha iyi bir ayrıdır. Temel klasiklerin ışığında yapılan formülasyonlara katılma daha kolaydır. Ustalar bize bu konuda yeterli açıklığı getirmişlerdir. Bizler de, eğer kendimize sözde de olsa marksist diyorsak, bu belirlemeler ışığında yapılan formülasyonlara katılırız. Ama işte bu formülasyonların hayata geçirilmesinde, birlikte aynı pencereden

bakıyor muyuz, bakmıyor muyuz? Esas önemli olan budur. Çünkü her siyasi yoğunlukta olduğu gibi bizde de belirleyici olan eylemimizin içeriğidir. Yani o oluşturulan formülasyonları hayata uygularken aynı pencereden bakarak mı uyguluyoruz, yoksa aynı formülasyondan yola çıkıp ayrı pencerelere mi ulaşıyoruz? İşte önemli olan budur. En genelinde tüm oportünistler ve hatta günümüzde burjuva siyasi yoğunlukları da marksist ilkelerle yola çıktıklarını iddia etmektedirler. Ama yola çıkılan veya öyle olduğu iddia edilen bu formülasyonlar hayata geçirildiğinde, dolayısıyla proleter ve burjuva görüşler ortaya çıkmaktadır. Başta da söylediğimiz gibi, bu ayrılıklara ilk elden verilen ada katılıyoruz. Ama dostlarımız bu son derece açık belirlemeyi yaptıktan sonra pragmatist bir anlayışla şu görüşü ileri sürmektedirler. «Evet ayrı pencerelerden bakıyoruz, ama bu aramızda ideolojik ayrılık olduğu anlamına gelmez, ideoloji ve politika iki ayrı kategoridir.» İşte bu belirlemeye bir yığın isim takmak ve bu belirleme ile ilgili sadece ustalardan alıntı yaparak birkaç makale yazmak mümkün. Bu belirlemeye, sadece marksizm-leninizmin evrensel teorisi ile ilgili fukaralık da denilebilir. Ama eğer onlar bu fukaralıkları konusunda ikna olup, «gerçekten biz bunu bilmiyorduk» belirlemesini açık yüreklilikle belirtip bizzat Rızgari'de vurguladığımız evrensel tezlerle sahip çıkabilseler. Ama durum bu değil. Bu ilginç belirleme Rızgari'ye rağmen Rızgari'nin «teorisyeni» olma iddiası ile yapılmaktadır. Dolayısıyla marksist Rızgari'de Rızgari'ye ve marksizme katkılarda bulunulmaktadır. Oysa bunlar sürekli ve defalarca proleter devrimcilerle ideolojik-politik olarak ayrılık içinde olduğunu vurgulamış ve hatta bir arkadaşla —şimdi ideolojik ayrılık var belirlemelerine şiddetle karşı çıkmasına karşın— politik dostluk dışında bir birliği olmadığını sık sık vurgulamıştır. Ve tabi o zamanlar açık yüreklilikle. Böylesine ilginç katkılarla kamufle edilmeye çalışılan bu ayrılık, saptadığımız tezleri hayata geçirirken bir şamar gibi yüzümüze inmektedir.

Demokratik Kitle Örgütleri siyasetimizi hayata geçirirken ayrılıklar çıkmıştır. Arkadaşlarımız, demokratik kitle örgütleri düzeyindeki örgütleri bir kaç başlı yapmak için ellerinden geleni yapmışlardır. Demokratik Kitle Örgütlerini açıkça hedef almışlardır. Aydınlar içindeki örgütlenmeyi «gençlik gövdeli olmakla» suçlamışlardır. Dolayısıyla Rızgari 5'i ve Rızgari 4'ü rafa kaldırmışlardır. Gençlik gövdeli olmanın ne demek olduğunu ve ne demek olabileceğini kavramadıklarını göstermişlerdir. Bu kavramamayı öyle düzeylere çıkarmışlardır ki, marksizme katkılarda bulunmaktan bile sakınmamışlardır. Marksistlerin öncülüğündeki demokratik kitle örgütleri leninist örgütlenmenin dışında bir yerlerde değerlendirilmiş, herhangi bir kitle örgütü düzeyinde ele almışlardır. Dolayısıyla bu arkadaş-

ların Rızgari 4 ve Rızgari 5'te katıldıkları bölümlere de ezberlenmiş formüller düzeyinde katıldıklarını kanıtlamışlardır.

Kısaca yaptığımız bu belirlemeler bile Rızgari'deki ayrışmanın ideolojik temellerini yerli yerine oturtmaya yetmektedir. Rızgari 4 ve Rızgari 5'te yapılan belirlemeler, arkadaşlarımız tarafından anlaşılmamıştır. Bu iki temel siyasetimize eylemlerinin içeriği açısından katılmamaktadırlar. Katıldıklarını iddia ettikleri bölümleri ise bizzat eylemleri yalanlamaktadır. Kürdistan'daki burjuva organizasyonlarının değerlendirilmesine katılmamaktadır. Örgütlenme anlayışı olarak ısrarla burjuva bir örgütlenme anlayışı savunulmaktadır. Hem de tüm sivri marksist belirlemelere karşı ısrarla burjuva örgütlenmesi savunulmaktadır. Kürdistan'daki sınıfların mevzilendirilmesi ve bu mevzilendirilmede aydınların yeri Rızgari 5'e karşı anlaşılamamıştır. Proleter devrimci olmaya aday aydınların konumu ve mücadelemizdeki yeri «gençlik gövdeli olmak» ile karıştırılmaktadır. Rızgari 4'te bu konudaki görüşlerimizin açık bir biçimde konulmasına karşı hızla demokratik kitle örgütleri düzeyinde örgütlenmemiz hazmedilememiştir. Bundan kuşku duyulmuştur. (*)

Tarihi Materyalizm ışığında geçmişin değerlendirilmesine ısrarla karşı çıkmıştır. Tarihi şu veya bu kişinin iyiliğine veya kötü-lüğüne nesnel olarak bağlamak istemişlerdir. Ve kollektif denetimden uzak kaldıkları anda bu görüşlerini sunmuşlardır.

Bu bağlamda Kürdistan devrimi sürecindeki olaylarda kavranılamamıştır. Örneğin Mehabad Cumhuriyetinin akıbeti salt Sovyetler'in giderek Stalin'in «hatalı» davranışlarına bağlanmıştır. Böylece «bir ülkede sosyalizmin inşası» leninist belirlemesi anlaşılamamıştır. Giderek Kızıl Ordu'ya «işgalci ordu» denmeye kadar götürülmüştür.

Burjuva milliyetçi bir anlayış ile Türkiye'de genel olarak devrimci hareketin kazandığı mevziler dışlanmıştır. Bu mevzilerin Kürdistan devrimindeki hayati önemi kavranılamamıştır. Bu belirlemeler ile UDC broşürü ve Rızgari 5'e bir kez daha ters düşülmüştür. Oysa bu iki yayında görüşlerimiz nettir. Sosyal-şövenizmin ağır tahribatı altında bile olsa Türk emekçilerinin kazandıkları her yeni mevzii hem Kürt halkının hem de Türk halkının kazandıkları ortak

(*) Burjuva milliyetçiliğinin yeni temsilcileri bu konudaki görüşlerini yeni «Rızgari»de açık bir biçimde koymuşlardır. Demokratik kitle örgütlerindeki çalışmayı siyasi çalışma kabul etmeyip, proletarya demokrasisi için verilen mücadeleyle demokratik kitle örgütlerindeki siyasi mücadele arasına nasıl setler çektiklerini şöyle ifade etmektedirler: «...demokratik kitle örgütleri düzeyi ile, sosyalist siyasal mücadele düzeyi yer yer birbirine karışma tehlikesi yaratmıştır. Siyasal mücadele alanı hem daralmış, hem de siyasal mücadele alanının da gerileme başlamıştır.» («Rızgari» - 8 sayfa 28)

mevzilerdir. Türk emekçilerinin bu doğrultuda attıkları her adım, Kürt halkının da ileriye doğru attığı adımlardır demişiz ve hem de defalarca...

«Tüm bu temel konularda ayrı pencerelerden bakıyoruz. Fakat tüm bunlara karşın, bizim aramızdaki olumsuzluklar bir iki arkadaşın muzurluğu düzeyinde ele alınmalıdır» denmiştir. Yani o bir iki arkadaş muzurluk yapmasalar, kaşlarını gözlerini o diğer arkadaşın istediği biçimde düzeltse, bu ideolojik ayrılıklar önemli olmayacaktı. Bu yöntemin kimlerin yöntemi olduğunu tartışmayacağız. Bir tek şey söyleyeceğiz; bu yöntem marksistlerin yöntemi değildir, diyeceğiz. Çünkü marksistler yapay çelişmeleri değil, organik çelişmeleri temel alırlar. Bir süreçte eğer gerçekten birlikte iken mümkünse yapay çelişmeleri de çözerler. Ve tabii eğer ileriye doğru bir adım atılmasını sağlayacaksa. Yok, eğer bu yapay çelişmeler ileriye doğru gidişi engelliyor, ilerlemeyi sağlayacak esas çelişmeyi gizliyor ise o zaman o yapay çelişme kendisini yaratanlar ile başbaşa bırakılır. Çünkü onun çözümü de mümkün olmaz ve çözümlendiğini sandığımız süreçte eğer kökünü kurutamamış isek, bu yapay çelişmeyi yaratan kök yenilerini de yaratacaktır. Yeter ki ileriye gidişi sağlayacak esas çelişme görülmesin, çözülemesin. İşte bizde de uzun müddet bu yapay çelişmeler esas çelişmenin görülmesini engelledi. Bu çelişmeleri yaratan kaynak öylesine güçlü bir kaynak idi ki, yapay çelişmenin birini çözdüğümüzü sandığımız anda yenileri ile karşılaştık. Fakat öyle bir an geldi ki, ahlâk değerlerimizi zorlayarak yaratmaya çalıştıkları yapay çelişmeleri de bir işe yaramadı. Çünkü *artık esas çelişme dayatmıştı*. Ve görmeyen gözlere, hissedemeyen organlara bile hitabetmeye başlamıştı. İşte o süreçte artık yeter dendi. Alın yapay çelişmelerinizle kendiniz başbaşa kalın, mutlaka avutacak başka düzeyler yaratabilirsiniz ama bu düzey Rızgari düzeyi olmayacak dendi. Ve şapkaları önümüze koymak gerekir, dendi. Böylece bu yeni düzeye ulaştık.

Bu konuda bizlerden de hesap sorulabilir: «Bu olgular birden bire mi ortaya çıktı», denilebilir. Hayır, birden bire ortaya çıkmadı. Ama başta da belirttiğimiz gibi, Kürdistan devriminin proleter önderliğinin özgünlüğü nedeni ile süreç içinde ortaya çıktı. Rızgari 4, Rızgari 5, Kürdistan'daki burjuva organizasyonları ile ilgili görüşlerimiz netleşmeden bu arkadaşların bu konudaki ayrılıklarını görmemiz mümkün değildi. *Bu günah bir anlamda Kürdistan devriminin bizim omuzlarımıza yüklediği bir günah olarak ele alınmalıdır*. Fakat yine de çelişmelerin ideolojik düzeydeki çelişmeler olduğunu her fırsatta belirledik. Hem de kişiliklerimiz tehdit altında iken. Ve bu belirlemelerimizi birden bire yapmadık yapmıyoruz. Nitekim, zorlu mücadeleler ile bu aksak anlayışların Rızgari'lere yansımaları önledik. Ama, bu düzeye gelmek için dün nasıl erken idi ise, yarın da

geç olacaktır. Çünkü görüşler —bir arkadaşın deyimiyle iki ayrı dünya görüşü— artık Rızgari'de de vuruşacak kadar netleşmiştir. Bu bağlamda sorulacak her hesabın altından kalkmaya hazırız.

Evet, şimdi de bu temel ayrılıkların nasıl ve hangi yapay çelişmeler ile gizlendiğine bakalım. Başta teslim etmek gerekir. Özellikle bir arkadaş bu konuda uzman sayılabilir. Kendisini ve çevresini uzun müddet kamufle edebilmiştir. Tabi bu konuda Kürdistan devrimci hareketindeki pespayelik de onlara yardımcı olmuştur.

Bu arkadaşlar sürekli olarak marksist eleştiri yöntemini, burjuva iftiracılığı ile karıştırmışlardır. Ve her iftira karşısında mutlaka devrimcilerden özeleştirici beklemişlerdir. Diğer unsurlar da açık iftira ve yalanları gördükleri halde bu iftiralara zemin hazırlamışlardır ve olur, demişlerdir. Çünkü o arkadaş; kendisini, garantiye alan unsurlar ile kuşatılmış idi. Dolayısıyla bizzat kendisini kuşatan arkadaşları tarafından bu unsur bir yalan ve iftira makinası haline getirilmiştir. Zemin bulan her yalan ve iftira yeni yalanları ve iftiraları yaratmıştır. Hem de sahibinin bile hesabını yüreklice veremeyeceği yalan, iftiralar doğmuştur, karşımıza çıkarılmıştır. Rızgari sürecinde gelişmeyi sağlayacak ana çelişmeler bu yalanlar ile karartılmıştır. Yalan söylemeyi ve genel olarak liberalizmi bu unsurlar bir imtiyaz sayma düzeyine getirmişlerdir. Böylece burjuva liberalizminin batağında hızla kulaç atılmaya başlanmış ve bu batıklık imtiyazlı bir yer olarak değerlendirilmiştir. Kişiler kendi yeteneklerini unutmuş, kendilerine yeni yeni statüler tayin etmeye başlamışlardır. Bu imtiyazlar öyle boyutlara ulaştırılmıştır ki; küfürler edilmeye başlanılmıştır. Ve bu küfürler tırnak içinde edilmiş, yalanlar «polemik konusu olmasın ama .» denerek ortaya sürülmüştür. Giderek, kişiler kendi değerlerini kolektivitinin değerlerinin önüne geçirmeye başlamışlardır. Kolektivitinin saptadığı konularda bile tam aksi istikamete imtiyaz kullanılmıştır. Son Rızgari 7, bu konuda en açık örnektir. İmtiyaz öylesine gözleri karartmıştır ve kişiler kendilerine öyle statüler vermişlerdir ki; yetersiz oldukları, bilemedikleri konularda bile kendi başlarına belirleme yapma cüretini göstermişlerdir. (*) Ve ucubeler yaratmışlardır. Ve bu yara-

(*) Rızgari 7'de sayfa 24 - 25'e konan bir dipnot.

Dipnotta Demokratik Halk İktidarına değinilirken, devletle ilgili şu belirleme geçer: «Bu en azından burjuva devletin ele geçirilmesini militarizm ve brokratizmin imhasını gerektirir» (abç). Basım sırasında metne konan bu belirleme ile açıkça oportünistlerin devlet anlayışı savunulur duruma düşülmüştür. Bizler bunun farkına varır-varmaz eleştirmeye ve yanlışlığını kadrolara, kitlelere göstermeye çalıştık. Bu aynı zamanda bizim de sorumluluğumuzda yapılan bir yanlışın özeleştirisidir.

tilan ucubeler malesef kolektivite adına yaratılmıştır. Liberalizm öyle boyutlara çıkarılmıştır ki; insani güven sınırlarını bile zorlamıştır.

.....

Bu liberalizm ilginç ahlak değerleri ile korunmaktadır. Bu değerler, burjuva değerleri ile feodal değerlerin kötü bir sentezidir. Fakat bu ucubeye arkadaşlarımız sürekli sosyalist değerler gözü ile bakmış ve çevreye öyle sunmuşlardır. Çünkü birden bire feodal değerlerden salt öznel niyetlerle kurtulmak isteyen ve aynı anda da sosyalizm ile karşılaşan fakat sosyalizmi hazmedemeyen unsurlar; feodal değerlerin dışında imiş gibi görünen her değere sosyalist değer diye sarılırlar. Oysa hızla oluşan ve gelişen değerler yumağını çözümü iyi yapılmak zorundadır. Kişi ha deyince sosyalist değerlere sahip olamaz ve daha önce değerler yumağında yer alan gerici değerler sık sık yeni cilalar altında gün ışığına çıkar ve tavırları denetleyebilirler. İşte arkadaşlarımız hala bir sömürge aydınının, tehdidi altında bulunduğu ve hızla tasfiye etmesi gereken bu kötürüm değerlerin sahibidirler ve ilginç olan, bu değerlere sosyalist değerler diye sarılınmakta ve diğer unsurlara bu kötürüm değer yargılarının taktığı gözlük ile bakmaktadır. Eğer unsurlar bu eğri büğrü camlı gözlükten bakıldığında iyi puan alamamışlar ise «bu unsurlar kesinlikle anti-marksist unsurlardır» denmiştir. Yani, çerçevesinden camlarına kadar iki kötürüm değerın kötü bir sentezinin izlerini taşıyan bu gözlük, bir halkın kurtuluşunda hayati görevler yüklenen unsurların değerlendirilmesinde belirleyici rol oynamaktadır ve bir mihenk taşı durumundadır. Böyle olduğu zaman en küçük konularda bile, bu sakat gözlüğü taşıyanlar ile bilimsel sosyalizmin gözlüğü ile çevresini değerlendirenlerin anlaşmalarından bahsetmek mümkün değildir. Çünkü, Türkiye ve Kürdistan'da, insanlar hızla o sakat gözlükleri atmaktadırlar. Ve yeni perspektif her yanı ile ortadadır. Ustaların sosyalist değerler ile ilgili karanlık bıraktıkları bir tek köşe bile yoktur. Yeni perspektif ile doğa ve toplum yerli yerine oturtulmaya başlanmıştır. Ama kişiler ısrarla 1969-70 yıllarında kalırlarsa ve o yıllarda taşıdıkları değerlere mutlak değerler gözü ile bakarlarsa tabiki yeni değerlerden habersiz kalırlar, mahkûm edilmiş

Yeni Rızgari'nin yeni yazarı eleştirilerimizden sonra «Rızgari» 8'de bununla ilgili bir açıklama yaparak (s. 64-67), durumu kurtarmaya çalıştı. Ancak o açıklama ile sorunu daha da yüzüne gözüne bulaştırdı. Özeleştirisi yapılacağı yerde, hem tartışmalarımızı ters aktarmış, hem de sorunu yine yanlış koymuştur. Bununla da yetinmemiş bunu eleştirenleri de «cimbızlama» cılıkla suçlamıştır. Halbuki Rızgari 7'nin başka hiç bir sayfasında devlet ile ilgili tek bir satıra rastlanmaz. Bununla da yetinmeyen yeni «ideologumuz» bir de bizi sorunları «çarpıtma» ile suçlamıştır.

ve hiçbir süreçte sahiplerine hayır getirmemiş ucube değerler ile kendi başlarına kalırlar.

Bizim kollektivitemiz içinde de bu kötürüm değerlerle süreçte yer alındı ve bu değerler sosyalist değerlere karşı sosyalizm cılası altında savunuldu. Bu kötürüm değerler genel olarak kollektiviteye egemen kılınmaya çalışıldı. Dolayısıyla, süreçteki gelişmeyi sağlayacak olgularda farklı iki perspektif ışığında değerlendirildi. Bu çarpık değerleri taşıyan unsurlar, olayları farklı bir sorunsal içinde ele alıyor. Diğer unsurları da bu kısır döngüde seyre zorluyordu ve kendi sorunsalları çerçevesinde değerlendirme yapılmasını bir müddet sağladılar. Yani süreçte ortaya çıkan gelişmelere yaklaşımda feodal değerler ile burjuva değerlerinin kötü bir sentezi olan değerlerin oluşturduğu sorunsal çerçevesinde bakıldı. Kaşlar gözler düzeltilmeli, denildi tüm dikkat kaşların, gözlerin düzeltilmesine temerküz edildiğinde sosyalistlerin sahip olmaları gereken sorunsal bir yana itilmiş oldu ve tali çelişmeler —çoğu yapay idi— esas çelişmelerin görülmesini engelledi. El yordamıyla ayakta tutulan cılız ve pörsümüş fidelerden orman görülemedi ve tabii ormana egemen olan yan ve ormandaki aksaklıklar da gösterilmek istenmedi. Ama sosyalist değerler ve sosyalist bakış açısı yerli yerine oturdukça artık olgulara yeni bir sorunsal perspektifinde bakıldı. Ve ideolojik platformda da billurlaşan değerler çatışması görülmeye başlandı. Dolayısıyla liberalizmin nasıl egemen kılınmaya çalışıldığı, kişilerin kendi kendilerine armağan ettikleri imtiyazlar ve özel statüler ve imtiyazların ışığında oluşan bireysellik, bencillik, tembellik ve bunların bahsettiği kişisel tasarruflara da verilmesi gereken ad verildi. Kişilerin hiçbir şey yapmadan, niye sürekli bu yapılan olumlu işlerin sahibi çıktıkları, kendilerince olumsuz gördüklerine nasıl suçlamacı ve çamur atıcı oldukları da en açık şekliyle görüldü.

Özcesi, süreçte varılan yer netleşti. Süreçte iki yan vuruşmaktaydı. Ve bu iki yanın çıkarları arasında köklü çatışmalar ortaya çıkmaya başlamıştı. Artık bu iki yan arasındaki çelişme birlikte kılınmaya engel olmaya başlamış beslenip kullanan birçok yerde burjuva milliyetçi olan ideoloji ile sosyalist değerlerle korunan ve geliştirilmeye çalışılan proleter ideoloji vuruşmaktaydı. Yanlar bu denli açık iken bile, çarpık değerlere sahip olanlar, çelişmelere yine kendi aksak sorunsalları çerçevesinde yaklaşımı yeğlediler. Ahlâk değerlerini zorlayan yapay çelişmeler yaratarak yine herkesi aynı sorunsal çerçevesinde bir kör döğüşüne davet ettiler. Şu şu işler yapıldı mı, yapılmadı mı? düzeyinde bir kısır döngüye herkesi çekmeye çalıştılar. Ama artık komediler ve ucuz mizansenler ile kaybedecek vakit kalmamıştır. Ve herkes her yanı ile orta yerdedir. Birtakım yanlar bugün gizlenebilse bile eğer kavgada yani hiçbir zaman af-

fetmeyen mihenk taşında vuruşmaya karar kılınmış ise, uzak olmayan yarında mutlaka herkes her yanıyla, üç kâğıtları ile gün ışığına çıkacaktır. Ve bu gün ışığına çıkma olayını hiç bir burjuva-feodal karması ayak oyunu engelleyemeyecektir. Örülen tüm çoraplar mutlaka ören insanın başına geçecektir. Bizans oyunları hiçbir süreçte olmadığı gibi, günümüzde de hem de Kürdistan'da sahipleri-ne hayır getirmeyecektir.

Eğer Kürdistan devriminde, leninist olarak demeyi bir yana bırakalım, bu iş gerçekten zor ve bir takım insanların cesaret edemeyecekleri bir intiharı gerektirir, evet leninist olarak değil bir burjuva yurtseveri olarak karar kılınacaksa dahi Kürdistan devriminin sürecinden kabaca da olsa ders çıkarmak gerekir. Geçmişte burjuva organizasyonları içinde, bu tip mizansenlere çok başvuruldu, ama bu mizansenlere başvuranlar çok geçmeden hem de kendi yandaşları başta olmak üzere Kürdistan'daki geniş kitleler tarafından lanetlendiler. Hiçbir insan bu konuda kolay kolay KDP yöneticileri kadar usta olamaz ve bu ustalıkları KDP yöneticilerinin kısa bir süre içinde lanetlenmelerini, kendi yarattıkları unsurlar tarafından kursuna dizilmelerini önlemedi, önleyemedi.

Evet gerçekten hangi sınıfın olduğu belli olmayan değer ölçüleri içinde «namuslu olmak yetmez», mutlaka proleter değerlerle donatılmış olan «NAMUSUN MİHENK TAŞINDA VURUŞMAK GEREK.»

VE BU VURUŞMANIN GÜNÜ GELMİŞTİR. Buyrun proleter sorunsalını egemen kılarak tartışalım... Kasım 1978.

II.

İDEOLOJİK İNŞA SÜRECİNDE HAREKETİMİZİN İÇİNE GİRDİĞİ BUNALIM

Kürdistan'da verilen anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelede proleter devrimci önderliğin inşası için biraraya gelen unsurların ideolojik inşası sürecinde vardıkları nokta neresidir? Asgari ilkelerde biraraya gelen bu unsurlar 34 aylık kollektif kurumsal çalışma sonucunda oluşan birliği ideolojik bir bütünlüğe götürebildiler mi? Veya bu doğrultuda ne kadar yol katedildi? Üzerine anlaşılan asgari ilkelerin hayata geçirilmesinde dahi bir düşünce ve davranış birliği sağlanabildi mi? Sağlanamadıysa bunun nedenleri nelerdir? Bunun üzerinde duracağız.

12 Mart 1971 eylemi ile birlikte Türkiye'de üç yıl sürdürülen zulüm, zindan, işkence ve baskı döneminde gerek Türk devrimci, demokrat ve yurtseverleri, gerekse Kürt devrimci, yurtsever ve aydınları üzerinde yoğun bir baskı uygulandı, yüzlerce devrimci katledilirken, binlerce yurtsever, demokrat ve sosyalist zindanlara atıldı, işkenceye yatırıldı. Kitleler üzerinde yoğun bir baskı ve terör estirildi. Bu dönem devrimcilerin hakim sınıflarla hesaplaşma dönemi olduğu kadar, kendi kendileriyle de hesaplaşma dönemi oldu. O güne kadar sosyalizm adına yapılan yanlışlıklar, çarpıklıklar kısmen de olsa görülebildi. Devrimcilik adına o güne kadar ortada olanların çoğu nedamet geçirirken, günah çıkarırken, gerçek devrimciler de teslim olmadılar, direndiler. Hakim sınıfların mahkemelerinde burjuvaziye yargıladıkları, mahkum ettikleri gibi kendi geçmişlerini de yargıladılar. Solun, sosyalist hareketin içinde olduğu yanlış, eksiği gördüler, kavradılar. Türkiye'de ilk olarak sömürge mahkemelerinde Kürt sorununun açıkça savunulması da bu evreye rastlar. Kürt gençleri, Kürt aydınları ilk defa bu dönemde sömürge mahkemelerinde kendi halkının haklı mücadelesini açıkça dile getirdiler, direndiler.

12 Mart faşizminin bütün baskı, zulüm ve yasaklamalarına karşın bu direnmeler kitleler arasında derin yankılar uyandırdı. Birçok tabu yıkıldı. Bu arada Kürt halkının boyutlanan mücadelesi de, artık bu sorunun gündemleşmesini zorunlu hale getiriyordu (legal platformda). Kürt aydınları da, yurtseverleri de daha açık ve kararlı bir mücadele için dayatan görevlerle karşı karşıya olduklarını görmeye, kavramaya başladılar. Yıllardır kötürüm bir halde olan burjuva milliyetçi değerler platformunda ele alınan Kürt sorunu da artık sosyalizmle yüz yüze geliyordu. Güney Kürdistan'da süren mücadelenin de yenilgiyle sonuçlanması ve giderek Kürdistan'da ulusal mücadele yanında sınıf mücadelesinin de zorunluluğunun (bütün muğlaklığına ve elyordamıyla olmasına karşın) kavranması sos-

yalizmi bir umut haline getirdi. Ve Kürt halkının mücadelesi uğruna yola çıkanlar arasında bir ayrışma ve saflaşma süreci başlıyordu. Bu saflaşmanın en açık gözlemlendiği yer 12 Mart faşizminden sonra kurulan Kürt gençliğinin bir araya geldiği DDKD'ler oldu. Kürdistan'da saflaşmanın giderek hızlandığı bir döneme giriliyordu. Bu saflaşmaların ilk nüvelerinin olduğu Diyarbakir Sıkıyönetim mahkemelerinden gelen arkadaşların da tavırları giderek billurlaşmaya başlıyordu. Artık her gurup kendi anlayışı doğrultusunda haklılık ve doğruluğunu ispatlamak için kıyasıya bir mücadele içine girmeye hazırlanıyordu. O güne kadar (bütün eksik ve aksaklıklarına karşın) Kürt halkının mücadelesine en olumlu çizgide yaklaşım gösteren unsurların bir araya gelmesi ve birlikte hareket etme (şüphesizki bu bir günde olmadı) platformu doğmaya başladı.

.....

İşte bu şartlar içinde Kürt halkının mücadelesinde doğru devrimci bir mücadele çizgisinin yaratılması giderek sosyalist önderliğin sağlanması için asgari ilkeler doğrultusunda biraraya gelindi.

Bu birlik yayın düzeyinde bu mücadelede yerini almaya başlar. Şubat 1976'da bir deklerasyon üzerinde anlaşılan bizler RIZGARİ isimli dergi yayınına başladık. Deklerasyonda hedeflenen neydi ve yayın süreci neleri kapsayacaktı? Büyük bölümü Rızgari 1'de «neden yeni bir yayın?» başlığı altında yayınlanan deklerasyon metninden de görüleceği gibi özellikle kurumsal kollektif yapının yerli yerine oturtulması, yayın hayatının kurumsal-kollektif yapı içinde boyutlandırılması ve ideolojik inşaa sürecinde giderek azami ilkelerde *ideolojik bütünlüğün* sağlanması hedefleniyordu. Yani temel sorunlar konusunda sağlam siyasetlere kavuşmak, giderek program hedeflerinin somutlaşması için çok yönlü çalışmayı sosyalist ilkeler ışığında yerli yerine oturtmak.

Bizler otuzdört aylık birlikte çalışmadan gerekli verimi aldık mı? Hedeflenen noktaya ulaşamadı ise bunun nedenleri nedir? Oluşturulan kollektivite şimdi nerde seyretmektedir? İşte bu soruları da kısaca değerlendirerek Kürt halkının anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesinde üstlenilen sorumlulukları ne kadar yerine getirebildik?

Nasıl bir çalışma yöntemi kabul edilmişti, nasıl çalışılıyordu?

Kurumsal kollektif çalışmanın kabulü demek; kollektif kararların kişisel karar ve tasarrufların üstünde olması kollektivitenin iradesinin hayata geçirilmesi demektir. *İkincisi*; kollektif çalışma içinde olanların ideolojik birliklerinin sağlanması için çalışmaların ileri doğru götürülmesi ve ideolojik-teorik konularda var olan pürüzlerin ortadan kaldırılması giderek çelik disiplinli bir çekirdeğin oluşmasına katkıda bulunmayı hedefler.

Devrimci kurumsal kollektif çalışma anlayışı hayata geçirilmediği zaman, şu hastalıkların kaçınılmaz olacağı bilinmektedir :

«Birincisi : Kollektif düşünce sisteminin dışında serbestçe (kurumsal olmayan) ve gelişigüzel eleştiri özgürlüğü,

«İkincisi; kişisel tavırlarla belirlemeler yapmak ve hareketi kendi yaşayış ve düşünce düzeyine çekerek var olan koşulların korunması suretiyle mücadele önermek» (Rızgari sayı 1, s. 6)

Bu iki sakınca genel devrimci hareket için söz konusu olduğu kadar, Rızgari siyasi hareketi içinde yer alan tek tek her birey içinde söz konusu idi. Yani bir araya gelen, bir kurumsal kollektif çalışma ile işe başlayan her birey içinde bu hastalıkları bünyesinden atması için kendisi ile mücadele etme zorunluluğu vardır. Kollektif çalışma sadece dergi sayfelerinde yazılan satırlar üzerinde anlaşmak değil, hayatın her alanında verilen mücadelede kollektif kararların her alana hakim kılınması görevi ile karşı karşıya idik. Bu göreve ise ilk önce içinde yer alınan kollektif çalışmadan başlayarak adım atmamız mümkün idi. Yani var olan mekanikliği asgarîye indirmek (süreç içinde ortadan kaldırmak) birincil görevlerimiz arasındadır. Her kollektif kurumsal çalışma ilk başlangıcında içinde bir mekaniklik taşır. Önemli olan kollektivitedeki bu mekanikliği devam ettirme değil, giderek ortadan kaldıracak bir yapıyı oturtmak için her birey deklarasyonda belirtilen ilkeleri hayata geçirme görevi ile karşı karşıya olduğunu bilmelidir.

Bu mekaniklik nasıl kalkacaktı? Biz bir ticaret şirketinin yönetim kurulu değildik. Yine bir spor kulübü veya vakfın yöneticileri de olmadığımıza göre; eş dost hatırı ve ahab çavuş ilişkileri içinde kişilerin birbirlerini pohpohlama veya burjuva anlamda «onure» etme, karşılıklı kişisel menfaat ilişkilerine dayanan bir «organikliği» sağlama bizim işimiz değildir. Biz içinden geldiğimiz bir toplumsal muhalefetin biçimlendirilmesi, yönlendirilmesi ve örgünlendirilmesi görevini karşımıza koyan ve bu görevi leninist dünya görüşünün evrensel ilkeleri ışığında hayata geçirmeyi amaçlayan bir kollektiviteyiz. Bu nedenle bu kollektivitede mekanikliğin giderilmesi, organikliğin sağlanması demek; ideolojik-teorik ve örgütsel konularda azami görüş birliğinin sağlanması ve önümüze koyduğumuz toplumsal mücadeledeki fonksiyonlarımızı doğru olarak yerine getirmek ve kollektivitedeki her bireyin bunu kavraması, sindirmesi ile ilgili bir olaydır. Daha açık bir ifade ile yapılanları biçimsel olarak kabul etmekten çıkararak temel siyasetler üzerinde azami anlaşmayı sağlamak, bunları kitlelere, kadrolara açmak ve hayata geçirmek. İşte önümüzdeki süreç bu idi. Bu süreçte tek tek temel konular üzerinde anlaşmak, azami görüş birliğini sağlamak ve giderek ortak bir ilkeler birliği olan programa ulaşmak, Kürdistan'da leninist bir

mücadele örgütünün inşası için bunların yapılması zorunlu idi. Geriye dönüp üç yıllık pratigimize baktığımızda Rızgari olarak önemli işler yapmakla birlikte kollektif çalışma anlayışımızın hedeflenen noktaya varılması konusunda verilecek cevap ise olumsuzdur. Çünkü kurulsal kollektif çalışmaya başladığımız günden günümüze kadar görevlerimiz arttıkça, sorumluluklarımız çoğaldıkça gelişen ve değişen şartlarda olaylara müdahale edilmesi gelip dayattıkça aramızdaki organik bütünlüğün değil de, giderek ayrılıkların var olduğu, köklü ayrılıkların var olduğu önümüze çıkmış oldu.

Salt kollektif çalışmayı kabul etmek yeterli değildir. Önemli olan o anlayışı ve konan ilkeleri hayata geçirmektir. Hayata geçirmek için de özellikle kişinin kendisinden başlaması, kendi kendisini eğiterek bu işe koyulması (değişen ve gelişen şartlara ayak uydurabilme anlamında), içinde yer aldığı *mücadelenin bir militanı* olarak konan ilkeleri salt ezberlemek değil, bir de sindirmek ve pratiğe uygulamasını bilebilmek, başarabilmek önemlidir.

İşte, üç yıllık kollektif çalışma sürecimizde bazı arkadaşlar bu gerçeği kavramadılar, kavramak istemediler. Israr ve inatla kollektif düşünce sisteminin dışında kurulsal olmayan ve geliş güzel hareket serbestliğini *mutlaklaştırmayı* bir türlü ortadan kaldıramadılar. Kişisel tavırlarla belirlemeler yaparak *hareketi kendi yaşayış ve düşünce düzeyine çekerek gelişim ve değişime set çekme* tavırlarını sürekli sürdürdüler. Bazı unsurlarda bu tavır kronikleşmiş bir hastalık haline geldi. Her olay, her eylem bu çizgi üstünde tutulmaya ve değerlendirilmeye çalışıldı. Zaman zaman bazı radikal önermeler olmakla birlikte bu önerilerin yapıldığı zaman ve şartlar değerlendirildiğinde temelde bunların kişisel düzeyin korunması için yapılan çıkışlar olduğu hemen görülebiliyordu.

Üç yıllık çalışma süresince karşımıza bir çok sorun çıktı. Bu sorunların üzerine gidiş, olayı çözümüleme ile ilgili getirilen önermeler, önerilen yöntemler, olaylara bakış, yorumlama ve teşhisler giderek proleter devrimci anlayışla alınan kararların hayata geçirilmesi ile ilgili sayısız olay yaşadık. Kollektif kurulsal çalışmalarda bu tür olayların yaşanması ve uygulanması süreçte iki olguyu somutlaştırır:

Birincisi, kollektif çalışma içindeki unsurların belirli konularda bütünleşmesini, anlaşmasını ve görüş birliğinin sağlanmasını doğurur, *ikincisi*, ayrı ideolojik temellerden kaynaklanan anlayış ve davranış biçimlerinin berraklaşmasını, ayrılıkların somutlaşmasını ortaya çıkarır. Bizim kurulsal kollektif çalışmamız asgari ilkelerde bir araya gelen ve birinci maddede anlatılan olguya varmayı amaçlamakla birlikte ancak yaşanan süreç bizi ikinci maddede koyduğu-muz sonuca götürmüştür.

İki ayrı anlayışın çarpıştığı platformlarda organikliğin sağlanmasının tek kıstası, anlayışlardan birinin gerilemesi diğer anlayışa «teslim» olması ve giderek kendi yöntemlerinden vazgeçmesi ile mümkündür. Ancak, her iki tarafta kendi yöntemlerinde diretirlerse şüphesiz ki birliklerden ziyade ayrılıklar somutlaşır. Bu anlayışlar sürecin başında ve süreç boyunca kendilerine aynı adı taksalar bile («bizim anlayışımız devrimci anlayıştır» v.b. gibi) uzun süre kamuflesi mümkün değildir. Nitekim bizim kollektif çalışmamızda dünyayı yorumlama, değiştirme, alınan *kararları hayata geçirme* v.b. gibi yaklaşımlar ve eylemler organik birliği değil, ayrılıkları beraklaştırmıştır, somutlaştırmıştır. Şüphesiz ki anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelemiz açısından bu sonuç da olumludur. Yaşanan üç yıllık süreçte devrimci anlayışın ve temel konularda marksist leninist anlayışın *Rızgari dergisine hakim olması ise, siyasi hareketimiz içinde olan leninist arkadaşlarımızın çok güç ama kararlı mücadelesi sonucudur*. Kararsız, kaypak ve kendine dahi güvenmeyen küçük burjuva anlayışının leninist anlayış ve yöntemler karşısındaki doğal gerilemesi olarak yorumlamak gerekir bunu. Ancak bu mücadele artık öyle bir yere gelip dayattı ki, eksik ve aksaklıklarına rağmen Rızgari'nin militan çizgisini bu yapı içinde götürmek olanaksızlaştı. Çünkü artık, hayati konular, mücadelemiz açısından hayati konular gündeme gelmişti. *İkincisi*, kitlelere verilen belli temel konuların da kişisel düzeylerde olsa dahi, yozlaştırılmasına müsaade edilemezdi. Yaratılan suni çelişkilerin ardına gizlenerek unsurların kendi kişisel düzeylerini korumak için yapılan tahribatlara daha fazla müsamaha gösterilemezdi.

Demokratik Merkeziyetçilik ve Eleştiri Özeleştir Mekanizmasını Yozlaştıranlar :

Kurumsal kollektif çalışmanın başarısı demokratik merkeziyetçilik ve eleştiri-özeleştir mekanizmasının doğru çalıştırılmasına bağlıdır. Devrimcilerin vazgeçilmez silahlarından olan bu iki ilkeyi yerli yerine oturtmadan, mücadelede leninist anlayışı hakim kılmak mümkün değildir. Bu iki ilkeyi anlamayanlar, anlamak istemeyenler istedikleri kadar ezberlenmiş formülleri tekrarlasınlar, yüksek perdeden belirlemeler yapsınlar birer entellektüelden öteye geçemezler.

Üç yıllık çalışma sürecinde, özellikle devrimcilerin vazgeçilmez bu iki silahının doğru kullanılması için yapılan tüm çalışmalar boşa çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu iki ilke küçük burjuva anlayışı içinde ele alınmıştır. İsrarla demokratik-merkeziyetçilik'in kişi sultanı, eleştirinin bazı kişilere hak, özeleştirinin ise, şerefsizlik düzeyinde ele alındığı *birçok olgu* ile karşıkışıya kalındı.

Her kollektif çalışmada teorik ve pratik olarak yetkin olan unsurların kollektif çalışmalar üzerinde görece bir yönlendirme fonksiyonlarının olduğu doğal bir durumdur. Özellikle ilk dönemlerde bu yönlendirme ve etkileme fonksiyonu daha da etkin bir rol oynayabilir. Kollektif çalışma içinde yer alan unsurun gelişen ve değişen şartlar karşısında teorik ve pratik gelişmesi kişinin bu fonksiyonunun devam etmesini de beraberinde getirebilir. Ancak belirli dönemlerde (varolan düzey gereği) bu yönlendirici fonksiyonlara sahip kişiler yükselen mücadeleye ayak uyduramadıkları zaman, doğal olarak bu fonksiyonlarını kaybederler. Değişen ve gelişen şartları hesaplamadan ve kendisini buna hazırlamadan eski düzeyde kalınması için diretildiği zaman artık bu direnişin gerici bir eylem olduğu açıktır. *Devrimci işlerlik ilkeleri açık olduğu halde bazı unsurlar ısrarla bu gerici eylemi sürdürmeyi istiyordu.* Hiçbir şeyden sorumlu olmamak ama herşeyi denetleme, eleştirme hakkına sahip olma, yaptığı her eleştirinin (özellikle kişisel düzeylere çekilen eleştirilerin) doğru kabul edilmesi ve kayıtsız desteklenmesi gerektiği anlayışında ısrar etmek gericiliği. Bunun içinde detay sorunları alabildiğine abartmak, temel sorunlar üzerinde yapılan tartışma ve eleştirileri ise küçümsemek, önemli görmemek hastalığını sürdürme anlayışı egemen kılınmaya çalışılıyordu. Buna karşılık getirilen her doğru tavır ve eleştiri ise bir «başkaldırı», «hizipçilik», «dışarıdan etkilenme» olarak nitelendiriliyordu. Unsurların haklı ve haksızlığı *eyleminin muhtevası* ve olay karşısındaki yaklaşımında değil de, *yaş gurubuna göre* değerlendirilmeye tabi tutulmak isteniyordu. «Bu arkadaş eski bir arkadaşdır. Her şeyi bilir. Sen daha gençsin» gibi bilimsel olmayan anlayış çalışmamıza hakim kılınmaya çalışılıyordu. Tabii bu «eski arkadaş» da «eski»liğinin kendisine verdiği hak(!) ile her yerde her türlü söz söyleme, tavır alma ve kendi anlayışı doğrultusunda tasarruf hakkını kendisinde görüyordu. Kollektivite içinde alınan bağlayıcı kararlar sadece kollektivitenin diğer unsurları için bağlayıcı idi, kendisi için böyle bir bağlayıcılık sözkonusu değildi. Kendisinin karşı olduğu ancak çoğunluğun kabul ettiği kararları yozlaştırma hakkına da, zaman zaman bunları tanımama (pratikte) «hakkına da sahip» idi. Örneğin alınan bir karar doğrultusunda arkadaşlarımız uygulama yaptıktan sonra, rahatlıkla «bu uygulamanın o unsurlara ait olduğunu ve kendisinin bundan habersiz olduğunu, kendisinin de bu uygulamayı elleştirdiğini» belirtebiliyordu. O uygulama karşısında şu veya bu şekilde rahatsız olan kişilerin uygulamayı yapan kişilere karşı oluşturulmasını ve şartlandırılmasını yapabiliyordu. Tabii bunları yaparken de en fazla liberalizmi eleştiren bir unsur olarak, en aşırı disipline düşkün bir unsur olarak kendisini lanse etmekten de geri kalmıyordu. Böyle unsurlar disiplini kendisine kayıtsız şartsız itaat olarak anlıyor, demokrasiyi ise kendi perspektifi içinde ve kendi önerileri içinde tar-

tışmak, o doğrultuda görüş beyan etmek olarak anlarlar. Kendi «haklılık ve doğruluğunu» da ispat etmek için çeşitli yöntemlerle kolektivedeki unsurları şartlandırma konusunda da pratiğini oldukça geliştiren bu unsurların bu siyasetine «kaynana siyaseti» demek yerinde olur. Yapılmasını istemediği bir işi yaptırmama konusunda elinden gelen çabayı gösteren bu unsurlar daha sonra bizzat kendi yaptıklarını başkaları yapmış gibi kolektivitelerde eleştirerek kendisine gelecek olan eleştirileri ve doğru bir platformda özeleştirici yapma olgusunu ortadan kaldırmayı sürekli uygulayan, bütün bunlara rağmen açık hata ve yanlışlarını örtemediği bir yere gelindiğinde ise kolektiviteleri çalıştırmama (terketme, suni çelişkileri öne çıkarma, v.b.) noktasına getirirler. Tabii bütün bunlar yapılırken de karşı tarafı mutlaka «bu yapıyı parçalamak ve siyasetimize gelen saldırıların tasallutu altında olduğu için ben eleştiriliyorum» suçlaması ile suçlamaktan da geri kalmıyorlar.

Böyleleri «kaynana siyaseti» uyguluyor dedik, bunu biraz açalım. Marksistler diyalektik yöntem ve materyalist anlayışla olaylara baktığı için *toplumsal olaylarda* gelecekle ilgili tesbitler de yaparlar. Ve geçmiş ile günümüzün doğru değerlendirilmesi üzerine geleceğin mücadelesini tayin ederler. Bu genel olarak pratikte de sınanmış, doğrulanmış bir genel doğrudur. Ancak içinde yaşanan süreçte çok kısa vadeli ve küçük olaylarla ilgili bu genel kuralı her zaman uygulamak mümkün değildir. Yani marksistlerin bu genel kuralı vardır derken, marksistler müneccimdir, söylenen her sözleri mutlaka ama mutlaka doğrulanacaktır diye bir kural da yoktur. İşte böyle unsurlar bu genel kuralı mekanik bir anlayış içinde ele alarak daha önce söylediği sözleri ve tesbitleri doğrulamak için ne gerekiyorsa onu yapıyorlar. Örneğin; kendi önerdiği bir yöntemin dışında bir karar alındığı zaman hemen ardından «arkadaş siz benim dediğimi yapmazsanız kısa zamanda bu birimde muhalefet doğacaktır» deyip ardından o birimde unsurlar arasında çekişme ve sürtüşmenin çıkması için elinden geleni yapar, ondan sonra da «ben size demedim mi, burada böyle böyle olacak, diye» kendince, kendi doğruluğunu ispata çalışıyor. Bir arkadaşla belli konularda takışınca ve temel ideolojik sorunların tartışılması gündemleştirilmek istendiği zaman «bu arkadaş veya arkadaşlar kaçacak» deyip ardından onların siyasetten ayrılması için elinden gelen herşeyi yaptıktan sonra «ben size demedim mi, bu arkadaş veya arkadaşlar kaçacak» deyip sözde kendisinin diyalektik düşündüğünü ispatlamaya çalışıyor. Böyle tavırlar içine girenlerin bu yapısı ısrarla görülmek istenmedi ve eleştirilmek istenmedi. Eleştirenler de, «bozguncudur, siyasi kavrayıştan yoksun olanlardır, dünyaya ayrı pencereden bakanlardır» dendi. «Lider bir arkadaşımız bu şekilde eleştirilmemelidir. O'nun siyasi kavrayışı ve perspektifi bizimkinden daha geniştir, burada dernekçilik ağzı ile konuşmayalım» dendi. Tıpkı ailede

sabah işe gidip akşam eve dönen oğulun gelin-kaynana kavgasında geline yapılan çıkışları gibi. Burjuva politikacıları da politika arenasında hasımları ile çekişirken bazen bu tür yöntemlere başvurmakta dırlar. Türkiye'deki burjuva politikasından bir örnek verelim; burjuva partilerinden CHP hükümete gelince diğer burjuva partisi hemen yaygaraıyı koparır, «ben hükümetten ayrıldım, yokluk ve pahalılık gene başlayacak», «kuyruklar gene uzayacak» deyip ondan sonra arkasındaki parababalarının piyasadan malları çekmesi ve suni bir darlık yaratması ile hemen ardından «işte ben demedim mi bu bu işler olacak», «bak görüyorsunuz benim dediklerim çıktı» diyor. Bu bir burjuva politikasıdır. (Diyalektik düşünme ile bir ilişkisi olmadığı gibi). Bunu istediğimiz kadar devrimci laflarla süsleyip sunalım, yapılan bu eylem kolektif kurumsal çalışmada demokratik merkezizetçilik ilkesini dejenere etmekten başka bir işe yaramaz. Haliyle demokratik merkezizetçilik ilkesi de biçimsel bir süs eşyası olmaktan öteye geçemez.

Bu unsurların eleştiri özeleştiri anlayışı da bu çarpıklık içindedir. Eleştiriye (her türlü suçlama ve karalama dahil) kendine hak, özeleştiriye şerefsizlik sayan bir anlayışın süreç içinde doğru bir çizgiye getirilmesi uğruna verilen tüm mücadelemize karşın, ısrarla kendi konumunu koruması birlikteliğin çıkmazlarını gittikçe derinleştirmiştir. Bu yanlış anlayış kolektivitenin diğer bazı unsurlarını da etkilemiş ve onların da bu çizgide (bize karşı) kemikleşmesine yardım etmiştir. Örneğin Haziran 1978'de «Şeyh Said Hareketi» üzerine yazılan bir bildiriye haksız bir zemin üzerinde ve hayali bilgilerle yapılan bir eleştiriye verilen cevaba (cevap özellikle yumuşak bir dil ve kişinin hatalarını göstermeyi hedef alan bir amaçla yazıldığı halde) şiddetle karşı çıkılmış. «Bildiriye yapılan eleştiri yanlış olsa bile sen cevap verme değil de özeleştiri yapmalısın», «bana cevap verildiği için bu arkadaşla, bu saatten sonra aramızda hiçbir teorik-ideolojik ve örgütsel bağ kalmamıştır», «biz dünyaya ayrı pencerelerden bakıyoruz» (*) denilerek kolektif çalışmayı kabul edenlerin kendilerine nasıl statüler tayin ettiği ortaya çıkıyordu. Eleştiri özeleştiri mekanizmasını böyle tek taraflı anlayanlarla elbetteki ayrı pencerelerden dünyaya bakıldığı, bakılacağı belliydi. «Ben Rızgari'nin ittifaklar siyasetine katılmıyorum» belirlemesini yapan, üstelik kitlelere açılan temel bir siyasetimize «ben muhalefet ediyorum» diyen, ardından «arkadaşlar, benimle hiçbir arkadaş arasında ideolojik bir ayrılık olduğunu iddia etmiyorum» sefaletine düşenlere ses çıkarılmıyor. Ama kendisinin yaptığı yanlış bir eleştiriye cevap verildiği için «gâvura kızıp oruç yiyen» arkadaşla ayrı pencerelerden dünyaya bakıldığı açık idi. Çünkü onun anlayışına göre, «bir

(*) Bu bildiri, bildiriye yapılan 5 sayfalık «eleştiri»yi ve «eleştiri»ye verilen 15 sayfalık cevap metnini okuyucularımıza ileride sunacağız.

arkadaş 'eskidir' eleştirilemez, diğeri ise 'gençtir' bu hakka sahip değildir.» Bu çarpık anlayışların üzerine gidildiğinde önümüze suni çelişmeler çıkarılıyor, sosyalist ahlakın dışladığı kombinezonlara sarılarak işin içinden çıkılmak isteniyordu. Ama, bizler ayrılıklarımızın mutlaka ideolojik nedenlerine inilerek ideolojik kaynaklarını berraklaştırarak somutlaşmasına (çünkü sürekli gizleniyordu) çaba gösteriyorduk. Ve bugün gelip çatmıştır. Rızgari'de kitlelere verilen siyasetler ile bunların hayata uygulanması eylemi ve bazı arkadaşların muhtevası arasındaki çelişki gittikçe keskinleşmiştir. Bu keskinlik öyle bir noktaya gelmiştir ki, artık birlikte yürünemez hale gelmiştir.

Bunun yanında kitle ve kadro çalışması ile ilgili olarak açık ve somut bir şey getirmemekle birlikte (küçük burjuvazinin kararsız, korkak ve kaypak yapısı gereği) bu arkadaşların tavrı önümüzde ciddi bir engel halini almıştır.

.....

Sonuç olarak yaptığımız üç yıllık çalışma sürecinde bugün karşımızda «baş» sorun olan kolektivitemizdeki bunalımdır. *Bu bunalımın temelinde ideolojik ayrılıklar yatar. İstendiği kadar kişisel düzeylere çekilsin, istendiği kadar «herşeye rağmen bu olumsuzluklar ideolojik değildir» densin. Kolektivitedeki bazı arkadaşlarla aramızdaki ideolojik ayrılıkları şöyle maddeleştirmek mümkündür :*

1 — Kurumsal kolektif çalışmaya devrimci ilkelerin hakim kılınması doğrultusunda bir gelişme mümkün değildir. Çünkü unsurlardaki bazı liberal yanlar kronikleşmiş hastalıklar halini almıştır.

2 — Temel siyasetlerimizden biri olan *ittifaklar siyasetimize* katılmamak temel bir ayrılıktır. Buna katılmayan unsurlar bu temel siyasetimizin hayata geçirilmesinde bize engeldir. (*) Örneğin; Şemdinli olayı üzerine yayınladığımız broşür ve gazeteye katılmadığını belirten arkadaşlar, proleter devrimci siyasetimizin burjuva siyasetini eleştirmesinden korkmaktadır, buna karşı çıkmaktadırlar.

3 — Gençlik içinde çalışma ile «gençlik gövdeli bir hareket olmayı» birbirine karıştıran arkadaşlarımız, dayatan

(*) Yeni Rızgari (Rızgari-8) getirdiği görüşlerle bizim bu tespitimizi doğrulamıştır. Örneğin: yeni burjuva milliyetçileri Rızgari 5'te, 7. broşür ve özel sayımızda yazılanlara karşın, burjuva siyasi organizasyonlarına olan «güvenlerini» ve onları «umut» ilân edebiliyor. Oysa Rızgari 5'in 57-58 ve 59. sayfalarında, burjuva siyasi organizasyonunun Kürdistan'da artık sözde bir bağımsızlık isteyenler için bile neden «umut» olamayacağını belirtmiş.

Ama bu belirlemeleri yaptığımızda susanlar, kabul etmiş gibi görünenler, yol ayırımında «eski tas eski hamam» örneği şunları yazıyorlar:

«İran KDP'sinin eylem alanında yer alması elbetteki bizim için hem bir umut ve hem de bir öğünç nedenidir» (abç) (agd. s. 81)

potansiyellerin örgütlendirilmemesi ve aktif eylem perspektifinden geri çekilmemizi öneriyorlar. (**)

4 — Kollektif kurumsal çalışmayı ortadan kaldıran keyfi uygulama ve aşırı liberalizm ile yer yer de *kurtasiyeciliğin* saflarımıza hakim olmasına şu veya bu şekilde yardımcı olunmuştur.

5 — Kollektivite içinde demokratik merkezîyetçilik ve eleştiri özeleştirî ilkesinin doğru uygulama alanı ortadan kaldırılmıştır.

Bütün bunlar da önümüzdeki temel görevlerimizi yerine getirmek için ciddi engeller olmuşlardır. *Bu engelleri temizlemeden Kürdistan'da proleter devrimci önderliğin ideolojik inşa sürecini sürdürmek olanaksızdır.* Bu inşa süreci şu veya bu şekilde muhakkak sürdürülecektir. Ancak bu yapı, *bir bütün* olarak artık bu görevi yerine getiremez.

Kendi kendimizle hesaplaşmalı, yüklendiğimiz görevleri neden götüremediğimizin hesabını vermeliyiz. Bu iş; eş, dost, hemşehri hatırı için yapılan bir mücadele olmadığı gibi, gelecek günlerde de akraba, eş, kardeş hatırı için bu mücadeleye girenler mutlaka yenileceklerdir. Ve bu mücadelenin gerçek sahipleri bu bayrağı zafer burçlarına dinkinceye kadar yere düşürmeyecek, sağlam ellere devrederek mücadeleyi sürdürecektir. Kasım 1978

(**) Burjuva milliyetçileri dün dolaylı-dolaysız tavırları ile aktif eylem perspektifinden geri çekilmemiz için ellerinden geleni yaparken, yol ayırımında verdikleri görüşlerinde ve yeni Rızgari-8'de de bunun *nedenlerini* açıkça koymuşlardır. Burjuva milliyetçileri metropolde verdiğimiz anti-faşist mücadeleye karşı çıkmaktalar. Bunun anti-sömürgeci birimleri 'tahrip eden, onları asıl ve temel görevlerinden tedricen uzaklaştıran' eylemler olduğunu söylüyor ve bizi dar ulusal sınırlar içine çekmeye çalışıyorlar. Yeni 'Rızgari' şöyle diyor:

«Metropollerde genel olarak güncelliğini koruyan ve gününbirlik aksiyon düzeyine sıçrayan anti-faşist dayanışma perspektifi ile güç ve mücadele birliği gibi sorunlar, muhteva olarak anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelenin program hedefleri içinde olmasına rağmen, siyasal ve ideolojik biçimlenmeler nedeniyle Kürdistan bütünündeki devrimci hareketimizin *stratejik* hedefleriyle çatışma içine girmişlerdir. *Bu olgu metropollerde özgün bir konumu olan birimleri tahrip eden, onları asıl ve temel görevlerinden uzaklaştıran sorunlar yaratmıştır.* Bunların başında genel olarak gençlik gövdeli (gençlik hareketlerini esas alan) Türk soluna bulaşan eylem biçimleri gelmektedir.» (abç) ('Rızgari' - 8 s. 27)

Tabiî burjuva milliyetçileri'miz' bu anlayışlarını gizlemek için 'gençlik gövdeli eylem biçimleri' demagogilerini yapmaktadır. Ancak anti-sömürgeci nitelikli birimlerin metropollerdeki eylemleri açıktır. Zaten aynı dergi sayfalarında başka bir nedenle anti-faşist mücadele anlayışlarını Türkiye ve Kürdistan geneli için en açık biçimde ortaya koyan burjuva milliyetçileri şöyle diyorlar:

«Faşist ideolojiyle tıkabasa doyurulan ve akla gelebilecek her türlü vahşeti gözlerini kırpmadan yapabilen *çetelere karşı, savunma ya da saldırı, sonuç olarak toplumun egemen maddi gücü olan burjuvazinin ideolojik hegemonyası içinde siyasal olarak biçimlenmekten başka bir şey değildir.*» (abç) ('Rızgari' - 8. s. 42).

III.

HAREKETİMİZİN BAZI SORUNLARI VE ANTİ-SÖMÜRGEÇİ ULUSAL DEMOKRATİK MÜCADELEMİZDE MARKSİST-LENİNİST BİRLİK İÇİN YENİ ATILIM ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER.

Hareketimiz son dönemlerde büyük olumsuzluklarla karşı karşıyadır. Bu büyük olumsuzluklar hareketimizi dar boğazlara sokmakta ve bu anlamda zor ve çetin günleri yaşamaktayız. Hareketimiz bünyesindeki bu olumsuzluklar temel sorunların çözümüne engel olduğu gibi, güncel, acil ve pratik sorunların da çözümünü engellemektedir. Çözülemeyen her soruna yeni bir sorun eklenerek, hareketimize emir kumanda edenler ve hareketimiz bünyesinde belli bir teorik-pratik olgunluğa gelmiş olan unsurlar ve unsurlar birliği giderek hayatın, toplumsal muhalefetin ve proleter devrimci siyasi çalışmanın kuyrukçusu haline gelmek tehlikesi ile karşı karşıya kalmışlardır. Bugün hareketimize emir-kumanda eden unsurların ve Merkezi Kollektivenin kuyrukçuluğu bütün yönleriyle hayat karşısında teşhir olmamışsa, bu, kitlelerin teorik-ideolojik ve siyasal bilinçlerinin düşük olmasındandır. Ama, yarın kuyrukçuluğumuz teşhir olursa, kitleler ve hareketimizin bünyesindeki ileri bilinç seviyesindeki unsurlar, ve kadrolar bizi yargılamaya tabi tutacaklardır.

Hareketimiz bünyesindeki bu olumsuzlukların giderek çözülememesinden dolayı, bizim önümüzdeki pratik, güncel ve acil sorunlarda zamanında, siyasi duyarlılık ve geleceğe karşı gerekli sorumluluk ölçüsünde çözülemiyor. Bu durum ülkemizin değişik alanlarında ortaya çıkan, temel olmamakla birlikte önemli olan problemlerin çözümünü dört gözle bekleyen kadroları, demokratik örgütleri «bekleyiş» içine sokmuştur. Bu durum da uzun dönemde yapılan siyasi çalışmalarla sağlanan güvenlik ilişkilerini güvensizliğe götürmekte, dişle tırnakla, birbir türlü zorluklara rağmen oluşturulan bir çok militanın kopuşunu getirmektedir...

Hareketimiz; bünyesindeki bu olumsuzluklara, çözümsüzlüklere karşı zaman zaman duyarlı olmakla birlikte köklü bir çözüme varmamış, giderek sorunlar hastalıklara dönüşmüştür. Bu hastalıklı yapı da elbetteki RIZGARİ hareketinin ideolojik siyasal önderliğinin bir yanını çürümeye terkettiği gibi, hareketimiz bünyesinde olumsuz ge-

rici bir yan oluşmaya başlamıştır. Hareketimiz içindeki olumsuzlukları veya daha dar anlamı ile Rızgari hareketinin ideolojik siyasal önderliğinin bünyesindeki olumsuzlukların, çözümsüzlüklerin ve hastalıkların nedenlerini, maddi kaynaklarını ortak bir şekilde değerlendirmeye tabi tuttuğumuz zaman *iki anlayış* ortaya çıkmaktaydı. *Bu anlayışlardan biri*; önderliğin bünyesindeki olumsuzlukların ve çözümsüzlüklerin maddi temelini kollektivite bünyesindeki unsurların durumlarında ve kişisel ilişkilerde bulmaktadır. Yani önderlik bünyesindeki şu veya bu unsurun kişisel davranışlarıdır ki, hareketimiz olumsuzluklar ve çözümsüzlükler içindedir. Sorun böyle konulunca gelecek çözümde belli ve kolay bir çözümdür; önderliğin bünyesindeki şu veya bu unsur mekanik bir şekilde kollektivitenin dışına atılmalıdır. Bizim bu görüşe katılmamız mümkün değildir. Önderliğin bünyesindeki olumsuzlukların ve çözümsüzlüklerin nedenlerinden biri kişisel ilişkiler ve davranışlar olmakla birlikte temel tayin edici bir etken değildir. Çünkü, kişilerin, unsurların davranışları onun teorik-ideolojik yapısını, sınıfsal karakterini yansıtır. Bundan dolayı, yansıma durumunda bulunan kişisel davranışları temel tayin edici etken olarak ele alırsak sorunu çözmemiz mümkün değildir...

İkinci anlayışta; önderliğin bünyesindeki olumsuzlukların, çözümsüzlüklerin ve kilitlenmelerin maddi temeli teoriktir, ideolojiktir. Çünkü, önderliğin içinde bulunduğu durumun kaynağını böyle tesbit ettiğimiz zaman sorunu çözüme vardırılmaz ve olumlu bir yere varmamız mümkün olacaktır.

Ama, günümüze kadar ideolojik-siyasal önderliğin bünyesinde bu iki anlayış mücadele halinde olduğu için, çözümsüzlüklere, olumsuzluklara ve kitlenmeye neden olan teorik, ideolojik sorunları sistemleştirmek mümkün olmamıştır. Onun için de, «çözüyoruz» denilirken çözümsüzlüğün içine itilmişizdir. Bu sorunda dolayısıyla büyük bir Donkişotluk içine girilmiş olunmaktaydı. Sorunu çözüm adı altında, sorunun kaynağına inilmemiştir. Sadece soruna kaynaklık eden maddi temelin üzerinde inşa olan yansımalarla uğraşılmıştır. Bu da sorunu kişiselleştirmiş, dejenere etmiş ve yozlaştırmıştır. Bu anlamda önderliğimiz bünyesindeki olumsuzlukların ortadan kaldırılması, gerici yansılarının tasfiyesi, çözümsüzlüklerin son bulması *karmaşık* bir yapı taşımaktadır. Sorunun içinde bulunduğu karmaşıklığı basitleştirmek, netleştirmek için hareketimizin tarihi süreç içinde izlediği evreleri teorik-ideolojik ve pratik olarak yerli-yerine koymak gerekmektedir.

Hareketimizin tarihi süreç içindeki değerlendirilmesi bir anlamda «*Nereden nereye geldik?*» sorusuna tekabül eder. Yani, genel olarak Kürt halkının anti-sömürücü ulusal demokratik mücadelesinin ve özel olarak Kürt halkının anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesine proleter devrimci önderliği egemen kılmak için uğraş gösteren Rızgari siyasi hareketinin süreç içinde çözdüğü sorunları, çözemediği

sorunları, çözmüş görüldüğü halde önderliğin bünyesindeki bazı unsurlar için çözülmeyen sorunları; özümlenen veya özümlenmeyen ve bunun gibi birçok sorunu gündemleştirerek çözümsüzlüğün kaynağına inebiliriz. Çünkü, bugünkü olumsuzlukların, çözümsüzlüklerin ve sapmaların kaynağı *geçmiştir*. Bu olumsuzluklar geçmişten taşınıp getirilmiştir, bu da giderek sapmalara ve kronikleşmiş hastalıklara yol açmıştır. Tabii ki, bu konuda önderliğin bünyesindeki her unsur, kadrolar ve kitleler karşısında namuslu, dürüst, hataları, yanlışları ortadan kaldıracı ve bunlara bağlı olarak hareketimize dinamizm kazandıracak *özeleştir*i ile karşı karşıyadır.

Rızgari siyasi hareketinin tarihi süreç içinde «*Nereden nereye geldiğini?*» tesbit etmek için değerlendirmemizi belli dönemlere ayırarak veya hareketimiz açısından belli evreler oluşturan dönemleri değerlendirmeye tabi tutarsak organik-diyalektik bir yapı içinde sorunsal halkaları yakalayabiliriz.

.....
Bugün Rızgari içindeki olumsuzlukların kaynağını yakalamak için Kürt halkının anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesinin proleter devrimci önderliğinin gelişimini beş evrede değerlendirmek mümkündür.

Hareketin izlediği bu evreleri tanımlarken, teorik-ideolojik konumunu saptamaya çalışırken genel soyutlamalara gidilecektir. Bulduğumuz noktada bu genel soyutlamalar dışında detaylara inmek mümkün değildir. Öyleyse Rızgari siyasi hareketi açısından incelenmeye tabi tutulması gereken bu evreleri nasıl koyuyoruz?

<i>Birinci evre;</i>	Türk solu içinde bulunulduğu evredir.
<i>İkinci evre;</i>	DDKO'ların oluşturulması evresidir.
<i>Üçüncü evre;</i>	Sıkıyönetim evresidir/1971 sonrası...
<i>Dördüncü evre;</i>	Sıkıyönetimden sonra Komal gibi Yayınvevlerinin oluşturulması ve Devrimci Demokrat Kürt gençliğinin Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri'nin kurulmaları (Eski DDKD'ler) evresidir.
<i>Beşinci evre:</i>	RIZGARİ dergisinin çıkarılması için belli teorik-ideolojik, siyasal ilkeleri içeren bir deklarasyonda (programda) anlaşmaya varmak; RIZGARİ dergisinin çıkarılması, halkımızın anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesinin proleter devrimci çizgide değişik emekçi kesimlerinde örgütlenmesi uğraşları evresidir.

Çağımız emperyalizm ve kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Yani, bir yanda çürümeye, asalaklaşmaya ve yok olmaya hızla giden emperyalizm, diğer yanda *emperyalist* sömürgeci zincirlerin *anti-emperyalist*, *anti-sömürgeci* ulusal kurtuluş savaşlarıyla kırıldığı, yeni bir

dünyanın oluşturulması için sosyalizmin inşa edilmesi eylemi vardır. Metropol ülkelerin proleter devrimci hareketleri, sosyalist ülkeler ve anti-emperyalist, anti-sömürgeci ulusal kurtuluş hareketleri üçlü bileşkeni gün be gün gelişmekte, emperyalizm dünyanın dört bir yanında darbe üstüne darbeler olarak gerilemekte ve çöküşe gitmektedir...

1917 Büyük Ekim Devrimi ile, dünyayı sömürgeleştiren, dünyayı ekonomik olarak, pazar olarak aralarında paylaştıran emperyalistlere, emperyalist ülkelere dur denilmiştir. 1917 Büyük Ekim Devrimi ile sosyalizm yeryüzünde maddi temeline oturmuş ve *ilk işçi sınıfı devleti* kurulmuştur. Bunun yanında, Büyük Ekim Devrimi'nden önce emperyalizme karşı ulusal direniş içinde bulunan bağımlı, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler de maddi, teknik ve askeri desteğe kavuşmuşlardır. Emperyalistler, sömürgeciler 1917 Büyük Ekim Devrimi'nden sonra Ulusal Kurtuluş Savaşlarını kolay bastıramamışlar, birçok ezilen uluslar bağımsızlıklarını elde etmişlerdir. Özellikle, II. Emperyalist paylaşım savaşından sonra Doğu Avrupa'da ve Çin'de Halk demokrasilerinin gerçekleşmesi sosyalizmi bir sistem haline getirmiş, sosyalizm ezilen halkların ve ulusların tek kurtuluş yolu haline gelmiştir. 1917 Büyük Ekim Devrimi'nden sonra olduğu gibi, II. Emperyalist paylaşım savaşından sonra da sosyalizm uğruna mücadeleler yoğunlaşmış ve sosyalizm bütün ezilen dünya halklarını ve emekçilerini derinden derine etkilemiştir. Türkiye emekçi halklarının ve Ortadoğu emekçilerinin de bu etkilenme içine girmeleri de doğal bir şey olmuştur. Ve de 1917 Büyük Ekim Devrimi, sosyalizm ve sosyalist uygulamalar genelinde Ortadoğu halklarını ve özelde de Türkiye halklarını derinden derine etkilemiş ve bu halkların sosyalist doğrultuda örgütlenmesini şu veya bu şekilde, şu veya bu yönde etkilemiştir...

1917 Büyük Ekim Devrimi'nin bütün dünya emekçilerine kılavuz haline geldiği, sosyalizmin emekçi halklar için tek kurtuluş yolu olduğu SOVYET Devrimi deneyi ile ortaya çıktığı şartlarda Türk işçi sınıfı da örgütlenmiştir. Türk işçi sınıfının örgütlendiği tarihler 1921'lerdir. Ve Türk işçi sınıfı hareketi Mustafa Suphi'lerin önderliğinde Türkiye «Komünist» Partisi olarak örgütlenmiştir. Türkiye «Komünist» Partisi'nin kurulduğu tarihlerde Sovyetler Birliği genç bir işçi sınıfı devletidir. Sovyetler Birliği içten ve dıştan düşmanların en büyük saldırısı ile karşı karşıyadır. Emperyalist-sömürgeci güçler genç sosyalist devleti yıkmak için büyük kombinezonlar içinde ve Sovyetler Birliği'nde daha *tam* altilenemeyen burjuvaziye emperyalistlerce maddi yardımlar yapılarak sosyalizm yeryüzünden silinmek istenmektedir. İktidardan düşürülen ve devlet mekanizması parçalanan burjuvazi her türlü araç ve gerece sahip olduğu gibi, idari işlerde ve bürokratik mekanizmada yılların getirdiği bir deney sahibi olduğundan karşı-devrimci darbeler ve entrikalar peşinde koşmaktadır. Bunun yanında ekonomik, siyasal hayatta işçi sınıfı ve tüm diğer emekçiler deneysiz ve

tecrübesizdirler. Sosyalizm adına yapılan bir sürü uygulamalar pratik hayat karşısında dışlanma ile karşı karşıya kalınca büyük zaman ve enerji kaybına yolaçmakta, bu durumda düşmanlara zaman ve enerji kazandırmaktaydı.

Türkiye «Komünist» Partisi'nin kurulduğu tarihlerde, genç sosyalist ülke Sovyetler Birliği bu kadar büyük problemlerle karşı karşıya olduğu halde Mustafa Suphi'lerin örgütlenmesine ideolojik, siyasal ve maddi anlamda büyük yardımlar yapmıştır. Ayrıca, Türkiye «Komünist» Partisi'nin kuruluş şartlarında *Anadolu'da belli bölgelerde anti-ışgalci bir eylem içinde bulunan ve Sovyetler Birliği'nin yardımına ihtiyaç duyan Türk burjuvazisi ve Türk burjuvazisinin önderi Mustafa Kemal hareketi vardı.* Anadolu'nun belli bölgelerinde anti-ışgalci eylem içinde bulunan Mustafa Kemal Sovyetler Birliği'nin uluslararası maddi desteğinden dolayı taktik planda işçi sınıfı hareketine karşı olumlu bir tutum içinde olmasına rağmen, daha savaş koşullarında Türkiye «Komünist» Partisi önderlerini katletmiş; işçi sınıfı hareketinin devrimci demokratik platformda gelişmesini engellemek için her türlü baskı yöntemlerine başvurmuş; sosyalist yayınları kapattırmış, işçi sınıfının sendikal örgütlenmesini engellemiştir. Mustafa Kemal burjuva diktatörlüğü işçi sınıfı hareketine karşı bu baskıcı eylemlerini sürdürürken, Kürt ulusu üzerinde de sömürgeci, ırkçı ve asimilasyoncu uygulamalarını da yoğunlaştırmış, Kürt ulusunun her demokratik direnişini kanla, katliamlarla bastırmıştır...

Türkiye «Komünist» Partisi'nin önderlerinin Mustafa Kemal burjuva diktatörlüğü tarafından katledilmesinden sonra işçi sınıfı hareketi büyük bir darbe yemiş oldu. Bu olay uzun dönem, işçi sınıfının sendikal, siyasal örgütlenmesini engellemiştir. Kitlelerin işçi sınıfının dünya görüşü sosyalizm doğrultusunda ideolojik, siyasal düzeyde bilinçlenmesini engellemiştir. Sosyalizm bir gurup burjuva-demokrat aydının dışında kitlelere ulaştırılamadığı gibi, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi uzun tarihi bir dönem *illegal düzeyde* kalmıştır. Ve yine uzun bir dönem Türkiye «Komünist» Partisi, marksist-leninist dünya görüşünün emredici ideolojik, siyasal ve örgütsel ilkelerinin çerçevesinde zaman ve mekan koşullarına uygun mücadele yöntemlerini tayin etmediği gibi, mücadele örgütlerini de oluşturamamıştır. Bunun yanında; legalite ile illegalitenin organikliğini de sağlayamamıştır.

Türkiye «Komünist» Partisi'nin kitleler içinde istenilen biçimde ve muhtevada örgütlenememesinin nedeni sadece Kemalist burjuva diktatörlüğünün baskıları ve engellemeleri değildir. Türkiye «Komünist» Partisi'nin örgütlenememesinin en önemli ve temel tayin edici nedeni; programının Türkiye'nin somut şartlarının somut tahliline dayanmamasıdır. Ve yine Türkiye «Komünist» Partisi'nin emekçi kitleler içinde örgütlenememesinin nedenleri;

- Devrim anlayışının hedefi küçülten, kitleleri kavrayan nitelikte olmaması,
- Örgütlenme anlayışının sağ oportünist olması,
- İttifaklar anlayışının yerli yerine oturtulamaması,
- Genel olarak «ulusal sorun ve sömürgeler sorunu»na, özel olarak Türkiye’de milliyetler ve Kürt ulusu sorununa marksist-leninist çerçevede yaklaşmaması.

Özetle, devrim sorununda, örgütsel sorunda, ittifaklar sorununda, ve ulusal sorunda leninist ilkeleri hayata geçirmemesindedir.

1917 Büyük Ekim Devrimi Türk işçi sınıfı hareketini bu ölçülerde etkilerken; Kürt emekçilerini genel olarak Ortadoğu’da ve özel olarak Türkiye’de hangi ölçülerde etkilemiştir. Şimdi de ona bakalım: Kürdistan’da emekçi halk kitlelerinin mücadele tarihi incelendiği zaman 1970 ve sonralarına kadar *işçi sınıfı hareketinin bağımsız siyasi mücadele* karakterine rastlanılmamaktadır. O tarihlere kadar işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesinden ve Kürt ulusal demokratik mücadelesinin işçi sınıfının ideolojik, siyasal ve örgütsel önderliğinde yürütülmesinden bahsedilmemektedir. Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi burjuva demokratik çerçevede ve geleneksel sınıfların önderliğinde şekillenip gelmiş, örgütlenmeler bu sınıfsal karakterde gerçekleştirilmiş ve kitleler burjuva demokratik ve geleneksel sınıf ve tabakaların çıkarları çerçevesinde ulusal kurtuluş hareketine kanalize edilmişlerdir. Yani, 1969-70’lere kadar Türkiye Kürdistan’ında yürütülen mücadele burjuva milliyetçiliği çizgisinde geliştiği gibi, bu tarihlere kadar ulusal demokratik mücadeleye egemen sınıflar önderlik etmişlerdir. İşçi sınıfının temsilcileri marksist-leninistlerin Kürdistan’da bağımsız hareketinden bahsetmenin o tarihlere kadar mümkün olmadığını ileri sürmemiz, marksistlerin Kürdistan sorununu hiç programlaştırmadıkları anlamında değildir. Türkiye «Komünist» Partisi kurulduğu sırada ve kuruluşundan sonra yaptığı program değişikliklerinde «Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkına saygılı olduklarını» belirttikleri gibi, Türkiye’deki Kürt, Laz, Çerkez ve diğer milliyetlerin «kendi kaderini tayin hakkı»nı savunduklarını programına almıştır. Türkiye «Komünist» Partisi bu sorunu programlaştırdığı halde, Kürt ve diğer milliyetlerden emekçilerin örgütlenmesi için hiçbir siyasi çalışma yapmamış, bu konuda ajitasyon ve propagandaya önem vermemiştir. Tersine, Türkiye «Komünist» Partisi Kemalist ideolojiyi ve sosyal şövenizmi, değil ezen ulusun emekçileri arasında, parti saflarında dahi kıramadığı için uluslararası işçi sınıfı hareketini ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin örgütlü gücü Komintern’i Kürt ulusal kurtuluş hareketi hakkında yanıltmış; Komintern’in Kürt ulusal direnme hareketleri hakkında yanlış yorumlar yapmasına ve marksizm dışı pratik davranışların içine girmesine sebep olmuştur. Olumsuzluk bu noktada da kalmamış; Türkiye «Komünist» Partisi Kemalist sömürgeci-

burjuva diktatörlüğüne yönelen Kürt ulusal direnme hareketlerini «irticai hareketler ve Kemalist devrime yönelik hareketler» olarak nitelendirerek sömürgeci burjuvazinin Türkiye’de milliyetler arasında bilingli ve programlı bir şekilde yarattıkları suni çelişmelerin derinleştirilmesine araç olmuşlar, emekçi halk kitlelerinin katliamına göz yumulmuş ve emekçi halklar arasında *güvensizliğin* derinleştirilmesi-ne sebep olmuşlardır. Bu durum da Türkiye’de emekçi halk kitlelerinin ortak örgütlenmesini engellemiştir...

1960'lara kadar «aydınlar hareketi» olmaktan öteye geçmeyen sosyalist hareket, 1960'da egemen sınıflar arasında mücadelenin bir askeri darbeyle sonuçlanması ile Demokrat Parti'nin temsil ettiği burjuva kesimi yönetimden çekilmeye zorlanmış, toplumsal muhalefeti reformist çizgide yönlendirmeye çalışan, burjuva kanadı yönetime gelmiş, hükümet etmeye başlamıştır. Demokrat Parti yönetimine «düşünce özgürlüğü», «basın özgürlüğü» vb. konularında muhalefet eden burjuva kanadı yönetime geldikten sonra yeni bir anayasa düzenlemiştir. Burjuvazinin kendi sistemini garanti altına almak için tanzim ettiği anayasa koşullarında işçi sınıfı hareketini örgütlemek için *Türkiye İşçi Partisi* kurulmuştur. Böylece, sağ oportünist çizgide de olsa işçi sınıfı hareketini örgütleme uğraşları yoğunlaşmış, devrimci sendikacılık oluşturulmuş, emekçi halk kitleleri sosyalizm kavramı ve düşüncesi ile yüzyüze gelmişler, 1965'lerden sonra yüzlerce marksist klasik eserin Türkçeye tercümesi sağlanmış; burjuva aydınlar, devrimci aydınlar ve öğrenci gençlik sosyalizmi bu temel klasik marksist eserlerden öğrenmeye ve özümlemeye çalışmışlardır. İşçi sınıfı ve diğer tüm emekçiler yeni bir dünyanın kuruluşu uğruna yani *sosyalist bir düzen* uğruna mücadelelerini geliştirmeye çalışmışlardır..

Türkiye İşçi Partisi «eski tüfek»lerin dışında bütün burjuva demokrat aydınları, sosyalist aydınları örgütlemiştir. «Doğulu» sosyalistler de Türkiye İşçi Partisi bünyesinde çalışmaya başlamışlardır. Hatta «Doğulu» sosyalistler belli dönemlerde TİP'nin yönetimine gelmişlerdir. «Doğulu» sosyalistlerin Türkiye İşçi Partisi içinde yer almaları özgün ilkelere dayanmamaktaydı. «Doğulu» sosyalistlerin ayrı bir statü taşımaları; geldikleri bölgenin değişik koşullarda olması, farklı çelişmeleri parti bünyesine taşımaları, farklı kültürel ve genel olarak ulusal koşulları farklı olan bir insan topluluğundan, o günlerin literatürü ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinden gelmiş olmalarıydı. «Doğulu» sosyalistlerin durumları (Rızgari içinde olan bizlerde dahil olmak koşuluyla) o kadar soyut bir yerde olduğu için Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın /DDKO'lar/ kuruluşuna kadar ve 1970'de Türkiye İşçi Partisi'nin 4. Büyük Kongresine kadar bir Kürt Sorunu yoktur. Sadece sağ oportünist TİP'nin literatüründe Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde «*Kürtçe konuşan Doğulu vatandaşlar*» ve yine «*Kürtçe konuşan Doğulu vatandaşlarımız üzerinde, dilinden ve kültü-*

ründen dolayı farklı baskılar ve farklı muameleler» vardır! Türkiye İşçi Partisinin Merkez Yürütme Kurulu soruna böyle bakarken veya yaklaşıırken, «Doğulu» sosyalistler de farklı bir yaklaşım içinde değillerdi. Herkes gibi «Doğulu» sosyalistler de sosyalizme gönül bağlamışlardır ve «sosyalizm dışında Kürtlerin kurtulamıyacağı» gibi engemel bir soyutlamada birleşmişlerdir. Onun içindir ki, TİP Merkez Yürütme Kurulu için Kürdistan'ın sosyo-ekonomik yapısını tahlil etme, çelişmelerini tesbit etme, sınıfsal mevzilenmesini bilimsel olarak saptama gibi bir sorun olmadığından «Doğulu» sosyalistlerinde böyle bir sorunları olmamıştır. «Doğulu» sosyalistler TİP bünyesindeki güçlerin ideolojik-teorik görüşlerine şu veya bu şekilde taraf olmuşlardır...

TİP dışında kalan «eski tüfek»ler de duruma teslim olmamışlardır. «Eski tüfek»lerde özellikle sosyalist gençlik saflarında *parti dışı muhalefetlerini* yoğunlaştırmışlardır. «Eski tüfek»lerin parti dışı muhalefetlerini yoğunlaştırdığı gençlik örgütü Fikir Kulüpleri Federasyonuydu. Fikir Kulüpleri Federasyonu Türkiye İşçi Partisinin kurulmasından sonra sosyalist düşüncelerden etkilenen, emekçi halklarının kurtuluşunu sosyalizmde gören ve sosyalizmi özümlemeye çalışan sosyalist gençliğin örgütüydü. İlk dönemlerde Türkiye İşçi partisi'nde olduğu gibi, bütün sosyalist, devrimci, demokratik gençlik ve bütün milliyetlerden devrimci gençlik Fikir Kulüpleri Federasyonu bünyesinde örgütlenmişlerdi.

«Eski tüfek»lerin TİP dışında yürüttüğü muhalefet kısa bir süre sonra Türkiye İşçi Partisi'nin birçok il ve ilçe teşkilatlarında taraf bulunduğu gibi, FKF bünyesinde de sosyalist gençlik arasında taraftar buldu. Bu dönemlerde TİP bünyesindeki kamplaşma iki stratejik eğilime dayanıyordu. TİP bünyesinde, Türkiye'de kapitalizmi hakim üretim ilişkisi kabul edenler ve Kemalist Hareketin sonucu burjuva demokratik devrimin Türkiye'de gerçekleştiğini kabul edenler emekçi sınıf ve tabakalar önündeki devrim aşamasını *antikapitalist devrim* yani *sosyalist devrim* olarak kabul etmekteydiler. Anti-emperyalist mücadelenin sosyalist devrime tabi olduğunu savunmaktaydılar. Parti bünyesindeki bu ideolojik-siyasal guruba literatürde *sosyalist devrimciler* denilmektedir. *TİP bünyesindeki diğer kesim*; Türkiye'de feodalizmin hakim üretim ilişkisi olduğunu, geniş emekçi yığınlarla emperyalizm ve feodalizm arasındaki çelişkinin *baş çelişme* olduğunu savundukları gibi; Türkiye'de burjuva demokratik devrimin gerçekleşmediğini «yarıda kaldığını» ve emperyalist işgalin devam ettiğini, bundan dolayı Türkiye'de emekçi halk kitleleri önündeki devrim aşamasının *Milli Demokratik Devrim* aşaması olduğunu ve milli demokratik devrimin asker-sivil aydınının öncülüğünde gerçekleşeceğini savunmaktaydılar. Bu dönemde bu iki kesim arasındaki tartışmalar şu konularda özetlenebilir :

a — Türkiye'de hakim üretim biçiminin kapitalizm veya feodalizm olup olmadığı,

- b — Türkiye’de emperyalist işgalin olup olmadığı, buna bağlı olarak anti-emperyalist devrimin *ilk aşama* olup olmaması,
- c — Türkiye’de Kemalist hareketle birlikte burjuva demokratik devrimin gerçekleşip gerçekleşmediği,
- d — Türkiye’nin önündeki devrim aşamasının Milli Demokratik devrim veya Sosyalist Devrim olup olmadığı,
- e — Türkiye’de işçi sınıfının devrime nicel ve nitel olarak öncülük yapıp yapamayacağı, başka bir ifade ile Türkiye’de devrim işçi sınıfının fiili olarak veya ideolojik, siyasal, örgütsel olarak önderlik yapıp yapamayacağıydı.....

Türkiye İşçi Partisi bünyesindeki bu teorik-ideolojik ayrılıklar bir yanı ile organik, bir diğer yanı ile mekanik bir şekilde sosyalist gençliğe ve sosyalist, devrimci, demokrat gençliğin örgütü FKF bünyesinde de yansımaya başlamıştır. Sosyalist gençlik parti bünyesindeki ayrılma ve saflaşmaya göre; «Sosyalist Devrimci Gençlik» ve «Milli Demokratik Devrimci Gençlik» olarak kamplaşmıştır. Özellikle bu kamplar arasındaki keskin çatışma ve çelişmeler sosyalist gençlik içinde de kendini bütün şiddetiyle göstermiştir. Böylece gerek TİP bünyesinde ve gerekse FKF bünyesinde *tasfiyeler* yoğunlaştırıldı. TİP Merkez Yürütme Kuruluna sosyalist devrimciler egemen oldukları için parti içindeki tasfiye eylemlerinde sosyalist devrimciler egemen durumdaydılar. Sosyalist gençlik bünyesindeki tasfiye eylemi; Fikir Kulüpleri Federasyonu’nun Milli Demokratik Devrimcilerin yönetimine geçmesi ile TİP ve FKF’nin ideolojik ve siyasal olarak kopuşuyla sonuçlandı. Böylece Sosyalist Devrimciler ve Milli Demokratik Devrimciler arasındaki çatışmalar daha da bir keskinleşti, bütün yüksek öğrenim kurumlarında ve parti kongrelerinde kavgalar başını alıp gitti. Kongreler basıldı, parti binasına saldırılar düzenlendi v.b... Giderek TİP hareketi ile daha aktif bir düzeyde olan devrimci gençlik hareketi birbirinden koptu, bağımsızlaştı ve ayrı ayrı yerlerde seyretmeye başladı.

Milli demokratik devrimciler ve sosyalist devrimciler Türkiye devrimci hareketinin temel sorunlarında niteliksel anlamda farklı teorik ideolojik görüşlere sahip olmalarına rağmen genel anlamda «ulusal sorun» da olmasa bile, Kürdistan sorununda aynı görüşlere sahiptiler. Bu sorunda detaylarda farklı ideolojik belirlemeler yapılmasına rağmen temelde ve çözümde her iki ideolojik gurup da *birleşmekteydiler*. Yani, her iki ideolojik-siyasal gurup da ne sınıf bilinçli ögeler ve ne de kitleler içinde sosyal şövenizmin kırılması için marksist-leninist doğru devrimci çizgide siyasi bir çalışma yapmaya niyetli değillerdi.

TİP ve FKF bünyesinde ideolojik siyasal kamplaşmalar süreçte bu niteliklerde ortaya çıkarken «Doğulu» sosyalistlerin (bizlerinde içinde bulundukları gurubun) tavrı ne olmuştur? Bu soruna bakmakta da yarar vardır:

«Doğulu» sosyalistler Türkiye devrimci hareketi ve Kürt ulusal demokratik mücadelesinde (Koca bir Irak Kürt ulusal kurtuluş hareketi deneyi ve Mehabad Kürt Cumhuriyeti deneyi gibi yakın zaman sürecindeki deneyler gözlerinin önünde oldukları halde) sistemli bir görüşe sahip değillerdi. «Doğulu» sosyalistler devrimin temel sorunlarında somut şartların somut tahliline dayalı sistemli, kendilerine özgü teorik-ideolojik görüşleri olmadığından ve Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesini proletaryanın ideolojik, siyasal ve örgütsel önderliğinde *bağımsız siyasi çizgide* geliştirme gibi bir sorunları olmadıklarından teorik-ideolojik guruplardan birinin yanında yer alacaklardı. Yani, «doğulu» sosyalistler ya sosyalist devrimcilere ya da milli demokratik devrimcilere taraf olacaklardı. Ve nihayet zaman ve pratikte «doğulu» sosyalistlerin tavrının böyle olduğunu ortaya koymuştur. «Doğulu» sosyalistler sosyalist devrimcilerden yana tavır koymuşlardır. Böylece «doğulu» sosyalistler TİP'den yana olduklarını gösterdiler. (Bazı Kürt unsurlarında Milli demokratik devrimciler yanında yer aldıklarını ve onlarla birlikte hareket ettiğine işaret etmekte yarar vardır. Fakat, bu Kürt unsurlar Milli demokratik devrimcilerin yanında tavır koymalarına rağmen «doğulu» sosyalistler gurubunu parçalayamamışlardır.) Üstelik «doğulu» sosyalistler parti sekreterliğine kadar tırmanmışlar ve parti bünyesinde milli demokratik devrimcilerin tasfiyesinde en ön safalarda görevler almışlardır.

«Doğulu» sosyalistlerin sosyalist devrimcilerin yanında yer almasının nedenlerini genel olarak şöyle soyutlamak mümkündür :

- a — Milli demokratik devrimcilerin II. Milli kurtuluş savaşını gündemleştirmiş olmaları,
- b — Milli demokratik devrimcilerin Kemalist harekete yaklaşımlarında sosyalizm dışı bir tutum içinde olmaları (sosyalist devrimcilerin tutumları bundan farklı görünmekteydi.)
- c — Milli demokratik devrimcilerin işçi sınıfının devrime *fiili* öncülük yapamayacağı görüşlerine sahip olmaları, sosyalist devrimciler Türkiye'de işçi sınıfının fiili öncülüğünü savunmaktaydılar,
- d — Milli demokratik devrimcilerin maceracı ve darbeci eğilimleri,
- e — «Doğulu» sosyalistlerin davranışlarında en önemli bir ayraçta şu olmuştur: Milli demokratik devrimcilerin ordunun bir kesimini (radikal kesimini) devrimde *öncü güç* olarak görmeleri ve Türk ordusunun devrimci, ilerici geleneğinde görüş olarak birleşmeleridir,

«Doğulu» sosyalistlerin milli demokratik devrimcilerin bu görüşlerine marksist teorinin kuralları çerçevesinde sistemli eleştirici görüşleri olmamakla birlikte; parti içinde ve Fikir Kulüpleri Federasyonu bünyesinde bu görüşlere karşı pratik davranışların içine girmişlerdir.

Bütün bunlar olup biterken Kürdistan'da hayat «doğulu» sosyalistlerin dışında bir gelişme süreci içindedir. Türkiye Kürdistan'ında Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi Irak Kürt ulusal hareketinin etkisiyle yeni bir evreye girmiştir. Bu evrenin özelliği sosyalistlerin özgün anlamda Kürt ulusal demokratik mücadelesi ile ilgilenmeleridir. Ama, sosyalizm adına yola çıkıldığı halde, yapılan işler burjuva demokratik çerçevededir. Ve kitleler burjuva demokratik çerçevede örgütlenilmeyle karşı karşıyadır. Türkiye'de Kürdistan Demokrat Partisi bunun somut örneğidir. Bu burjuva demokratik örgütlenme Türkiye Kürdistan'ında daha önce varolan ve geleneksel egemen sınıfların önderliğinde gerçekleştirilen örgütlenmelerden farklı olarak *ihhtilalci* bir yapı oluşturmaktadır. Yani, 1969'lara kadar Türkiye Kürdistan'ındaki ulusal demokratik harekete egemen olan reformist ve pasifist çizgiye karşı oluşturulan bu yeni yapı burjuva demokratik ihtilalci çizgiydi (o günün şartlarında) veya örgütlenmeydi.

Irak Kürt ulusal kurtuluş hareketinde ve Türkiye Kürdistan'ında legal olmayan konumda kısaca belirlediğimiz bu olumlu gelişmeler olurken, TİP, FKF ve genel olarak ezen ulus sosyalist hareketinin sosyal-şöven karakterinden dolayı yurtsever ve sosyalist Kürt gençliğinin de tepkileri yoğunlaşmaktadır. Yurtsever ve sosyalist Kürt gençliğinin sosyal-şövenizme karşı tepkilerinin yoğunlaştığı dönemlerde Kürdistan sorunu her alanda ve her demokratik örgütlenme birimlerinde tartışmaya sunulma durumundaydı. Bu tartışmalar ve bu tartışmalarda ezen ulus devrimcilerinin tutumları; Kürdistan'da burjuva milliyetçi akımın ve örgütlenmenin yeni bir evreye girmesiyle yarattığı potansiyel güç ve etkilemeler sonucunda yurtsever ve sosyalist Kürt gençliği bağımsız (örgütsel anlamda) anlamda örgütlenmenin arayışına girdiler. Yurtsever ve sosyalist Kürt gençliği bu örgütlenmenin gerçekleşmesi için öncelikle çalışmalarını Ankara ve İstanbul'da Kürdistan'lı yüksek öğrenim gençliği arasında yoğunlaştırdı. Yurtsever ve sosyalist Kürt gençliği Ankara ve İstanbul'da örgütlenme çalışmalarını aşağıdaki ilkeler üzerinde yükseltmeye çalıştı. O günün koşullarında organik diyalektik bir şekilde kavranmamakla birlikte yurtsever ve sosyalist Kürt gençliğinin kabullendiği ilkeler şunlardır :

- A — Türk soluna sosyal-şövenizm egemendir. Türk soluna sosyal-şövenizm egemen olduğu için Kürt sorunu devrimci saflarda tartışılmıyor. Dolayısıyla Türk solu sosyal-şövenizmin kırılması doğrultusunda bir çalışma yapmıyor. Sosyal-şövenizmi kırmak ve Kürt sorununu marksist teorinin kuralları çerçevesinde tartıştırmak için yurtsever ve sosyalist Kürt gençliği «*kendi*» örgütünü oluşturmalıdır.
- B — Kürdistan'dan gelen gençliğin büyük bir kesimi Türk soluna ve sosyalizme karşı şartlı olduğundan Türk solunun egemen olduğu örgütlerde yer almamaktalar, giderek Kürdis-

tan'dan gelen bu unsurlar işe yaramaz hale gelmekte, lumpenleşmekte. Bundan dolayı Kürdistan'lı yüksek öğrenim gençliğini bir araya getirmek, halka yararlı unsurlar olarak yetiştirmek ve sosyalist teoriye göre bilinçlendirmek için *bağımsız* olarak örgütlenmeliyiz.

C — Kürdistan'lı yüksek öğrenim gençliğinin en büyük kesimi Mahalli Kültür derneklerinde çalışma halindeydiler. O dönemde mahalli kültür derneklerindeki bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak, mahalli kültür derneklerini *demokratik* çizgiye getirmek ve mahalli kültür derneklerini demokratik çizgide merkezileştirmek için yurtsever ve sosyalist Kürt gençliği *bağımsız* örgütlenmelidir.

D — Kürdistan sosyalizme yabancı bir alan durumundadır. Yurtsever ve sosyalist Kürt gençliğinin örgütlenmesi ve bu örgütlerde sosyalist teorinin çerçevesinde eğitilmeleri sosyalizmin Kürdistan'a «taşınmasında» önemli bir araç olacaktır.

E — O günlerde tartışılan ve örgütlenmenin kuruluş evresinde yerli yerine konulmaya çalışılan, fakat örgütünün kurucuları açısından sistemli hale getirilemeyen örgütlenmenin temelini oluşturan en önemli sorunlardan biri de şuydu: bu örgütler kadro örgütleridir. Bu örgütlerde sosyalist eğitimle kadrolar oluşturulacak ve kadrolar da Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesine önderlik yapacak örgütün oluşturulmasının temelleri olacaktır...

Bu ilkelerin muhtevasında olan bir takım ilkeleri daha saymak mümkündür. Bu ilkeler çerçevesinde Ankara ve İstanbul'da yapılan çalışmalarla Devrimci Doğu Kültür Ocakları kurulmuştur. Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın kurulması dostun ve düşmanın dikkatini yıldırım hızıyla üzerine çekti. *Sömürgeciler*, Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın niteliğini kavradığı andan itibaren baskılarını yoğunlaştırmaya başladılar. Kürdistan'daki yurtsever potansiyel de DDKO'ya sahip çıkmaya başladı. Kürdistan'daki yurtsever potansiyelin DDKO'lara sahip çıkmasıyla birlikte çok kısa bir süre sonra Kürdistan'ın birkaç alanında DDKO'lar oluşturulmuştur. DDKO bültenleri kitlelere klavuzluk edebilecek temel görüşler sunmamakla birlikte, Kürt sorununda burjuva milliyetçi yanları gelişmekte olan kitleleri ve milliyetçi yanları ağır basan aydın unsurları o tarihlerde teorik-ideolojik olarak tatmin etme durumundaydı. Onun için de DDKO güçlü bir kitle örgütü haline gelmeye başladı...

DDKO'nun kuruluşu döneminde ve kuruluşundan sonra «doğulu sosyalistlerin» (hakim sağ oportünist çizgi olarak) tavrı olumsuz olmuştur. Fakat, «doğulu sosyalistler» bu olumsuz tavırlarını somut bir biçimde açığa vurmuyorlar, DDKO'ya pragmatik bir anlayışla yakla-

şım içine giriyorlardı. «Doğulu sosyalistlerin» pragmatik yaklaşımları gerek *örgüt içi* çalışmalarda, gerekse DDKO ile TİP arasındaki ilişkilerde ve de DDKO'nun kapatılması ve yargılanması safhasında çok belirgin bir hale gelmiştir.

Türk solunun tavrı da hiç olumlu olmamıştır. Türk solu DDKO'nun kuruluşundan sonra ideolojik saldırılarını yoğunlaştırmıştır. DDKO'nun «devrimci gençlik hareketini böldüğü», «bundçu bir örgütlenme olduğu», «bünyesindeki tüm unsurların ve her unsurun milliyetçi olduğu» gibi sorunlar o günlerde Türk solunun saldırı nedenleriydi...

Oysa, DDKO'nun kuruluşu Kürdistan'daki yurtsever potansiyeli olumlu yönde etkilediği gibi, Türk solunu da özellikle Kürt sorununda olumlu yönde etkilemiştir. Türk solu DDKO'nun kuruluşundan sonra Kürt sorununu gündemleştirerek kitlelere sunmuştur. TİP bünyesinde bulunan sosyalist Kürt unsurlar DDKO'nun muhalefeti karşısında Kürt sorununu 4. Büyük Kongre'ye sunmuşlar, TİP'nin kapatılmasına sebep olan *kararlar* kongre kararları haline getirilmiştir. TİP'nin Dördüncü Büyük Kongresi'nde Kürt sorunu ile ilgili olarak aldığı kararların mekanik bir zorlama ve DDKO muhalefeti ile alındığını siyasal gelişmeler çok kısa bir sürede gösterdi. TİP'nin Merkez Yürütme Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu üyeleri partinin sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanması sırasında ve anayasa mahkemesinde partinin kapatılması için açılan davada yaptıkları savunmalarında ve verdikleri ifadelerinde Kürt sorununu savunmamaları, alınan kararların mekanikliğini ve zoraki bir muhalefet sonucu olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Demek ki, DDKO'ların kurulmasıyla Kürt sosyalistleri Türk solu ve bir anlamda «Doğulu sosyalistler» ile «*Yol ayrımına*» geldiler ve bir *saflaşma* içine girdiler.

O günün koşullarında Devrimci Doğu Kültür Ocakları için emperyalizme, emperyalizmin işbirlikçilerine ve faşizme karşı mücadele ve Kürt Ulusal Kurtuluş Mücadelesi gibi en genel soyutlamalar vardır. DDKO bünyesinde bulunan sosyalistlerin;

- a — Devrim anlayışları berrak değildir,
- b — Kürdistan'ın statüsü hakkında tutarlı bir görüşe sahip değildir,
- c — Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi onlar için teorik-ideolojik berraklıkta değildir,
- d — Sınıf mevzilenmesinde derinlemesine görüşleri yoktur; emekçilerin en yoğun kesimini köylülerin oluşturduğunu, ağaların, beylerin, şeyhlerin egemen sınıflar oldukları gibi kaba bir tahlile sahiptir,
- e — İttifaklar sorunu yerli yerine oturtulmamıştır,

- f — Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi ile Türk Proleter devrimci hareketi arasındaki organiklik tesbit edilememiştir. Her iki hareketin ilişkilerinin bilimsel olarak ne düzeyde olacağı bilinmemektedir.
- g — Kürt sorunu Ortadoğu'nun bir sorunu olarak tesbit edildiği halde Kürdistan'ın dört parçasındaki ulusal kurtuluş hareketlerinin ilişkilerinin ne olacağı bilinmemektedir. Buna bağlı olarak yıllardır devam eden Irak Kürt ulusal kurtuluş hareketi, hareketin önderliği ve önderi Barzani'nin sınıfsal niteliği, siyasi yapısı hakkında berrak görüşlere sahip değildirler. Öyle değiller ki, Barzani'nin sosyalistliği bile o günlerde tartışılmaktaydı.
- h — Yurtsever ve sosyalist Kürt gençliği olarak neden ezen ulus devrimci gençliğinden bağımsız örgütlendiğimiz maddi temelleri kavranmadığı gibi, Kürt halk hareketinin de bağımsız örgütlenmesi gibi temel bir önermeye neden sahip olduğu da maddi temellerine oturtulamıyordu. Bugün de olduğu gibi (bazı kişiler halâ bu sorunu anlamadığı gibi özellikle Kürdistan'daki tüm devrimci siyasal güçler açısından bu sorun açılım beklemektedir.).

Böylece, Türkiye Kürdistan'ında Kürt ulusal demokratik mücadelesi yeni bir evreye giriyordu. Sosyalistler (hem ezen ulus, hem de ezilen ulusun sosyalistleri) Kürt sorununu (muhalafetini) örgütlemek için büyük bir uğraşın içine girmişlerdir. Tartışmalar bu sorunda odaklaşarak devam ettiriliyordu. DDKO'nun gelişmeleri karşısında, sağ oportünist «doğulu sosyalistler» yeni bir çalışmanın içine girdiler. Sağ oportünistlerin çalışmaları DDKO'yu TİP'nin güdümüne sokmaları doğrultusunda idi. Özellikle bu çalışmalar 1970 Ekiminden sonra DDKO kurucu ve yöneticilerinin tutuklanmasından sonra yoğunlaşmıştır. Bu çalışmaların en yoğun olduğu alan da Ankara Devrimci Doğu Kültür Ocakları'ydı. Sağ oportünistlerin İstanbul DDKO'da yoğun çalışma yapma koşulları yoktu. Ama, İstanbul DDKO'ya da burjuva demokrat siyasi çizgi her yanıya egemen olmuştu. Bu ikili yapı, hem Ankara ve İstanbul DDKO'ları arasında çelişmelere yolaçıyordu; hem de Ankara DDKO'da Kürdistan'da marksist-leninist çizginin geliştirilmesinden yana olanlarla(*) TİP'ten yana olanlar yani sağ oportünist «doğulu sosyalistler» arasında çelişmelere yol açıyordu. Bu çelişmeler giderek derinleşiyordu. Bu çelişmeler ayrılık noktasına sıkıyönetim zindanlarında gelir...

(*) Bu soyutlama en genel bir soyutlamadır. Daha önce de belirttiğimiz gibi, DDKO'da yer alan sosyalistlerin devrim anlayışları, ittifaklar anlayışı, örgütlenme vb. anlayışları berrak değildir. Ve o dönemdeki konuları gereği ideolojik-teorik yapıları da oldukça geri bir düzeydedir.

1971'de gerçekleştirilen sömürgeci-faşist diktatörlükten sonra, bütün demokratik muhalefet guruplarının bastırılması için iktidar çalışmalarını yoğunlaştırdı. Bütün demokratik kitle örgütleri kapatıldı, işçi sınıfının örgütlenmesine gerek siyasal ve gerekse ekonomik-demokratik düzeyde engel olundu; TİP kapatıldı ve yüzlerce, binlerce yurtsever, ilerici, sosyalist aydınlar, işçiler, köylüler tutuklandı. İşçilere, köylülere, yurtseverlere ve sosyalistlere her türlü baskı ve işkence yöntemleri uygulandı. Yüzlerce işçi, köylü, yurtsever, sosyalist katledildi. Kürdistan'da ulusal demokratik uyanışı bastırmak ve engellemek için baskınlar yoğunlaştırıldı; yüzlerce köylü ve yurtsever gerekçesiz bir şekilde tutuklandı ve işkencelere uğratıldı. İşte, 1971 sömürgeci-faşist darbesinden sonra kapatılan demokratik devrimci gençlik örgütlerinden biri de Devrimci Doğu Kültür Ocakları olmuştur. Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın kapatılmasından sonra kurucu ve yöneticileri tutuklanmışlardır. Sömürgeci iktidar kendi siyasal çıkarları için, Kürdistan sorunu ile ilgili davalarla Türk işçi sınıfı mücadelesi ile ilgili davaları birbirinden ayırarak yargılama bölgelerini de kesin hatlarıyla ayırmıştır. Kürdistan sorunu ile ilgili davalar Diyarbakır-Siirt İlleri Sıkıyönetim mahkemesince görüldü, bu sorunla ilgili tutuklular da Diyarbakır sıkıyönetim hapishanesinde kalmışlardır. Bunun böyle olması, Kürdistan sorunu ile ilgili davaların kamuoyundan ve dünyadan tecritini amaçlıyordu. Türk işçi sınıfı mücadelesi ile ilgili davalarda İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana sıkıyönetim mahkemelerinde görülmüştür. Kürdistan sorunu ile ilgili davalarla işçi sınıfı mücadelesi ile ilgili davaların birbirinden tecrit edilmesinin en önemli nedenlerinden biri de; Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi ile Türk proleter devrimci hareketi ve diğer milliyetlerin demokratik muhalefetleri arasındaki birliği ve yakınlaşmayı kırmaktır.

Sömürgeci-faşist iktidarın hesapları olmakla birlikte, onların bilinçli siyasal hesaplarının dışında olumlu gelişmeler de olmuştur. Kürdistan devrimcilerinin, yurtseverlerinin ve sosyalistlerinin aynı hapishanede kalmaları devrimci mücadelemizle ilgili temel sorunların tartışılması fırsatını doğurmuştur. Belli güçlerin devrimin temel sorunlarında birleştiği yanlarla birleşmediği yanları ortaya çıkmaya başladı. Diyarbakır sıkıyönetim hapishanesindeki güçlerin birbirlerine pratik yaklaşımları ve ideolojik mücadeleleri sonucunda iki doğrultuda saflaşma olmuştur :

Bu saflaşmalardan biri; Kürdistan'daki ulusal demokratik mücadelede o güne kadar yer alan ve birbirinden ayrılamayan veya teorik-ideolojik yetersizlikten dolayı birbirilerinden farklı niteliklerde görülmeyen burjuva milliyetçiliği ile sosyalist güçler arasındaki saflaşmadır. Yani, burjuva milliyetçi çizgi ile sosyalist çizgi arasındaki ayrımın en kaba hatlarıyla belirginleşmesi.

*İkinci saflaşma ise, daha önce TİP içinde çalışan ve DDKO'nun kuruluşundan sonra ayrılık noktaları belirginleşmeye başlayan «Doğulu sosyalistlerin» saflaşması olayıdır. Bu saflaşmanın yanlarından biri, kararlı bir şekilde Kürt ulusal demokratik mücadelesinde bağımsız proleter siyasi çizginin yaratılması ve oluşturulması doğrultusunda bir mücadele içindedir. Bundan dolayı da devrimci demokratik platformda örgütlenen DDKO'nun marksist-leninist düşünceye uygun olduğunu, DDKO'nun bütün yönleriyle sömürgeci-faşist iktidarın mahkemelerinde savunulması gerektiğini ve giderek de Kürt halkının leninist bağımsız siyasi örgütlenmesinin gerçekleştirilmesi gerektiğini savunmaktaydılar. Diğer ikinci yan ise; Devrimci Doğu Kültür Ocakları ile ilgili olarak Türk Solu'nun çizgisine gelmiş durumdadırlar. Devrimci Doğu Kültür Ocakları'nın *bundçu* bir örgütlenme olduklarını ve dolayısıyla Kürt halkının bağımsız örgütlenmesinin de *bundçu* bir düşünce olduğunu ileri sürmekteydiler. Bu kanat teorik-ideolojik olarak TİP'in Merkez kliğinden yanadır. TİP'ni bütün yönleriyle savunmaktadırlar; Kürdistan'da burjuva demokrat çizgiyi «ciddiye» alacak durumda değillerdir. Sömürgeci mahkemelerde de direnme düşünülmektedir (TİP'nin tavrına uygun olarak). Daha sonraları sömürgeci mahkemelerde «direnme» belli ölçülerde gösterilmiş ise de bu zoraki ve mekanik bir tavidir, DDKO komün direnişinin etkisiyle olmuştur.*

.....
Hapishanede meydana gelen bu saflaşmanın ikinci yanı üzerinde, sadece (DDKO) komünü üzerinde duracağız. Diğer yanlar şimdilik çözümlemeye çalıştığımız sorunlar açısından *tali* yanları oluşturduğundan sadece DDKO komününü incelemeye tabi tutalım.

DDKO Komünü, sıkıyönetim hapishanesinde DDKO'nun ve Kürt ulusal demokratik mücadelesinin sosyalist siyasi çizgide geliştirilmesinin *o aşamada tek temsilcisi* durumundaydı. Hapishanede bir yanda Türk soluna egemen olan sosyal-şövenizme karşı, diğer yanda TİP'ten yana tavır içinde olan teslimiyetçi, reformist ve sağ oportünist nitelikli «Doğulu sosyalistler»e karşı mücadele geliştirilmiştir. DDKO komünü bu iki yanlı ideolojik mücadelesini geliştirirken ideolojik olarak ihmal ettiği veya eksik bıraktığı iki sorun vardı :

Bu sorunlardan biri; burjuva milliyetçiliğince karşı gerekli ideolojik mücadeleyi gündemleştirmediklerinden dolayı saflarda burjuva milliyetçiliğinin büyük tahribatları vardı. Pratik olarak burjuva milliyetçiliğine karşı tavır koymak ve burjuva milliyetçilerinden ayrı bir grup oluşturmak yeterli olmuyordu.

Diğer ikinci sorunda; grup içinde marksist teorinin emrettiği ideolojik mücadeleyi derinleştirmemektir. İdeolojik davranışlar ve ideolojik mücadele sürekli olarak kişisel davranışlarla yorumlanmış ve soruna öyle yaklaşılmıştır. Oysa, gurubun içinde ideolojik çok önemli sorunların tartışılması gerekmektedir. Bu sorunlar zaman

zaman tartışılmakla birlikte, kuralları içinde bu ideolojik tartışmalar götürülemediğinden organik çözümlere varılamıyordu. (Bugün Rızgari içindeki tartışmalarda da, bazı unsurların buna benzer tavırı dünkü durumun değişik zaman ve mekan koşullarında yansımasından başka birşey değildir).

DDKO komünündeki ideolojik tartışmaların taraflarından biri burjuva milliyetçi görüşlerin bugünkü savunucusu, diğeri ise proleter devrimci çizginin savunuculuğuna tekabül etmekteydi. Sıkıyönetim hapishanesinde DDKO komününde tartışılan konular sıradan sorunlar olmadığı halde hep sıradan sorunlar olarak görülmek istenmiştir. DDKO komününde tartışılan sorunlar nelerdi? Onlara bakalım. Tartışılan sorunları sistematik olarak şöylece sıralamak mümkündür :

1 — DDKO komününde yer alan kişiler arasında örgütlenme sorunu tartışma halindeydi. Tartışmalar en genel hatlarıyla şöyle gelişmekteydi : Marksizm adına yola çıkıldığı halde belli bir dönem sonra önerilen örgütlenmenin ulusal ve burjuva bir örgütlenme olduğunu bir yan kavramaya başlar. Diğer yan ise bu görüşte (burjuva örgüt anlayışı) ısrarlı olmakla birlikte; o günün koşullarında Kürt ulusal demokratik mücadelesinde marksist-leninistlerin bağımsız siyasi mücadelelerinin sonuçlarından biri olan bağımsız proleter siyasi örgütlenmeyi bilincinde teorik-ideolojik olarak oturtamayan proleter devrimci çizgiyi savunanlar ise, Türk proletaryası ile *ortak* bir örgütlenmeden yana bir tavır içindeydi.

2 — Kürdistan devriminin ulusal demokratik devrim olup olmadığı konusunda anlaşmaya varılamıyordu. Komün içindeki bir yan milliyetçi değerlere sahip olmakla birlikte Kürdistan sorununda «sosyalist devrimci»lerin etkisi altındaydı 'TİP'in egemen kliğinden yana oluşundan ötürü). Onun için de DDKO savunma ve sorgulamalarında *kitlelere somut bir hedef gösterici belirlemeler yoktur*. Komün içindeki bu ayrılıkların olduğunun en açık hali örneğin; bir unsurun son sözlerinde yansımaktadır. «Son söz» incelendiği zaman orada iki kavrama rastlanır. *Birincisi* : «ulusal demokratik devrim» kavramı, *ikincisi* : «halk ulusal demokratik devrim» kavramıdır. Proleter devrimci çizginin savunuculuğunu yapan unsur o günün koşullarında teorik-ideolojik olarak bu sorunda berrak görüşlere sahip olamadığı için, birinci kavramı burjuva milliyetçi önderlikli ulusal kurtuluş savaşları için, ikinci kavramı da proleter devrimci önderlikli ulusal kurtuluş savaşları için kullanmıştır.

3 — DDKO komünü içinde, Irak Kürt ulusal kurtuluş hareketi, onun önderliğinin ve önderinin sınıfsal karakteri tartışma halindeydi. Bu konuda iki görüş çarpışmaktaydı. Bir yan Irak Kürt ulusal kurtuluş hareketinin burjuva önderlikli olduğunu kesin bir şekilde ileri sürmekle birlikte, burjuva milliyetçiliği ağır basan yan ise ha-

reketin silahlı karakterini sosyalist karaktere özdeş olarak görmek-
teydi. Bu sorun uzun tartışmalara yol açmış ve organik olmamakla
birlikte Irak Kürt ulusal hareketinin burjuva demokrat niteliğinde
anlaşmaya varılarak savunma metinlerine geçmiştir. Ama sorunun
çözümlemediğini daha sonraki gelişmeler göstermiştir.

4 — DDKO savunmalarında «marksist» ve «sosyalist» kavram-
larının geçip geçmemesi hayli tartışılmıştır. Bu temel sorun her se-
ferinde burjuva milliyetçi değerleri taşıyanlarca «kitleler içinde
mevzilenme» gibi siyasal taktiğe indirgenmiştir.

5 — Yine Diyarbakır sıkıyönetim hapishanesindeki DDKO ko-
mününde «demokratik devrim»e tekabül eden veya demokratik dev-
rimin muhtevasını oluşturan *anti-feodal mücadele* sorunu da tartış-
ılan bir sorun ve anlaşmaya varılamıyan bir sorun halindeydi.
Onun içinde yine sıkıyönetimde, sömürge mahkemelerinde verilen
savunmalarda «ağalar», «beyler», «şeyhler» gibi egemen sınıfları ta-
nımlayan kavramlar geçmekle birlikte «anti-feodal mücadele» kav-
ramının geçirilmemesi için bir yan tarafından büyük bir uğraş gös-
terilmiştir.

6 — Komün içinde «ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı»
sorununda da anlaşmazlık vardı. Bu tartışmalar daha sonraki dö-
nemlerde de Rızgari siyasi hareketi içinde yansır, bu sorun önemli
tartışmalara yol açar.

7 — Ayrıca yanlardan biri pratik ilişkilerde ve Türk soluna
yaklaşımında oldukça sekte görüşlere sahip idi. Türk solundan her-
hangi bir unsurla yapılan bir görüşmeyi, o kişinin güdümüne gir-
me olarak nitelendirirdi.

Tartışılan bu sorunlar DDKO komünü içindeki ilişkilerin olduk-
ça gerginleşmesine neden olmasına rağmen, Milliyetçi değerleri üye-
lerinde taşıyanlar bu sorunu hep tali olarak görmüş ve soruna hep böy-
le yaklaşmışlardır. Onun için DDKO komünü içindeki unsurlar ara-
sındaki ilişkiler de *ayrılığa* kadar varmıştır. Ancak Diyarbakır sıkı-
yönetim zindanında meydana gelen 2 Mart olayının tartışmaların
bir süre ertelenmesine neden olması ve bir süre sonra bu tartışılan
konular üzerinde yeniden yapılan görüşmelerden ve eleştiri-özeleş-
tirilerden sonra DDKO komününün devamına karar verilir. Ve sı-
kıyönetimde verilen mücadeleye sahip çıkılması ve bunun kitlelere
ulaştırılması için komündeki unsurlar aralarında anlaşılır.

.....

Sıkıyönetimden sonra Türk sosyalist hareketinde olduğu gibi
Kürt yurtsever ve devrimcileri de yeniden toparlanmaya başlarlar.
Gerek gençlik kesiminde ve gerekse yayın perspektifinde Kürt hal-
kının ulusal demokratik mücadelesinin geliştirilmesi için siyasal,
tarih ve kültür çalışmaları görülür. Ankara'da kurulan Komal Ya-
yınevi ilk olarak DDKO'ların sıkıyönetimdeki yargılamalarıyla il-

gili bir kitap yayınlayarak ismini duyurur. O dönemde gerek Kürt ve gerekse Türk devrimcileri «Kürt», «Kürt halkı» ve «Kürdistan» kavramlarını literatürel olarak kullanmazlarken Komal Yayınevi bu görevi en zor şartlarda yerine getirdi. Komal Yayınevi DDKO savunma cildinden sonra yayınladığı iki kitabın önsözünde («Koçgiri Halk Hareketi» ile «Kürt Halk Hareketi ve Baas Irkçılığı» isimli kitaplar) koyduğu görüşlerde, hapisanede tartışılan iki temel sorunun *olumsuz* yönde bu yayınevi tarafından da yansıtıldığı görülür. Bu iki temel yanlış görüşlerden *biri* «Koçgiri Halk Hareketi» kitabının önsözünde konulan hakimî sınıflar ulusal demokratik mücadelemizde «hedef değil engeldir» formülasyonudur. *Diğeri ise* «Irak Kürt Halk Hareketi ve Baas Irkçılığı» kitabının önsözünde Irak Kürt ulusal hareketinin önderliğini ve hareketin önderini sınıfsal olarak yanlış yere oturtmasıdır. Bu iki sorun çok kısa bir süre sonra kitle tabanında ve kadrolar arasında tartışılmasına rağmen bununla ilgili özeleştirilerin yapılması uzun bir dönemi almıştır. (*)

.....

Kürt gençliği de bu evrede toparlanır ve tüm yurtsever devrimci Kürt gençliğini kucaklayan *ANKARA Devrimci Demokratik Kültür Derneği* kurulur. İlk dönemlerde metropoldeki tüm devrimci demokratik ve yurtsever Kürt gençliğine hitap eden bir örgüt olmasına rağmen DDKD bünyesinde de kısa sürede görüş ayrılıkları doğar. Çıkan muhalefet sonucunda DDKD'nin nerelere gittiği bilinmektedir. Burada bu sorunun yeniden derinlemesine incelenmesine gerek yoktur. Sadece şunu söylemek gerekir ki, DDKD'yi DDKO mirasına sahip çıkanlar kurdukları halde, DDKD onların dışına düşmüştür.

Komal gibi yayınevleri ve DDKD'nin kuruluş sürecinde, Kürt halkının anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesi ile ilgili sorunlarda da görüşlerimizin sistemleşmesi, giderek ideolojik yapının oluşturulması dayatan bir sorun olmaya başlamıştır. Bu dönemlerde «Özgürlük Yolu» dergisi yayınına devam etmesine rağmen reformist karakterinden dolayı Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinin sorunlarını açık bir şekilde gündemleştirecek durumda değildir (o dönemde). Kürdistan'ın sömürge olduğu tezi kitlelerce kabul edilir duruma geldiği halde «Özgürlük Yolu» bu tezi kabul etmemekte, makalelerinde «Kürt» «Kürdistan» kavramlarını bile kullanamamaktadır. Bundan dolayı da, anti-sömürgeci çizgide sosyalist bir yayın organına daha da bir ihtiyaç duyuluyordu.

(*) Birinci konuda Komal Yayınevi bir broşürle özeleştirini vermiştir. İkinci konuda ise Rızgari, 7. sayısında bu sorunu eleştirerek yanlışlığını işaret etti.

Bu şartlar içinde RIZGARI Dergisi Kürtçe ve Türkçe olarak çıkarılmaya başlandı. Rızgari Dergisi çıkış nedenlerini ve programını oluşturan asgari ilkelerde anlaşmaya varılan bir deklarasyonla yayınına başlar. Deklarasyon incelendiği zaman önerilen konular içinde anti-feodal mücadelenin açıkça konulmadığı görülür. Bu konu aramızda bilimsel olarak hayli tartışılır. Bu gün burjuva milliyetçiliğinin temsilciliğini üstlenenler bu konunun açıkça gündemleştirilmesine muhalefet etmekle birlikte, deklarasyonda «Kürt halkının baş çelişkisinin sömürgeciler ve onların işbirlikçileri» olarak konması bu ilkenin kabulü anlamındadır. Bu aynı zamanda daha evvel kitleler arasında tartışılan yanlış bir formülasyon olan «hedef-engel» formülasyonuna da katılmama demektir. Ancak daha sonraları, «hedef-enfel» formülasyonu konusunda özeleştirici de yapılmasına rağmen bu sorunun bazı kişiler için halâ çözülmediği ortaya çıktı. Günümüzde de yeni burjuva milliyetçileri hakim sınıflara karşı mücadele konusunda ve anti-feodal mücadele konusunda karmaşık görüşlere sahiptirler. Bir anlamda eskiden sahip oldukları anti-feodal mücadele ve demokratik devrim konusundaki yanlış görüşlerini taşıyıp getirmektedirler.

Yine bu dönemde aramızda tartışılan konulardan biri de demokratik-merkeziyetçilik anlayışının yorumlanması idi. Pratik bir sorun ile ilgili olarak bu konu açıldığında demokratik-merkeziyetçilik ilkesinin de pratiğe uygulama anlayışında anlaşmazlığın olduğu ortaya çıktı. Yapılan tartışma sonucu bu ilkenin doğru devrimci yorumu kabul edilmekle birlikte geçen zaman içinde bu ilkenin doğru uygulanışının da o gün biçimsel olarak kabul edildiği ortaya çıkmaktadır.

Rızgari Dergisi'nin birinci sayısının çıkması *iki doğrultuda* dikkatleri üzerine çekti. *Birincisi*, sömürgeci Türk burjuvazisinin dikkatlerini üzerine çekmiştir. Sömürgeci Türk burjuvazisi; polisi, savcısı ve mahkemesi ile saldırıya geçti. Yazı işleri müdürü tutuklandı. *İkincisi*, Kürdistan'da emekçilerin, devrimcilerin, yurtseverlerin ve sosyalistler ile Türk solunun dikkatleri idi. Türk solu Rızgari Dergisi'ni «Kürt marksist-leninistlerinin ilk devrimci-demokrat yayını» olarak görüyorlardı.

Bu şartlar içinde Rızgari o günden şimdiye 7 sayı dergi ve sekiz sayı ek broşür yayınlayarak görüşlerini kitlelere, kadrolara ulaştırmaya çalıştı. Ancak o günden bu güne, geçmişe de bağlı olarak şunu tespit etmek mümkündür: Rızgari uzun bir dönemdir belli problemleri, olumsuzlukları, çözümsüzlükleri ve pürüzleri bir çizgi olarak getirmektedir. Bu problemlerin, olumsuzlukların ve çözümsüzlüklerin kaynağı *ideolojiktir ve iki çizginin mücadelesidir.*

Onun için de, Rızgari bünyesindeki olumsuzlukların ve çözüm-süzlüklerin kaynağı olan ideolojik sorunları şöylece özetlemek mümkündür :

1 — *Partileşme sorununda ayrılıklar vardır.*

a — Bir hareketin partileşmesi için şartlar hazır olmadığı halde partileşme önerilirse; bizce bu olsa olsa kurulan çadırlara yeni çadırlar eklemek olacaktır. Bir siyasi hareketin partileşmesi için her şeyden önce o hareketin merkezi kollektivitesi tek vazgeçilmez sübjektif bir öge olmakla birlikte, bu birlik içinde ideolojik ve siyasal ayrılıklar varsa bu bunalım kulak ardı edilemez. Ve yine bu birlik içinde gelişen yan (partileşme için çekirdek olacak yan) ile gerileyen (tasfiye edilmesi gereken yan) yanlar varsa organik olarak öncelikle bu durumun çözülmesi gerekir.

b — Yukarıya bağlı olarak aramızda iki örgüt anlayışı çizgi olarak mücadele halindedir. Burjuva milliyetçiliğinin yeni temsilcileri «parti dört-dörtlük komünistlerden oluşmayabilir» anlayışı nasıl bir örgütlenmeden yana olduklarını göstermektedir. Yani, partileşme komünistler ve onlarla birlikte yurtsever milliyetçilerle de gerçekleştirilebilir. Bu anlayış leninist sınıf partisi anlayışına karşı bir anlayıştır. Ve bu tip örgütlenme burjuva demokrat bir örgütlenmedir, bu örgütlenme anlayışı Rızgari'nin beşinci sayısına konulan örgütlenme anlayışına aykırıdır.

.....

e — yanlış örgütsel anlayış gereği eleştirilerde imtiyazlı davranılmak istenmiş ve oluşan birliğimiz için her türlü belirleme (anti-marksist olma, materyalist olmadığı, bazı arkadaşların düşünsel ve eylemsel planda küçük burjuva oldukları vb.) eleştiri adı altında sunulduğu halde başka arkadaşların yaptığı haklı eleştiri ve belirlemeler üzerine ise fırtınalar koparılmaktadır.

f — Bazı arkadaşların örgütsel anlayışları gereği demokratik kitle örgütleri ve diğer birimlere bakışları marksist-leninist örgütsel anlayış çerçevesinde değildir.

g — Yine yanlış örgütsel anlayış gereği kadrolar arasında suni çelişmelerin yaratılması yöntem edinilmiştir.

.....

j — Arkadaşların yanlış örgütsel anlayışları gereği hareketimiz de *tali* güncel ve temel tayin edici olmayan sorunlar gündemleştirilerek çalışmalar engellenmiş ve bizler çözümsüzlükler içine itilmiştir.

2 — İttifaklar sorununda ayrılıklar vardır :

Rızgari'nin ittifaklar siyaseti 5. sayısında kitlelere açılmış olmasına rağmen yeni burjuva milliyetçileri, ittifaklar siyasetimizin belli yönlerine katılmadıklarını ve ittifaklar siyasetimize karşı olduklarını gidebildikleri her yerde söylemekle birlikte ittifaklar siyasetimizin hangi tezlerine karşı olduğunu da belirtmemişlerdir.

Bu temel ayrılığın yanında bu tavır içinde olan arkadaşlar pratik davranışlarında da güç birliklerine, ittifaklara ve devrimci uzlaşmalara karşıdır. Her güçbirliğini, her ittifakı ve de devrimci uzlaşmayı marksist teoriye karşı bir muhtevada «kuyrukçuluk», «bütünleşme» ve «güçbirliği, ittifak ve uzlaşma yapılan gücün içinde erime» olarak değerlendirmektedirler. Bu durum da bu arkadaşlarda *tekkeci* bir anlayış oluşturmıştır. Öyle tekkeci ve sekte bir yapı içindedirler ki, siyaset adına yıllardır yetkili olan ve çalışan bir kişinin diğer siyasetler ve temsilcileriyle yaptıkları görüşmeleri bile «kuyrukçuluk» ve «bütünleşme» olarak nitelendirmektedirler.

.....

3 — Rızgari bünyesinde anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelemizde burjuva demokrat siyasi aksiyonu ve özel olarak Irak Kürt ulusal kurtuluş hareketinde burjuva siyasi aksiyonları değerlendirmede ayrılıklar vardır.

Bu sorunda şimdilik fazla birşey söylemeye gerek yoktur. Bazı arkadaşlar karşımızda kabul etmeseler ve açıkça yazmasalar bile, belli yörelerde yaptıkları görüşmelerinde Rızgari'nin «Geçici Komite, Ulusal Birlik ve Şemdinli Çıkartması» broşürüne karşı olduklarını cesaretle belirtmişlerdir. Biz de bu belirlemelere karşı şunu söyleyelim ki; arkadaşlar süreç içinde milliyetçi yanlarını tasfiye edeceklerine, küllendirmişlerdir. Bundan dolayı da Rızgari'nin Kürt ulusal demokratik mücadelesindeki burjuva ve küçük burjuva siyasi aksiyonları hakkındaki marksist tahlillerine katılmamaktadırlar ve karşıdırlar. Bunlar son günlerde bu görüşe gelmemişlerdir. 1970'lerden bu yana varolan görüşlerin bir çizgi haline getirilmesidir. Gerek «Geçici Komite, Ulusal Birlik ve Şemdinli Çıkartması» broşürünün ve gerekse Rızgari'nin son bir sayfalık özel sayısının tartışılması sırasında aynı görüşlerini tekrarlamışlardır.

4 — Anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelemizde gençliğin konumu konusunda ayrılıklar vardır :

Bu bazı arkadaşların Rızgari 4'ü kavramamasından kaynaklanmaktadır. Ve bu sorun tek bir cümlede ifadesini bulmuştur : «Hareketimiz gençlik gövdeli bir harekettir veya hareketimiz gençlik gövdeli bir hareket haline gelmektedir» bu cümle marksist tahlile tabi tutulduğu zaman dört anlam verilebilir.

«Birincisi : Rızgari siyasi hareketi, gençliğin sınıfsal konumuna uygun bir ideoloji ve siyaset oluşturmıştır. Yapılan bütün işler gençliğin isteğine göre yapılmakta veya konulmaktadır. İkincisi, Rızgari taraftarlarının çoğunluğu veya hepsi yaş olarak gençtir veya sınıfsal konumu itibarı ile küçük burjuvalardır. Hareketin bünyesinde işçiler köylüler yoktur. Bundan dolayı da hareketimiz küçük burjuvazinin hareketidir. Proleter bir hareket değildir.

Üçüncüsü, sömürge ülkelerin ulusal kurtuluş savaşlarında gençliğin ve küçük burjuvazinin hiçbir önemi yoktur. Sömürge ülkelerin ulusal kurtuluş savaşlarında proleter devrimci nitelik önemli değildir, bir hareketin içinde nicel olarak işçiler ve köylülerin yoğun olması önemlidir.

Dördüncüsü, 'sınıf intiharı' reddediliyor, demektir, veya sınıfsal kökeni ne olursa olsun proleter sınıf intiharından geçen her unsur yine de burjuva sınıfsal niteliğini korur. Onun için de «proleter devrimci» denilen nesne havadan bir olaydır. Literatüre de ajitatif bir kavram olarak geçmiştir.»

Bundan dolayı da, dört anlam çıkarılacak bu belirleme önemli bir ayrılık sorunudur. Çünkü :

1 — Rızgari siyasi hareketinin bünyesindeki unsurların çoğu genç olmakla birlikte ideolojisi, siyaseti, devrim anlayışı, ittifaklar anlayışı, örgütsel anlayışı proleter bir anlayıştır. Hareketimizin bünyesindeki gençliğin ve küçük burjuvazinin çıkarları siyasetimizi tayin etmiyor, halkımızın ulusal demokratik mücadeledeki çıkarları temsil ediliyor. İşçilerin, köylülerin ve diğer tüm emekçilerin çıkarları doğrultusunda halkımızın ulusal demokratik mücadelesi yönlendirilmek ve başarıya ulaştırılmak isteniyor... Rızgari siyasi hareketi halkımızın anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesinde proleter devrimciliği temsil etme iddiasındadır.

2 — Hareketimizin bulunduğu aşama kavranmadığı için, hangi aşamada hareketimizin saflarına işçilerin ve köylülerin yoğun bir şekilde katılacağı da bilinmemektedir. Bizim hareketimiz bünyesinde küçük burjuvalar yoğunlukta olmasına rağmen bu zorunlu bir süreçtir ve bu küçük-burjuvazi; proleter sınıf intiharından geçmeye kendisini hazırlayan proleter devrimcilerdir. Ayrıca, bir hareketin bünyesinde işçilerin, köylülerin yoğunlukta olması o hareketi proleter hareket veya proleter devrimci hareket olarak belirlemesine yeterli değildir. Nice hareketler bünyelerinde işçileri ve köylüleri barındırmasına rağmen burjuva demokrat hareketler olmaksızın kurtulamamışlardır. Örneğin : Kürdistan Demokrat Partisi köylüleri yoğun bir biçimde bünyesinde barındırmasına rağmen bir işçi sınıfı örgütü değildir. Ve yine burjuva demokratik devrimler çağında, feodaliteye karşı en yiğit mücadele veren sınıflar, işçiler ve

köylüler olmasına rağmen o hareketler, burjuva hareketler olmaktan öteye geçememişler ve bu hareketler burjuvazinin egemenliğini gerçekleştirirken, feodaliteye karşı burjuvazinin «eşitlik, kardeşlik, özgürlük» bayrağı altında mücadeleye katılan emekçiler ücretli köleler olmuşlardır.

3 — Sömürge ülkelerin ulusal kurtuluş savaşlarında devrimci, yurtsever ve sosyalist gençlikle küçük burjuvazi halk kitlelerine bilinç taşınmasında ve örgütlenmesinde önemli tabakalardır. Ama, proleter devrimci önderlikli ulusal kurtuluş savaşlarında küçük burjuva unsurlar sınıf intiharından geçen proleter devrimcilerdir. Ve yine genel olarak sömürge ülkelerde ve özel olarak sömürge ülkemiz Kürdistan'da işçi sınıfının *fiili* öncülüğünden değil, işçi sınıfının ideolojik, siyasal ve örgütsel öncülüğünden bahsedilmektedir.

4 — Sömürge ülkelerin ulusal kurtuluş savaşlarında proletaryanın ideolojisini ve siyasetini benimseyen yani marksizmi özümleyen ve marksizmle teçhizatlanan her unsur proleter devrimci unsurdur. O noktadan sonra o unsura burjuva unsur denilemeyeceği gibi, proleter devrimcilerin örgütlediği bir harekete de burjuva hareketler denilemez. Bu durum sadece sömürge ülkelerin ulusal kurtuluş savaşlarına önderlik eden proleter devrimciler bakımından böyle değildir. Metropol ülkelerin proleter devrimci hareketlerinde de bu durum böyledir...

Bünyemizdeki bu temel ayrılıkların yanında cümle arasında da olsa, belli bir genç gurubun ... içindeki bir sohbet toplantısında da olsa «Kürdistan'da asıl görev askeri işgale son vermektir, sosyalizm sonra gelir» belirlemesi bünyemizdeki *ideolojik ayrılığın* ne noktaya geldiğini anlatmaya yeterlidir.

Bu görüşlerimizden sonra sonuç olarak şunu söyleyebiliriz :

Rızgari siyasi hareketindeki olumsuzlukların, çözümsüzlüklerin kaynağı *ideolojiktir, teoriktir*. Bu ideolojik-teorik ayrılık iki yönlü gelişmektedir. Yanlardan biri gerileyen ve giderek gericileşen yandır. İkinci yan, gelişen, gelecekte halkımızın ulusal demokratik mücadelesinde proletaryanın ideolojik, siyasal ve örgütsel öncülüğünü oluşturacak marksist yandır. Özetle birliğimiz gerici bir birliktir, zorla götürülmektedir. Görev, bu gerici birliği parçalayıp marksist-leninist bir birliğin oluşturulması için uğraş göstermektir. Bu gerici birliğin parçalanmasının yöntemi de kollektivitemiz bünyesinde marksist düşüncenin gelişmesine engel olan yanın tasfiyesiyle mümkündür. 29.11.1978.

**78'LERDE MARKSİSTLERİN ALTEDİLMESİ İÇİN
MARKSİZM ADINA YAPILAN
SAHTEKÂRLIKLARDAN BİR ÖRNEK**

Devrimci mücadele tarihinde, Marksistler'in altedilmesi, kitlelerin başka hedeflere yöneltilmesi ve gelişen muhalefetleri devrimci bir raya oturtmaya çalışanların çabalarını sabote etmek için; marksist yoğunluk ve gruplara karşı, sınıf düşmanları ve çeşitli sapmalar içinde olanlar akla gelebilecek her yönetime başvurmuşlardır.

Ama, devrimci mücadeleler tarihi bütün bu oyunların, sahtekârlıkların, *kalpazanlıkların* ve saldırıların üstesinden geldiğine de tanıktır. Ve yapılan her sahtekârlık ve burjuva ayak oyunu, marksistler tarafından teşhir edilerek hakettiği yere konduğundan, günümüzde bu tür tahrifat ve kalpazanlıklara (özellikle kendi görüşlerini ispat etmek için başkalarının görüşlerini hem çalmak ve hem de kendi dünya görüşüne göre değiştirmek) kolay kolay cesaret edilememektedir.

Fakat, 78'lerde Kürdistan'da verilen mücadeleler içinde halâ bu yöntemlerden medet umanlar olduğu ve bu yöntemlerle kendi 'marksistliklerini' ispatlamaya çalışanların olduğu görülmektedir. Onlar zannediyorlar ki; Kürdistan'da kimse kitap okumuyor, kimse araştırma yapmıyor. Yanıldıkları noktada burasıdır. Ama haklıdır (!). On yıl kitleler içine çıkmayanlar, kadrolar arasına girmeyenler böyle düşünebilirler elbette... Kürdistan'ı halâ 1969'ların Kürdistan'ı zannedenler bu tür *kalpazanlıklara* rahatlıkla başvurup, buna 'bu bir programdır' da dedirtebilirler. Halen de, 'bu yazılanlar mükemmel bir programdır' dedirtilen insanları da bulabilmektedirler. Buna rağmen 78'ler Kürdistan'ı artık bu tür komiklikleri yutmuyor. Sadece o hafta için mizah dergilerine bakmaya ihtiyaç duyulmadığına şahit olduk.

Biz burada vereceğimiz bir iki örnekle okuyucularımıza mizah dergisi aldırmmamak amacını gütmüyoruz. Acı acı güldürmekle birlikte, asıl söylemek istediğimiz her boydan insanların «marksist» keşildiği bir dönemde Marksizmin ırzına nasıl geçildiğinin bir-iki örneğini vererek, burjuva milliyetçiliğinin yeni temsilciliğini üstlenen-

lerin yüzlerine taktıkları maskeleri hangi boyutlara ulaştırdığını göstermek içindir. Bir de gerçekten marksist olmaya karar verenlerin bu tür kalpazanları tanımaları ve önümüzdeki zorlu mücadelede böyle olgularla sık sık karşılaşacağımızın bilinmesi, ona göre mücadelemizde daha duyarlı olunması içindir.

Evet 1978'ler Kürdistan'ında ustaların eserlerinden aşırılan pasajlar değiştirilerek (kendi dünya görüşlerine uygun olarak) sunuluyor. Bazı belgelerden alınan alıntılar, içine «katkılar» yapılarak sunuluyor. Bundan bir örnek verelim :

«Toplumsal hayatın gerçek yapısı içinde başta devrimci bir bilinç ve bunu perçinleyen devrimci bir disiplin tüm provokasyonların üstesinden gelebilir. *Önce öncünün bilinci gerekir. Devrim yolunda fedakarlık, kendimize hakimiyet, feragat ve yiğitlik* şaşmaz görevlerdir. Küçük burjuvalar bunu anlamazlar ve yapamazlar. Onların tüm davranışları göstermelidir. Biçimseldir. Bu nedenle onlar en geniş anlamı ile emekçi kitleler ve en önde proletarya kitlesi ile proleter olmayan yığınlarla bağlar kurmayı küçümserler. Aslında bu küçümsenecek iş değil, zor iştir de ondan. Bu yalnızca bağlar kurma değil, onlara yaklaşma ve bir ölçüye kadar onların içinde erime yeteneği küçük burjuvaların işi değildir.» (Yol Ayırımı'nda verilen 27 sayfalık metinden s. 2, prg. 3) (abç).

Bu paragraf düz bir şekilde o yazıyı yazan kişinin görüşü olarak veriliyor. Şimdi bakalım Lenin bu konuya nerede ve nasıl değinmiştir :

«Ve ilk önce şu sorunlarla karşı karşıyayız : Proletaryanın devrimci partisinin disiplinini pekiştiren nedir? İlk önce proleter öncüsünün bilinci devrim yolunda fedakarlığı, kendine hakimiyeti, feragat duygusu, yiğitliğidir. İkincisi en geniş anlamıyla, emekçi yığınlarıyla ve ilk önce proletaryanın kitlesiyle, ama proleter olmayan emekçi yığınlarıyla da bağlar kurma yeteneği, onlara yaklaşma ve eğer isterseniz, bir ölçüye kadar onların içinde erime yeteneğidir. Üçüncüsü bu öncünün siyasi yönetiminin doğruluğudur; büyük yığınların, kendi tecrübeleriyle buna inanmış olmaları şartıyla, siyasi stratejinin ve taktiğin doğruluğudur.» (Lenin, Sol Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı, s. 12-13, Sol Yayınları, İkinci Baskı)

Lenin'den çalınan ancak burjuva milliyetçi anlayışa uygun düşen bir şekilde tahrif edilen ve bunun anlaşılmasını «önlemek» için de yer yer kelimeleri değiştirilen ve « » işareti dahi kullanılmadan sergilenen bu sahtekârlık örneği ile ilgili yorumu okuyucuya bırakıyoruz.

Bizler bu metinlerin ilerde bütünlük içinde eleştirilerini vereceğiz. O nedenle şimdilik sadece bu bir örnekle yetiniyoruz. (Çünkü metinde buna benzer epey örnekler var). Marksizm adına yola çıktıklarını ileri sürmekle birlikte aslında Marksizm düşmanı kimse-lerin neler yaptığı açıkça görülüyor. Bir yerde «emekçi yığınlar» içinde değil de, tüm yığınlar (yani ağalar, beyler, ticaret burjuvazisi vs. de dahil) içinde erimeyi öneriyor. Böylece de sınıf mücadelesini nasıl bulandırdığını açıkça ortaya koyuyor.

Bir İlan ve Bir Bildiri

Burjuva milliyetçileri, yol ayırımından sonra proleter devrimcilerin *ideolojik mücadele ve politik teşhir* kampanyası karşısında köşeye sıkışınca burjuva yasalarına sığınarak, Rızgari ismi ve eski görüşlerinin cilasını altında görüşlerini sunmaya başladılar. Bu arada Rızgari sorumlu müdürü Hatice YAŞAR'ın ayrılık nedenlerini ve görüşlerini koyacakları yerde, burjuva bir anlayışla, dergilerinin son sayfasına bir «İLÂN» koymakla yetindiler. Bunun üzerine Hatice YAŞAR bir bildiri ile kamuoyuna açıklama yaptı. Yeni Rızgari'nin bu «ilân»ını ve Hatice YAŞAR'ın bildirisini aşağıda okuyucularımıza sunuyoruz :

İ L A N

DERGİMİZİN BİR SÜRE YAZI İŞLERİ
MÜDÜRLÜĞÜNÜ YAPAN HATİCE YAŞAR'IN
DERGİMİZİN İDEOLOJİK - TEORİK YAPISINA
TERS DÜŞMESİNDEN ÖTÜRÜ, İLİŞKİSİ KESİLMİŞTİR,

B İ L D İ R İ

**«RIZGARI KORUNAĞI BURJUVA MİLLİYETÇİ
İÇERİKLERİ GİZLEYEMİYOR**

Kürt halkının anti-sömürgeci ulusal demokratik mücadelesinde sınıf savaşı sürüyor. Burjuva milliyetçileri, Kürdistan'daki emekçi yığınlar karşısında hızla teşhir olduklarının ve mutlaklaştırmak çabasında oldukları önderlik fonksiyonlarını yitirdiklerinin farkındadırlar. Kürdistan'daki emekçi yığınların mücadeledeki yerlerini, sınıfsal tercihleri doğrultusunda yaptıklarını da görüyorlar. Kürt

emekçi yığınlarının bir kez daha manevi değerler ve tabular uğruna savaşa giremeyeceklerini, mutlaka daha güzel bir yarın için savaşacaklarını da biliyorlar. İşte tüm bu gerçekler, önderliği kendilerine hak sayan burjuva milliyetçilerini telaşlandırıyor. Onları tehdit eden ve Kürdistan devriminde gerçek öncü olmaya hak kazananlara karşı bir savaşı zorunlu kılıyor. Burjuva devrim anlayışlarına, örgütlenme ve çalışma tarzlarına daha çekici yeni biçimler arıyorlar. Eski içerikleri en iyi gizleme yolunun çağımızda sosyalizm cılası olduğunu da bildiklerinden, sosyalizme sığınıyorlar. Böylece Kürdistan'daki geniş emekçi yığınlar arasında teşhir olan eski içeriklerinin bu yeni biçim altında uzun müddet gizlenebileceğini sanıyorlar. Amaç Kürdistan'da emekçi yığınların mücadelelerini bir kez daha yeni biçimler ve cıllalar altında sundukları eski içerikler ile karartmaktır. Bundandır ki; burjuva siyasi aksiyonu bile günümüzde «yeni» stratejiler «özeleştiriler» yapmaktadır. Ama şaşmaz ölçü pratik bir kez daha «eylemin içeriğinin belirleyici olduğu» gerçeğini kanıtlıyor. Sosyalizm cılasına rağmen burjuva milliyetçilerinin hangi sınıfların temsilcisi oldukları gün yüzüne çıkıyor. «Yeni» stratejiler, «özeleştiriler»in ve sosyalizm cılasının burjuva milliyetçi içerikleri gizleyemeyeceği günümüzde açıkça görülmüştür.

Burjuva milliyetçiliğinin günümüzdeki «yeni» temsilcileri ise bu gerçeği görmüş ve sosyalizm cılasının yanı sıra, emekçi yığınlar arasında proleter devrimci önderliği gerçek yerine oturtma eyleminde güven kazanan RIZGARÎ korunağına da yönelmişlerdir. RIZGARÎ'nin dünkü kollektif yapısı içinde yer alan, fakat o kollektivitenin gerici bir ilişki haline gelmesini sağlayan kanat; burjuva milliyetçilerinin miraslarının yanı sıra Marksizm cılası ve RIZGARÎ korunağı'nın kendilerini «kurtaracağını» sandılar. Nasıl olsa burjuva milliyetçi aksiyonlar Kürdistan devrimi sürecinde sosyalizm adına yola çıkanları çeşitli yöntemlerle safdışı bırakabilmişler ve bir kez daha Kürdistan devriminde kayıtsız şartsız «tek önder» olduklarını göstermişlerdi. Öyleyse, RIZGARÎ'deki yol ayrımında da bir kez daha mirasına kıskançlıkla sahip çıktıkları burjuva siyasi aksiyonların yöntemlerini sosyalizm cılası ve RIZGARÎ'yi hovardaca harcayarak işletebilirlerdi. Mademki bu yöntemler BARZANÎ ve yandaşlarını proleter devrimci beladan «kurtarmıştı», Kürdistan devrimindeki «yeni» milliyetçiler de proleter devrimci RIZGARÎ ile savaşlarında bu yöntemleri mutlaka kullanmalıydılar.

On yıllar boyunca sosyalizm adına yola çıkanların mücadelelerini yeni cıllalar altında proleter devrimci RIZGARÎ'yi de alt edeceğine inançları tamdı. Bu nedenle yol ayrımında çok rahat görüyorlardı. Bu rahatlıkları onlara bugün savunmaktan utandıkları burjuva milliyetçi görüşlerinin acemice sırttığı, Lenin'i, Komintern'in evrensel tezlerini tahrif ettikleri yazılı görüşler verdirmiş ve ayrılığın son günü «bu kollektivite içindeki yanlar belirginleşmiştir.

Yanlardan herhangi biri bundan sonra RIZGARİ isminin altına sığınmamalıdır. Kendi görüşlerine güvenenler bu görüşlerini yeni mücadele araçları ile kitlelere sunmalıdırlar. Bu nedenle RIZGARİ dergisinin ismini iki yanda kullanmamalıdır» dedirtmiştir. Bunu söylerken küçük kardeş son derece rahat görünmekteydi. Çünkü burjuva siyasi aksiyonun tarihindeki tüm siyasi entrikaları ezbere biliyordu ve bunlar kendisini ve yandaşlarını kurtarır, sanıyordu. Oysa 70'li yıllarda terk edilen Kürdistan'da çok şeyler değişmişti. Ve o entrikalara başvuran burjuva milliyetçi liderlerin bir çoğu kendi yandaşları tarafından kurşuna dizilmişti. Kürdistan'daki o çarpık geleneğin egemenliğine rağmen son yıllarda sosyalist mücadele geleneği hızla boyutlanıyordu. En azından RIZGARİ bu doğrultuda üç yıl çalışmıştı.

Tarihi tekerrür olarak görenlerin, mücadele yöntemlerinde de aynı tekerrür anlayışına başvurmaları doğaldır. Oysa tarihte tekerrür gibi görünen olayların «birincisi trajedi ise ikincisi komedidir» belirlemesini Marks yüz yılı aşkın bir süre önce yapmıştı. Dolayısıyla trajediye uygulanan yöntemlerin komediye uygulandığında nasıl ters tepeceği de açıktır. Ama bu gerçekleri tarihi şu veya bu kişinin iyiliğine, kötülüğüne bağlayanların anlamaları beklenemez. «Üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki mutlak evrensel savaş» görmeyenlerin, Kürdistan'ı sınıfsız bir toplum olarak görenlerin, Kürdistan'da sınıf savaşını, RIZGARİ'de kitlelere sunulan tezleri, arınma ve saflaşmayı da tarihi materyalizmin ışığında değerlendirmeleri beklenemezdi. Kürdistan devriminde ulaşılan yeri de kavrayamazlardı, kavramadılar. Onlar açısından proleter devrimci RIZGARİ belasından kurtulmanın yolu iki üç unsurdan kurtulmadan geçiyordu. Bu nedenle burjuvazinin mücadele yöntemlerine sarıldılar. Ama gerçek, iki ay gibi kısa bir sürede onların tüm hesaplarını alt-üst etti. «Yeni» burjuva milliyetçilerinin dedikodularla karartmaya çalıştıkları proleter devrimcilerin mücadele yöntemlerine sahip çıkan militanlar «*bu yöntemlerle savaşmayı bize RIZGARİ öğretti*» diyerek RIZGARİ'nin tezlerini savundular. Böylece kısa sürede, kazılan her çirkef kuyusu sahiplerine mezar oldu. Kadrolar burjuva milliyetçilerinin yalan ve sahtekârlığa yönelik her mücadele yöntemini RIZGARİ'nin Leninizmin ışığında oluşturulan sert duvarıyla karşıyorlardı.

Kısa bir süre içinde, kadroların Marksizm konusundaki duyarlılığı tabuları yıkmaya yönelik eylemleri ve kitleler içinde savaştıklarında yıpranacağını iddia eden «liderlere» gülüp geçmeleri gerçeği açığa çıktı. Kürdistan devrimi evrensel gerçeği bir kez daha doğruluyordu: «*Kavanozlarda lider yetiştirilemez. Liderler, kitleler içinde savaşarak ancak lider olabilirler.*»

Tüm bu gerçeklere rağmen, tarihin omuzlarına yüklediği o talihsiz görevi sürdürmeye kararlı görünen burjuva milliyetçiliğinin «yeni» temsilcileri yeni korunaklar aramaya başladılar. Amaç proleter devrimci önderliği «yenmek» olduğuna göre, bu doğrultuda her yol meşrudur anlayışı ile hareket etmeleri gerekiyordu. Eski içerikleri sürdürmede sosyalizm cılası ve RIZGARÎ'nin tezlerini havardaca öne sürmek yetmiyorsa, RIZGARÎ sığınağına biraz daha çekilmek gerekiyordu. Bu sığınma ile ilgili daha önce söyledikleri sözler, verdikleri imzalar önemli değildi. Artık Makyavelizm her yanı ile beyinlerinde, eylemlerinde egemendir.

Oysa yol ayrımında, yukarıda bahsettiğimiz rahatlığa bağlı olarak kendilerinin de altından kalkamayacakları vaadlerde bulunmuşlardı. Bu rahatlık onlara bugün inkâr ettikleri gerçekleri söyletiyordu: «RIZGARÎ dergisinin kolektif bir ürün olduğu, burjuva yasalarına sığınarak kimsenin RIZGARÎ'ye tek başına sahip çıkamayacağı» söyleniyordu. Bu sözlerle bağlı kalınarak, «RIZGARÎ dergisinin yayınını kestigi, sahip ve sorumlu müdürün imzaları ile kamuoyuna duyurulmalıdır» denerek, kararlar alınıyor ve bu kararlar taraflarca imzalanıyordu. Fakat burjuva milliyetçileri bu karara imza atarken Kürdistan'ı halâ 69-70'lerin Kürdistan'ı sanıyorlardı.

Yıllarca manevi değerler uğruna savaşanların; sosyalizm adına yola çıkanların katliamına sessiz kalanların bir kez daha aynı suskunluklarını sürdüreceklerine inanıyorlardı. Kürdistan'da şartlar değiştiğine göre «arkadaşlarımız»ın da kısa bir süre önce imza attıkları kararları tek taraflı olarak değiştirmeleri doğaldır. Burjuvazinin olaylara yaklaşma, değerlendirme, değiştirme yöntemleri açıktır. Olumsuzlukları kişilere bağladıkları gibi çözümü de sihirli değneklere bağlarlar. Bizim «yeni» burjuva milliyetçilerimiz için, görmek istemedikleri sınıf mücadelesini engellemenin yolu da, RIZGARÎ dergisini yeniden çıkarma gibi bir sihirli değnekte geçiyordu. Nasılsa burjuva yasaları bu olanağı onlara veriyordu ve burjuva yasaları karşısında burjuva milliyetçi «dostlarımız» RIZGARÎ dergisinin sahibi görünüyorlardı. Bu sihirli değneğin farkına varan «yeni» milliyetçilerimiz, attıkları imzanın mürekkebi kurumadan RIZGARÎ sihirli değneğini ellerine aldılar. Attıkları imzaları ile meşruluğunu ve RIZGARÎ'nin gerçek sahibi olduklarını kabul ettikleri proleter devrimcileri ise şu ilginç belirleme ile RIZGARÎ'nin sahibi olmaktan alıkoyacaklarını sandılar. Telaş ve acele ile proleter devrimcilerden nasıl korktuklarını şu belirlemeleri ile açığa vurdu-
lar:

«Dergimizin bir süre yazı işleri müdürlüğünü yapan Hatice YAŞAR'ın DERGİMİZİN ideolojik-teorik yapısına ters düşmesinden ötürü, ilişkisi kesilmiştir.» ("Rızgari - 8" s. 79)

Elinde yukarıda bahsettiğimiz imzalı kararlar bulunan bir devrimcinin kimlerle nasıl ilişkisini kestiği açıktır. Ama makyavelizm, kendisini yöntem edinenlere bu yukarıdaki sözleri de söyletir. Yeter ki kısa bir süre için de olsa bir kaç kişinin yandaşlığı sağlanabilsin, birkaç kafa da olsa karıştırılabilinsin.

Fakat derginin burjuva yasaları gereği sahibi olan *Ruşen ARSLAN* unutmmuş görünse bile imzasını taşıyan belge yukarıdaki sahate açıklamayı yalanlayan en güzel kanıttır. Bu belgeye «yeni» burjuva milliyetçilerinin imza atmasını sağlamak proleter devrimciler açısından bir mevzii kazanmadır. Kazanılan mevziler konusunda proleter devrimcilerin ne denli titiz olduklarını ise RIZGARÎ'lerde yüzlerce kez yazdık. Ve eylemlerimizle dosta düşmana gösterdik. Genel olarak mevziler konusunda gösterdiğimiz bu duyarlılığı yol ayırımında birer mevzi olarak değerlendirdiğimiz imzalı metinler ve RIZGARÎ dergisinin yayınına son verdiğine dair alınan imzalı kararlar konusunda da göstereceğimizden «yeni» burjuva milliyetçilerinin kuşkuları olmasın. *RIZGARÎ* ismine sığınmaları, sayfa başında kendi görüşlerini tekzip eden Lenin'in görüşlerine başvurmaları nasıl onları kurtaramamışsa, yukarıdaki «açıklama» da onları proleter devrimcilerin «belalarından» kurtaramayacaktır.

Yukarıda aktardığımız «açıklamayı» irdelemeye tabi tuttuğumuzda nasıl korku ve telaş içinde olduklarını açıkça görebiliriz. Bu korku onlara kendilerinin de inanmadıkları yukarıdaki «açıklamayı» yaptırmıştır. Bu «açıklama» ile *Ruşen ARSLAN* kendi kendisini patron iskemlesine oturtmuştur. Ve bir patron edası ile işçisini işten atmış görünmektedir. Oysa bu o kadar kolay değildir:

BİRİNCİSİ: RIZGARÎ'nin 7 sayısı özellikle imzamı taşıyan beş sayı sekiz broşür, bir özel sayı ve çeşitli bildiriler, demeçler ile ilişkimizi hiç bir güç kesemez. Halâ da bu sayıların temsilciliği bizlerin omuzlarındadır. *Hem tarih, hem egemen sınıflar, hem de her boydan burjuva milliyetçisine karşı RIZGARÎ'nin tezlerine sahip çıkma, bu tezleri kitlelere sunma görevi bizim omuzlarımızdadır.* İmzamızı attığımız bu tezler ile ilgili RIZGARÎ ile olan ilişkilerimiz devam etmektedir. Ama bu günden itibaren kendisini patron iskemlesine oturtan arkadaşın en azından burjuva mahkemelerinde bile RIZGARÎ'yi temsil etme hakkı yoktur. Mademki patronluğa sığındı, bundan sonra da bir patron muamelesi görecektir.

Burjuva yasaları ona «yeni Rızgarî'lerde» ilişki kesme hakkını verebiliyor, ama en azından sömürgeci mahkemelerde bir tek söz söyleme hakkı veremeyecektir. *7 sayısı ve broşürleri ile Kürdistan devriminde özel bir yeri olan RIZGARÎ'lerin süreci henüz devam etmektedir.* Burjuva milliyetçi görüşler nasıl imzamızı taşıyan sayılar ve broşürlerde yansınamamışsa, RIZGARÎ'lerin savunmalarında da burjuva milliyetçi lekeler görülmeyecektir.

Burjuva yasaları Ruşen ARSLAN'a «yeni Rızgari'ler» çıkarma imtiyazını tanıyor, ama bu imtiyaz eski biçim altında eski içeriğin devam ettirilmesine yetmiyecektir, yetmemiştir. Bu imtiyaza dayalı olarak dergi çıkarılmıştır. ama burjuvazi bu imtiyaz gereği Ruşen ARSLAN'a ve yandaşlarına Kürdistan devriminin temel gücünün ne olduğunu dikte ettirememiştir. Aynı burjuva yasaları kişiye RIZGARI'yi eski biçimler altında sürdürme hakkını verir, ama sosyalist değerleri veremez. «Ben Rızgari 7 sayı ve broşürlerde de patron-dum» diyenler ben bu sayıların içeriklerinin de patronuydum diyemezler, diyemiyorlar. Çünkü kendilerini de canları sıkıldığında ilişki kesebilecek bir konumda görenlerin, üretimde diğer patronlar gibi çok geçmeden bir kupon kesici ve süs eşyası haline gelmeleri de kaçınılmazdır. Nasıl ki; makinaların, fabrikaların mülkiyetlerini ellerinde tutan burjuvalar, bu makinalara, fabrikalara hayat veremezler, bunlara hayat veren işçilerdir, aynı şekilde buna bağlı olarak işçiler durduklarında o makinalar ve fabrikalar paslanır, burjuvaların kendileri bile aç kalırlarsa, tüm patron-işçi ilişkilerinde de *gerçek* bu şekildedir. Makinaların sahibi burjuvalar görünür, ama bu makinaların dilinden anlayanlar; onlara hayat verenlerdir ve doğal olarak gerçek sahiplik de onların olacaktır. RIZGARI'de kendisini sahip görenler ve bir süre sonra süs eşyası haline gelenlerin RIZGARI'lerin dilinden anlaması beklenemez. Ve bir tek sayı ile bile olsa RIZGARI ile ayrı dili konuştuklarını kanıtladılar. RIZGARI'nin dili öylesine nettir ki, işlerlik maddesi olarak «mutlak merkezîyetçilikten», parti anlayışı olarak KDP tipi bir kitle partisi savunanlardan, «Rızgari-8»de temel güç olarak köylülükten, orta köylülükten bahsedenlerden, müttefik olarak sadece kendi burjuva dünya görüşünü savunanları anlayanlardan farkı hemen görebilir.

İKİNCİSİ: Bu «açıklamayı» yaparak kendisini patron olarak görmemizi sağlayan Ruşen ARSLAN, dilinden anlamadığı bir makina ile karşı karşıya kalmıştır. Bakalım makinanın üzerindeki mülkiyet hakkını ona tanıyan burjuva yasaları ona bu makinaı çalıştırma imtiyazını da sunabilecek mi? İlk sayılarında bile RIZGARI'nin tezlerinden habersiz olduklarını göstermişlerdir. Bu ayrı dil konusundaki örneklerle Dergi'nin sahibi «arkadaş»ın «açıklama»sındaki ilginç bir belirleme ile geçelim. İlişki kesen sahip şöyle devam ediyor: «Dergimizin ideolojik-teorik yapısına ters düştüğünden...» İmzamızı taşıyan sayılarla ilgili kimlerin gerçek sahip olduğunu kısaca belirttik. Fakat şu belirlemeye getireceğimiz açıklık bu konudaki görüşlerimizi daha da netleştirecektir: DOĞRU, «RIZGARI 8» sizin derginizdir ve bizim bu derginin ideolojik teorik yapısı ile ideolojik ayrılığımız vardır. Ve bizim bu sayının, ustalardan alınan, ayrıca RIZGARI'nin eski sayılarından alınan alıntılar dışında, bir

tek satırına bile özeleştiri yapmadan, 7 sayımızı ve broşürlerimizi inkâr etmeden katılmamız mümkün değildir.

Nasıl ki; Lenin'i, Komintern'i sahtekârlıkla tahrif edenler, marksist bir kurulda «eşit ve genel oy ve söz hakkı olamaz», «tüm sosyalist yoğunlukları küfür dahil her türlü eleştiri altında tutalım ama burjuva siyasi aksiyonun adını bile koymayalım, onları küstürmeyelim; demokratik kitle örgütlerine siyaseti bulaştırmayalım» diyenlerle ayrı dillerden konuştuğumuz somutlaştı ve ideolojik ayrılıklarımızı koyarak gericileşen bir birliği parçaladık. Aynı şekilde bu yol ayırımında gericileşen yanın taraftarlarına bu ayrılıklarımızı en açık biçimde ortaya koyan görüşlerimizi de sunmuştuk.

Ama bir kez daha açık mücadeleden kaçtılar. İdeolojik-teorik ayrılığımız var dedikleri sayfaya, onlara sunduğumuz görüşlerimizi aktarmak cesaretini bile göstermediler. Ama bizim yaptığımız eleştiriler ışığında ne kadar düzeltseler de yine burjuva milliyetçi görüşlerinin acemice sırttığı metinlerini kitlelere sunduklarında aramızdaki ideolojik ayrılık noktaları kendiliğinden açığa çıkmaktadır. Sadece «Rızgari 8'de» verdikleri o «düzeltilmiş» görüşleri bile RIZGARI'nın temel tezlerinin sahibi olan proleter devrimcilerin «yeni Rızgari» ile nasıl ayrı dillerden konuştuklarını kanıtıyor.

ÇÜNKÜ :

RIZGARI 1 ve 2 inkâr edilmeden «yeni Rızgari»nin 30. sayfasına,

RIZGARI 3 inkâr edilmeden «yeni Rızgari»nin 60. sayfasına,

RIZGARI 4 inkâr edilmeden «yeni Rızgari»nin 19, 20, 22, 24, 27, 28, (her ne kadar 28. sayfadaki ilginç belirlemesini hemen karşı sayfada dip notta Lenin'den aldığı alıntı dışlamışsa da «yeni Rızgari» yazarı için bu olay pek önemli değildir.) sayfasına,

RIZGARI 5'i inkâr etmeden «yeni Rızgari»nin 21, 24, 25, 26, 31, 32, 34, 35, 36, 37. sayfasına,

RIZGARI 6'yı inkâr etmeden «yeni Rızgari»nin «Maraş Faciası» başlıklı yazısı ve İran değerlendirmesine ve 30 vb. sayfalarına,

Resmi ideoloji ile ilgili broşürümüzü inkâr etmeden «yeni Rızgari»nin 32. sayfasına,

UDC ile ilgili broşürümüzü inkâr etmeden «yeni Rızgari»nin anti-faşist mücadele konusundaki görüşlerini sunan 27. sayfa ve «Maraş Faciası» ve İran değerlendirmesine,

1 Mayıs ile ilgili broşürümüzü inkâr etmeden «dostlarımızın» sahip çıktıkları mirasa ve özellikle 61 ve 63. sayfalarına,

Yine, RIZGARI -5, broşür -7 ve özel sayımız inkâr edilmeden «yeni Rızgari»nin 24, 25, 31 ve 61. sayfalarına,

«Dünya düzleminde baş çelişme, ulusal kurtuluş savaşları veren ezilen uluslar ile emperyalizm-sömürgecilik arasındaki çelişme-

dir» diyen tezlerimizi inkâr etmeden «yeni Rızgari»nin 24. sayfada-ki 7. dipnotuna vb. katılmak ve tüm tezlerimizi inkâr etmeden «ye-ni» burjuva milliyetçilerinin «Rızgari-8»deki görüşlerine katılmak mümkün değildir.

Kısaca işaret ettiğimiz bu sayfalara bakıldığında ve bizim gö-rüşlerimizi yansıtan 7 sayı 8 broşür, özel ek ve bildiriler tekrar göz-den geçirildiğinde yol ayırımında, proleter devrimciler ile «yeni» burjuva milliyetçileri arasında ideolojik ayrılık noktaları açık bir biçimde görülecektir. Yine de, bu doğrultudaki en geniş görüşleri-mizi en kısa zamanda proleter devrimcilerin sahip olmaları gere-ken tüm araç ve gereçlerle kadrolarımıza, dostlarımıza ve geniş emekçi yığınlara duyuracağız. «Yeni» burjuva milliyetçileri Kürdis-tan'ın 1970'lerin Kürdistan'ı olmadığını ve günümüzde burjuva mil-liyetçileri ile proleter devrimcilerin temel tezleri arasındaki ayrılık-ların artık netleştiğini mutlaka öğreneceklerdir.

Günümüzdeki proleter devrimcilerin, on yıllar boyunca Kürdis-tan'da sosyalizm adına çıkıp bir süre sonra burjuva milliyetçileri ta-rafından şu veya bu şekilde imha edilenlerden farkı en kısa zaman-da öğrenilecektir. Artık devrim anlayışları, çalışma ve örgüt anla-yışları netleşen proleter devrimcilerini, burjuva milliyetçi devrim anlayışları, çalışma ve örgüt tarzları savunularak, dedikodularla ve genel olarak burjuva sorunsallığı egemen kılınarak sessizce imha etmek mümkün değildir.

En azından bu konulardaki görüş ayrılıkları net olduğundar ve «yeni Rızgari» bu ayrılıkları yeterince sergilediğinden, bundan son-ra «ayrılıklar ideolojik değil, kişiseldir» belirlemeleri yapılamaya-caktır.

Bu bile, «yeni» burjuva milliyetçileri açısından geriye atılmış bir adımdır ve proleter devrimciler açısından olumlu bir adımdır. Bu süreçte RIZGARI'nın tezlerini savunan arkadaşlarımız, RIZGA-RI'deki tezlere bir kez daha başvuracaklardır. Bu bağlamda da yol ayırımında proleter devrimciler ile «yeni» burjuva milliyetçilerinin görüş ayrılıkları daha da belirginleşecektir. Bu süreçte proleter dev-rimciler, burjuva milliyetçilerinin tüm cilalarını sökecekleri gibi RIZGARI sığınagının da en kısa zamanda başlarına yıkılmasını hız-landıracaklardır. *İdeolojik mücadele-politik teşhir KAMPANYASI* çeşitli araçlarla genişletilecektir.

Menşeviklerle Bolşeviklerin yol ayırımında ISKRA korunağı na-sıl Plehanov ve yandaşlarını kurtaramamış ve Lenin yeni biçimler altında ISKRA'nın eski içeriğini sürdürebilmiş ise, Kürdistan devri-minde özgün bir yeri olan RIZGARI'nın korunağına sığınmak da

«yeni» burjuva milliyetçilerini kurtaramayacaktır. RIZGARÎ içeriğinin sahibi olan proleter devrimciler değişik biçimler altında RIZGARÎ'nin içeriğini sürdüreceklendir.

27.1.1979

— YAŞASIN ANTİ-SÖMÜRGEÇİ ULUSAL DEMOKRATİK MÜCADELEMİZ

— *Biji Tékoşin Heta RIZGARÎ YÊ*

— *Bımre Koledari Biji RIZGARÎ*

— *Lı Hemberê Emperyalizmê, Kolonyalizmê, Faşizmê û Feodalizmê A LA RIZGARÎ YÊ BİLİNDKIN.*

Hatice YAŞAR

RIZGARÎ Dergisi Yazı İşleri Müdürü»

DEVRİMCİ HAREKETİN ÖNÜNDEKİ BÜYÜK ENGEL YAPAY ÇELİŞMELER

Tarihin gelişen seyrini durdurmaya gücü yetmeyen egemen sınıflar bu akışı yavaşlatmanın çabası içine girerler. Onlarda dönen ve dönmeye devam edecek çarkı durduramayacaklarını bilmekte-
dirler, ama yine de bu çarkın dönme hızını kesme çabalarından da
geri kalmazlar. Dönmeyi sağlayan vidaların organik birliğini, işle-
yişini aksatmak ise ilk elde akla gelen ve baş vurulan çaredir. Vida-
ların birbiri ile uyumunu, ahengini, uygunluğunu bozabilmek, bu
eylemde bir süre için yeterli olabilmektedir.

Toplumsal yapıda ise tarihin akışını hızlandıran çarkın vidala-
rı o toplumsal yapı ile şu veya bu şekilde gelişen toplumsal güçler-
dir. Bu toplumsal güçlerin tümünün şu veya bu şekilde çarkın iyi
dönmesinde çıkarları vardır. Bu toplumsal katmanlar birbirleri ile
nasıl ahenk içinde olabilir ve çarkın dönmesinde birbirlerine ne den-
li omuz verebilirlerse, o süreçteki ileriye doğru akış o denli sağlıklı
olur. Bu durumu iyi değerlendiren ve bu uyum sağlandığında akı-
şın ne denli hızlı olacağını bilen egemen sınıflar sürekli bu ahengi
ve birliği engellemeye çalışırlar. Bu doğrultuda çıkarları çatışma-
yan kesimleri karşı-karşıya getirebilmek için bu kesimler arasında
yapay çelişmeler yaratırlar. Yıllarca olanaklarını bu yapay çeliş-
meleri derinleştirmek için seferber ederler. Çoğu kez bu uğraşların-
da başarılı olurlar. Çıkarları arasında köklü çatışmalar bulunma-
yan toplumsal kesimler karşı-karşıya gelirler. Böylece de yaratılan
yapay ayrılıklar ortak yanların tesbitini engeller. Esas düşmanın
tesbiti güçleşir. Verilmesi gereken mücadele gecikir. Bu oranda da
egemen sınıflar güçlü kılınır. Yanyana gelemeyen dostları birbiri-
ne kırdırmak, daha sonra da onları tek tek vurmak düşman güçler
için her halükârda daha elverişlidir.

Egemen sınıflar kurdukları düzenin sürekli kılınabilmesi için
her süreçte kendisine karşı yanyana gelmesi mümkün olan toplum-
sal güçlerin arasında yapay çelişmeler yaratırlar, giderek düşman-
lıklar yaratırlar.

Kapitalizmin egemen sınıfı burjuvazi de bu uygulamayı hayata geçirmiştir. Sınıfsal çıkarları gereği yanyana olması gereken aynı sınıfın bireyleri olan unsurlar bile karşı karşıya getirilmektedirler. Beyrut'taki son gelişmeler, burjuvazinin ve uluslararası burjuvazinin bu doğrultuda ne denli büyük adımlar katettiğinin göstergesidir. Aynı egemen sınıflara karşı omuzomuza mücadele etmeleri gereken çeşitli toplumsal tabakalar bir yana, aynı sınıfın bireyleri bile birbirlerine kırdırılmaktadırlar. Öyle bir yere gelinmiştir ki; insanlar sınıfsal konumlarına göre mücadele etmiyor, dini tercihlerine göre savaşıyorlar. Solcu müslümanlar, sağcı hristiyanların mücadelesinden bahsediliyor. Tabii bu nesnel gerçek kitlelerin sınıfsal tercihleri doğrultusunda örgütlendirilmesini engellediği gibi; dost muhalif güçlerin ittifaklarını da dinamitliyor. Ayrıca kitlelerin sınıfsal talepleri, tali talepler ön plana çıkarılarak karartılıyor.

Türkiye'de ise, sömürgeci Türk egemen sınıfları yapay çelişmeler yaratma silahına sürekli başvurmuşlardır. En açık uygulaması ise, müttefik güç olmaları gereken Türk ve Kürt halklarının aralarında yaratılan yapay çelişmenin yıllarca pekiştirilmesidir. Fakat bununla da yetinilmemiş, Kürdistan'ın etnik, dini koşulları irdelenerek bu düzeyde varolan farklılıklardan yeni yeni çelişmeler kaynaklandırılmıştır. İlk göze çarpan ve Yavuz Sultan Selim'den bu yana hep körüklenen, pekiştirilen *alevi-sunni* çelişmesidir. Merkezi feodal Osmanlı İmparatorluğunun sürekli körüklediği ve yaşattığı bu çelişme kapitalist TC egemenliğindeki «yeni» Türkiye'de de iyice pekiştirildi.

Alevi-sunni çelişmesi o denli istenmeyen düzeylere çıkarılmıştır ki: Kürt emekçileri uzun süre, sınıfsal ve giderek ulusal çıkarlarını bir yana bırakmış bu yapay çelişme doğrultusunda birbirlerini kırmışlardır. Sunnilerin her ulusal demokratik giderek sınıfsal içeriği bulunan mücadelelerinin bastırılmasında alevilerin sömürgecilerin yanında yer alması için her çareye başvurulmuş, veya bu içerikli bir mücadelede alevi unsurlar yer almışsa, sunni unsurların sömürgecilerin, egemen sınıfların yanında yer alması için egemen sınıflar her yonteme başvurmuş ve her yerde bunu başarmıştır. Böylece de sürekli emekçi yığınlar aynı çıkarlar uğruna mücadele etmelerine, kan dökmelerine karşın, karşı karşıya gelmişler, bölünmüşler ve egemen sınıfları güçlü kılmışlardır. O ölçüde de kendilerini güçsüz kılmış, içine düştükleri yenilginin nesnel koşullarını yaratmışlardır.

Günümüzde de bu çelişme tüm olumsuzluklarını da birlikte taşıyarak yaşamaya devam etmektedir. *Alevi ve sunni unsurlar bırakalım ayrı kentte olmaların, aynı kentte iken bile sınıfsal-ulusal demokratik talepleri doğrultusunda süren mücadelede birlikte mevzilenmiyor, mezhep ayrılıklarına göre mücadelede yer alıyorlar. Kentler hatta mahalleler bu kıstasa vurularak değerlendiriliyor.*

«Alevi mahalleleri devrimci, sunni mahalleler karşı devrimci olur» anlayışı halâ devrimci saflarda bile egemendir. Tabii bu anlayış kendiliğinden veya hiçbir somut temele oturmayan bir anlayış değildir. Bu anlayışın zemin bulmasını sağlayan nesnel gerekçeler de vardır. Fakat yine de tüm bu gerekçeler, emekçi yığınların yapay çelişmeler doğrultusunda karşı-karşıya gelmelerinde sessiz kalmamın nedeni olamaz. Bu bağlamda somut nedenleri bile olsa, devrimcilere düşen görev her hangi bir alandaki toplumsal güçleri ortak çıkarları doğrultusunda bir araya getirmek ve bu doğrultuda güçlerini sonuna kadar seferber etmek, ön yargıları kırmaktır. *Kolay olanı değil, yapılması gereken işi başarmaktır önemli olan.* Bu yol, yani kolay olan yol uzun müddet hatta günümüzde bile terkedilmemiş, gözle görülebilen bir *pragmatizm* egemen kılınmıştır. Böylece de bir avuç işbirlikçi dışında örgütlenmeye hazır koskoca bir muhalefeti barındıran Kürdistan; bağrından hergün yeni yeni Beyrutlar çıkarmaya aday bir alan haline getirilmiştir. Bu öylesine istenmeyen boyutlara ulaştırılmıştır ki; bırakalım farklı sınıfsal çıkarları olan kesimleri ulusal talepleri doğrultusunda bir araya getirmek, aynı sınıfsal çıkarları savunan aynı sınıfın bireylerini bile çoğu kez bir araya getirmek mümkün olmamaktadır. Bir Azeri emekçisi ile bir Kürt emekçisi aynı şehirde bir araya gelemediği gibi sunni bir Kürt emekçisi ile alevi bir Kürt emekçisi de bir araya getirilememektedir. Sürekli olarak hem sınıfsal hem de ulusal olarak aynı egemen güçlerce sömürülen bu insanlar karşı karşıya gelmektedirler. Ulusal ve sınıfsal öfkelerini, Türk egemen sınıfları ve Kürdistan'daki işbirlikçilerine duydukları öfkelerini birbirlerine karşı kullanır hale getirilmişlerdir. Bu öfkenin gerçek hedefine yönlendirilmesi ise gerçekten zorlu uğraşlar gerektirmektedir. Hatta zaman zaman kısa süreli yenilgilere de hazır olmayı gerektirmektedir. Oysa genel olarak günümüzde hemen hemen tüm devrimcilere egemen olan anlayış bunun tersi bir uygulamayı gerektirmektedir. Yani en az çabayla en fazla (!) ses vermek istenir. Bu elde edilen ses devrim mücadelesine neler kazandıracak, neler kaybettirecek bunu henüz düşünen yok. «Kısa vadede ne elde edilirse o kârdır, uzun vadedeki devrim çıkarları daha sonra gelir» anlayışı nesnel olarak devrimci saflarda egemendir. Henüz, «Elazığ'da siz siyaset olarak var mısınız, yok musunuz?» sorusuna verilecek «olumlu» cevap önemli sayılmaktadır. Kimlerin, hangi taleplerine cevap verilerek devrim mücadelesine kanalize edilebildiği gerçeği ise hep gözardı edilmektedir. Elazığ'da, Kars'ta nasıl varsınız? sorusuna verilecek cevabın marksistlerin vermesi gereken cevap olup olmaması önemsenmemekte, es geçilmektedir. Elazığ'da var olabilmeyi sağlayan programın genel olarak Elazığ'ın bağlı bulunduğu bütüne hitap edip etmemesi gözönüne alınmamaktadır. Aynı şekilde Hakkari'de var olup Elazığ'da var

clamamanın nedenleri de araştırılmamaktadır. Veya Kars'ta Kürtler arasında var olup Azeri emekçileri arasında var olamamanın nedenleri de araştırılmamaktadır. Oysa eğer *bütün* örgütlenilmek isteniyor ise ve bütündeki sadece bir parçaya hitap edilebiliyorsa mutlaka birşeylerin aksak olduğu düşünülmelidir. Bu aksak şeylerin, kitlelere sunulan programda nasıl yansıdığı, ilkelerde nasıl somutlaştığı mutlaka araştırılmalıdır. Ancak bu titiz irdelemekten ve kendi kendimizi acımasızca yargılamamızdan sonra gerçekten bir alanda birlikte olmaları zorunlu olan, çıkarları çakışan tüm muhalif güçlere birden hitap etmek hepsini birden şu veya bu şekilde kapsamak mümkündür.

Yani, eğer biz kendimize marksist diyorsak ve birden fazla etnik grubun birlikte yaşadığı Kars'ta muhalif güçlerden yalnız biri örneğin Kürtler arasında örgütlenme olanağı buluyorsak mutlaka şapkamızı önümüze koyup düşünmek zorundayız. Yalnız Kürtler arasında örgütlenmemiz, Kars'ta bize önemli bir güç sağlıyorsa bile bu üstünlüğün geçici olduğunu, devrim sorununda önümüze büyük engeller çıkaracağını ve mutlaka uzun vadede sömürgecilerin ve işbirlikçilerinin güçlü kılınacağını bilmemiz ve kendi kendimizi yargılamamız gerekir. Aksi takdirde bir kez daha uzun vadeli çıkarlar, kısa vadeli sarhoşluklara feda edilmiş olur. Çünkü tüm öznel niyetlerimize karşın, o alandaki muhalefeti, temel çıkarları giderek sınıfsal çıkarları doğrultusunda değil, daha tali (ulusal çıkarları bile olsa eğer salt bir kesime hitap ediyorsa böyledir) çıkarları doğrultusunda bir araya getirmişiz ve yapay çelişmenin daha bir güçlenmesine marksizm adına olanak tanımışız demektir. Veya alevi-sunni çelişmesinin dipdiri olduğu Varto'da sadece bir kesim içinde örgütlü isek ve en güçlü biz isek yine bu acı gerçek değişmemiş demektir. Eğer Iğdır'da bir tek emekçiyi sunni çelişmesini görmediğimiz, ortadan kaldırmaya çalışmadığımız için karşı devrimci saflara itmiş isek yine ne menem marksist olduğumuz konusunda hesabının zor verileceği hatalara devam ediliyor demektir. Proleter sınıf çıkarları uğruna yola çıkıp Kürdistan'da proleter unsurlar hem de onlar adına birbirlerinin karşısına çıkarılıyor demektir. Hem de, emekçi yığınların dışında anti-sömürgeci olan, olabilecek tüm sınıf ve katmanları mücadelenin rotasında hareket ettirmenin zorunluluklarından sık sık söz edilen, yazılan çizilen bir dönemde proleter unsurların birliği dinamitlenmiş demektir.

İşte bu acı gerçek Kürdistan'da halâ her yanıyla gündemdedir. Bir avuç işbirlikçi dışında çeşitli sınıf ve katmanlardan muhalif güçlerin bir araya getirilmesinin mümkün olduğu Kürdistan'da halâ emekçiler; etnik veya mezhep ayrılıkları nedeniyle yanyana getirilememektedir. Bunun nedenlerini salt günümüzdeki olumsuzluklar, da aramak yetmemektedir. Süreç içinde, Kürt halkı adına yola çıkan

milliyetçi yoğunluklar ve Türk solu içinde kalmakta ve Türk solu olmakta direnen «sosyalistler» bu olumsuzlukları geliştirmeyi kendilerine görev edinmişlerdir. Kürt milliyetçilerini anlamak bir yerde mümkündür. Onlar milliyetçiliklerinin ve benimsedikleri dünya anlayışlarının gereğini yerine getirmişlerdir. Mardin'de güçlülüklerinin doruğunda iken bile bir tek Arap emekçisini yanlarına alamamışlardır. Yanlarına almaları bir yana, verdikleri mücadelenin haklılığı konusunda duyarlı bile kılamamışlardır. Kürdistan'da böyle olan bu gerçek Türkiye genelinde de devam ettirilmiştir. Türk halkının devrimci muhalefeti hep görülmemiştir. Türk halkı düşman saflarda görülmüştür. Aynı şekilde Arap ve Fars halkları da böyle görülmüştür. Başta da söylediğimiz gibi milliyetçiler açısından bu anlaşılabilir. Ama «sosyalistler» ne yapmışlardır. Hemen hemen Kürt milliyetçilerine meşruiyet kazandırmışlar. Türk halkı arasında bir marksistin yapması gerekeni yapmamakla kalmamış aynı olumsuzluklarını Kürdistan'a da taşımışlardır. Kürt milliyetçilerine reaksiyoner bir eğilimle karşı çıkan diğer kesimler arasında çalışmayı kendilerine iş edinmişlerdir. Mardin'deki Araplar, Kars'taki, Iğdır'daki Türkmenler, Elazığ, Dersim, Varto ve Malatya'daki aleviler içinde «güçlenme»lerini Kürdistan'da «güçlenme»; Kürdistan'da var olma olarak kabul etmişlerdir. Ve hiç düşünmemişlerdir «niçin Mardin'deki Kürtler, Elazığ'daki sunniler içinde yokuz» diyerek. Sosyal-şovenizm gözlerini o denli karartmıştır ki, bir marksistin sürekli kendi-kendisine hesap sorması gerektiği gerçeğini Kürdistan'da hep unutagelmışlerdir. Yeter ki, Kürt milliyetçiliği gelişmesin. Bunun yolunun sadece reaksiyoner öğeleri örgütlemekten geçmediğini, tam tersine Kürt milliyetçilerinin hitap ettiği Kürt emekçi yığınları arasında da çalışmanın esas hedef olması gerektiği gerçeğini bile unutmamışlardır. Veya unutmamış görünmüşlerdir.

Günümüzdeki duruma baktığımızda her iki olumsuzluğunda henüz tüm çıplaklığı ile devam ettiğini görürüz. Kürt milliyetçileri 974 yenilgisinden sonra sosyalist cilalara sığınmalarına karşın her konuda olduğu gibi yapay çelişmeleri beslemek konusunda eskiden kendilerine kalan mirasa sımsıkı sarılmaktadırlar. Özne olarak bu siyasi aksiyonun dışında kaldığını iddia eden ve Türk solundan dinamizm alan yoğunlukların neler yaptıklarını görmek için de; Kürdistan'daki bir iki alana göz attığımızda onların bünyesinde de aynı olumsuzluğu görürüz. Marksist olmayı kimselere lâıyk görmeyen bu arkadaşlarımız sadece Kürtler arasında örgütlü olmalarını ne ile izah edeceklerini bilememektedirler. Büyük olasılıkla bu konuda henüz düşünmeye bile zaman bulamamışlardır. Ustaların belirlemelerini sık sık yazılarında vurgulamanın marksist olmaya yeteceğini dinamizmlerini aldıkları sosyal şovenlerden yeterince öğrenmişler-

dir. Bu nedenle ustaların temel belirlemelerini es geçme hakkını da kendi kendilerine bahşetmişlerdir.

Türk soluna gelince, geçirilen büyük deneylerden özellikle Kürdistan sorunda ders çıkarmamakta ısrarlı görünmektedir. Geçmişteki olumsuz mirasa sahip çıkılmakta, bu miras nesnel olarak «zenginleştirilmektedir». Kendi bünyelerinde taşıdıkları ve programlarına yansıyan hatalarını marksizm-leninizmin acımasız süzgecinden geçireceklerine, tam tersine olumsuzları geliştirmeye hız vermektedirler. Ezen ulustan olma imtiyazını bir kez daha kullanarak, marksist olabilmeyi de bu imtiyazın bir parçası olarak değerlendirmektedirler. Kürdistan'da gelişen anti-sömürgeci muhalefeti ve marksist nüveleri görmemezliğe de devam ediyorlar. Kürdistan'da ulusal demokratik mücadeleden söz eden herkesi karşlarına almaktan, milliyetçilikle suçlamaktan da kaçınıyorlar. Marksist olmanın koşulu Türk solundaki herhangi bir siyasi yoğunluğa kapağı atmadan geçer anlayışı tüm canlılığı ile yaşatılmaktadır. Bu anlayışları gereği Kürdistan'da varlık gösterme çabasını hızlandırmışlardır. Zaman zaman ve yer yer de günümüzde «güçlü» görünürler. Ama bu güçlülük neyin sonucudur. Gerçekten Kürdistan'daki muhalif yığınların somut taleplerini programlaştırma sonucu mu oluşmuştur? Yoksa o alandaki bazı güçlerin dinamitlenmesi, marksizm-leninizmin katledilmesi sonucu, reaksiyoner eğilimlerden mi yararlanılmıştır? Bunun cevabı ise bu siyasi yoğunlukların günümüzde «güçlü» sayıldıkları alanların özgül koşullarına bakıldığı zaman rahatlıkla görülür. Ve egemen sınıfların değirmenine nasıl su taşındığı, hem de hergün katledilen onlarca yiğit devrimcinin sırtında nasıl taşındığı açıkça görülür. Çünkü bu yoğunlukların hemen hemen hiçbirinin Kürdistan'daki en geniş kitlenin ortak ulusal demokratik taleplerini programlaştırıp ilkelere bağlayarak Kürdistan'ın bazı hassas bölgelerinde güçlenmedikleri açıktır. Malatya'da, Elazığ'da, Dersim'de görülürler. Çünkü bu alanlarda alevi-sunni çelişmesinin reaksiyoner eğilimi açıktır. Kars, Erzurum, Mardin vb. de görülürler, çünkü etnik nedenlerle yapay çelişmeler bu olanağı sağlar. Bu tip yapay çelişmelerin açıkça görülmediği alanlarda bu arkadaşlarımız «güçlü» olmak bir yana görülemezler bile. İsrarla Kürt yoksul köylüsünden bahsedilir ama, yapay çelişmeler pekiştirilerek girilen alanların dışındaki Kürt yoksul köylüsü ile neden bağ kurulamadığı sorusu gündeme bile getirilmez. Aynı şekilde Türk emekçi yığınlarına önemli ölçüde ulaşabilen yoğunlukların Kürt halkına neden ulaşamadığı sorulmaz. Devrimci muhalefetin önemli boyutlara ulaştığı 12 Mart öncesi ve sonrası dönemlerde için için kaynayan, örgütlü ve çatlamaya hazır Kürdistan'da neden suskunlukla, hatta ilgisizlikle karşılaştığı da hiç gözönüne alınmamıştır, alınmamaktadır. Sos-

yal-şovenizm halâ göz karartmaya, görmemezliğe, duymamazlıktan gelinmeye yetmektedir. Ve saltanatını sürdürüyor.

Elazığ'ları, Malatya'ları, Iğdır'ları, Kars'ları, Maraş'ları ile yeni yeni Beyrutlar yaratmaya aday Kürdistan orta yerededir. Tüm devrimcilerin şapkalarını önlerine koyarak düşünmelerinin zamanı gelmiştir. Türk egemen sınıfları sömürge Kürdistan'dan sağladıkları ekonomik, politik, ideolojik güçle yeterince palazlanmış ve palazlanmaktadırlar, «Sosyalistlik» adına halkların mücadele birliktelikleri, kardeşliği adına yola çıkanların, egemen sınıfların gücüne güç kattıkları yeter. Türk halkı ile Kürt halkının kurtuluşlarının birbiri ile olan organik ilişkisi orta yerededir. Sömürge Kürdistan'da ise yapay çelişmelerin ortadan kaldırılması için verilecek mücadelenin başarı sı oranında en geniş muhalefet biraraya getirilebilir, emekçi yığınların birlikleri sağlanabilir. Bunu ise ancak bunun zorunluluğunu kavramış marksistler gerçekleştirebilir. Kürdistan'daki tüm etnik grupların ve mezhep farklılıkları nedeniyle yanyana gelememiş olanların kurtuluşları bu unsurların yanyana gelmeleri ve Kürdistan'da anti-sömürgeci ulusal demokratik kurtuluş savaşından yüz akı ile çıkmalarından geçecektir.. Her yapay çelişmede olduğu gibi Kürdistan'daki yapay çelişmelerin çözümü de gerçek kurtuluş sürecinde çözülür? Egemen sınıfların Kürdistan'da yeni Beyrutlar yaratma çabalarına karşı mücadelede İ L E R İ.

SAPMALAR GENEL OLARAK SOSYALİZMİ VE SOSYALİST ÜLKELERİ TEHDİT EDİYOR

Sosyalizm mücadelesi genel olarak dünyadaki egemen sınıflara karşı verilen bir mücadeledir. Bu nedenle dünyanın en ücra köşesinde verilse ve mevziler kazanılsa bu genel olarak dünya egemen sınıflarının kaybettiği, gerilemesi olarak değerlendirilir. Burjuvazi de bu olguyu böyle görür ve sosyalist mücadelenin onun ortak çıkarlarına yönelik olduğunun bilinciyle kendi ülkesinde değilse bile, diğer ülkelerdeki sosyalist mücadeleye şu veya bu şekilde yardımcı olur. Yani sosyalist mücadele bir tek ülkenin proletaryasının ve diğer emekçi yığınlarının tek başına sorunu olmadığı gibi; bir tek ülkenin burjuvazisine karşı mücadele etmek ve onu mahkûm etmek ile de sınırlandırılmaz. Ve bir tek ülkede burjuvazinin yenilmesi ile burjuvaziye karşı verilen mücadele de bitmez. Fakat bir ülkede veya bir çok ülkede sosyalizmin zaferi genel olarak dünyada verilen sosyalist mücadele açısından kazanılmış büyük mevzilerdir. Ve verilmesi, kazanılması gereken büyük kavgada ileriye doğru atılmış adımlardır. Sosyalist üretim ilişkilerini kendi ülkesinde hakim kılan proletaryanın da burjuvaziye karşı başlattığı kavga bitmemiştir, devam eder. Yani emperyalizm dünyada bir sistem olarak kaldığı ve dünyada bir tek ülkede bile burjuvazinin egemenliği sürdüğü müddetçe proletaryanın burjuvaziye karşı kavgası da devam eder. Aynı şekilde bir tek ülkede sosyalizmin başarısı da genel olarak dünya işçi sınıfı ve emekçileri için kendi ülkelerindeki egemen sınıflar dahil tüm egemen sınıflara karşı verdikleri mücadelede kazandıkları bir mevzidir. O ülkedeki her başarı dünya işçi sınıfının ortak başarısıdır. Aynı zamanda sosyalizmin inşasındaki her olumsuzluk da sadece o ülkedeki proletaryanın bir sorunu olarak değerlendirilemez, genel olarak dünya işçi sınıfının karşılaştığı ve çözmek zorunda olduğu bir olumsuzluk olarak değerlendirilir. Proletarya diktatörlüğünü kuran sosyalizmin inşasına başlayan her ülkenin bu inşa süreci diğer ülkelerdeki proletarya için; her anını değerlendirmek zorunda olduğu bir deneyler sürecidir de. Bu bağlamda, her ülkedeki deneyler, diğer ülke proletaryası için paha biçilmez değer-

dedir. Çünkü, üretim ilişkilerini bir önceki üretim tarzından taşıyıp getirmeyen ilk üretim tarzı sosyalizmdir. Politik iktidar proletarya tarafından ele geçirildikten sonra sosyalizmin inşası süreci başlatılır. Bu süreç zarfında görev daha da zordur. Amaç o ülkede daha önceki üretim ilişkilerini tasfiye ederek yeni bir üretim ilişkisini egemen kılmak ve o ülkede dünya işçi sınıfına kalıcı sağlam bir mevzi kazandırmaktır.

Giderek kendi ülkesinde kazanılan mevziyi diğer ülkelerdeki proletaryanın hizmetinde sağlam bir mevzi haline getirmektir. Fakat özellikle bu temel görev savsaklanıp sosyalizm bir ülkenin dar sınırları içine hapsedilirse telafisi zor sapmaların içine düşülür. Bu bağlamda, sosyalizmin inşasına yönelik bir ülkede ortaya çıkan aksaklıklara da salt o ülkenin bir iç sorunu olarak yaklaşılmaz genel olarak sosyalizmin bir sorunu olarak yaklaşılr. O aksaklık da salt kişilere bağlanmaz, belli bir andaki yansımaya göre değil, inşa sürecindeki tüm olumlu ve olumsuzlukların bütünselliği içinde ele alınıp değerlendirilir.

Günümüzde ise dünyamızın üçte birinde proletarya diktatörlükleri egemendir. En azından burjuva diktatörlükleri politik iktidardan tasfiye edilmiş ve sosyalizmin inşa sürecine girilmiştir. Ve dünyanın hemen hemen her alanında burjuvazinin diktatörlükleri zorlanmaktadır. Emperyalist kuşatma hergün yeni bir alanda kırılmaktadır. Dünyadaki diğer emekçiler 1917'de olduğundan daha da güçlenmiş olarak emperyalist kuşatmayı zorlamaktadırlar. Doğal müttefik olan ezilen uluslar bu zinciri her gün yeni bir alanda kırmaktadırlar. Fakat tüm bunlara rağmen günümüzde sosyalist dünyada sapmalar egemendir. Bu sapmalar sosyalizmin inşasında ve diğer ülkelerde proleter devrimcilere güçlü bir destek olmakta engellemelere nedendir. Genel olarak *enternasyonalist görev* şu veya bu şekilde ihmal edilmektedir. Sosyalist dünyanın emperyalist sistemin karşısında güçlü bir sistem haline gelmesi nesnel olarak engellenmektedir. Sosyalist ülkelerdeki devrimci proletaryanın bu olumsuzluklara karşı aktif direnişi ise egemen kılınan bürokratizm ile kırılmaktadır. Bu olumsuzluklar salt diğer ülkelerdeki sosyalist hareketlere yaklaşımın olumsuzluklarında yansımıyor, bizzatihi proletarya diktatörlüğünün egemen olduğu ülkelerde sosyalizmin inşa sürecine de yansıyor.

Bu olumsuzlukların politik yansımaları başlıbaşına bir olumsuzluklar yumağıdır. Ve her proletarya diktatörlüğünün egemen olduğu ülkede sosyalist inşanın attığı adımların olumluluğu veya olumsuzluğu oranında politik yansımalar görülüyor. Başta da söylediğimiz gibi bu olumsuzluklar sosyalizmin günümüzdeki olumsuzlukları içinde ele alınıp genel olarak marksizmin sapmaları içinde değerlendirilmelidir. Dolayısıyla bir ülkede proletarya diktatör-

lüğünden, sosyalizmin inşasından sözediliyorsa o ülkedeki olumsuzlukları, sapmaları da marksizmin bütünselliği içinde değerlendirmek zorundayız. Politik yansımaları değil, o politik yansımalara kaynak olan temeli ve bu temeldeki esas aksaklıkları yakalamak zorundayız.

Sosyalist dünya içinde değerlendirilen Çin Halk Cumhuriyeti'nin uzun bir müddettir içinde bulunduğu olumsuzluklar ve son eylemleri eleştiri sınırlarını bile zorlamaktadır. Getirdiği politik tezler ile emperyalist burjuvaziye nesnel olarak güçlendirmekteyken, son eylemi (Vietnam'a saldırısı) bu güçlendirmeyi daha da pekiştirmiştir. Sosyalist dünyadaki çelişmeler iki dost gücün birbirine silah çekmesi düzeyine getirilirse bundan güçlenecek olan sadece ve sadece emperyalistler olacaktır. Yani Çin proletaryasının da hala mücadele halinde olması gereken sınıf düşmanları güçlenecektir, güçlenmiştir, rahat bir nefes almıştır. Emperyalistlerin, sömürgecilerin dönmek üzere daha yakın bir geçmişte süpürüldüğü Vietnam'a, Çin, sosyalizm adına saldırmıştır. Böylece «saptanan düşman dışında bir tek dosta karşı bir tek mermi kullanılmamalıdır» diyen Mao'nun uzun yıllar önderlik ettiği ülkede proletaryanın alın teriyle, canıyla, kaniyle yarattığı mermiler başka bir ülkenin proletaryasına karşı kullanılmıştır. Emperyalizme karşı sınıfsız, sömürsüz bir dünya kurmak için kullanılması gereken bu mermiler, emperyalizmi güçlendirmek için kullanılmıştır. Emperyalistlerin karşı-karşıya getiremediği, uzun yıllar omuz-omuz savaşıyan iki halk «sosyalistler» tarafından karşı karşıya getirilmiştir. Gerekçe ne olursa olsun iki dost güç karşı karşıya getirilirse marksizmin buna verdiği isim açıktır. O eylem nesnel olarak sınıf düşmanlarımızın çıkarlarıdır, anti-marksist bir eylemdir.

Fakat salt bu son eyleme bakarak ÇKP'nin mantığıyla hareketle ÇKP'yi bir yerlere oturtmak mümkün değildir. Çünkü gerçekten de eğer ÇKP'nin diğer sosyalist güçlere bakış ve onları değerlendiriş mantığıyla hareket edilirse ÇKP'nin yönlendirdiği son eylemine verilmesi gereken isim, ÇKP'nin uzun bir süreden bu yana marksist literatüre katmaya çalıştığı isimdir. Fakat bir kez daha marksizmi egemen kılarak bu olaya yaklaştığımızda, bu sorunun salt Çin proletaryasının karşı-karşıya olduğu bir sorun olmadığını, tüm sosyalist dünyanın ve özel olarak da tüm sosyalistlerin bir sorunu olduğunu görürüz. Yansımaları temel alarak sosyalist ülkelere yaklaşırsak, hemen hemen tüm sosyalist dünyaya marksist literatürün içermediği adlar takmak gerekir.

Ülkelerindeki egemen sınıfları ve genel olarak emperyalist burjuvaziye canlarını dişlerine takarak zorlu mücadelelerle defeden ve sınıfsız sömürsüz bir topluma geçiş için kendi diktatörlüklerini kuran, kendi dünyalarının en güzel dünya olduğunu kavrayan tüm

sosyalist ülkelerdeki proletaryada olduğu gibi, Çin proletaryası da savaşının devam ettiği bilinciyle kurduğu kendi dünyasında yarattığı değerlerin sınıf düşmanlarının hizmetinde kullanılmasına daha uzun süre izin vermeyecektir. Bir kez daha tüm dünyadaki sosyalistlerle omuz-omuza yarattığı değerlere sahip çıkacaktır. Dünyada hiçbir güç «tarihin tekerleğini gerisin geriye çevirmeye» muktedir olamamıştır. Aynı şekilde sosyalist dünyada taht kuran revizyonizm de, demokratik-merkeziyetçiliği rafa kaldırıp geniş proleter yığınların denetiminden kendisini bürokratizme sığınarak ne kadar korursa korusun bu tekerleği gerisin geriye çeviremeyecektir. Çünkü bu yöntem, gerçek sahibi burjuvaziye bile proletaryaya teslim olmaktan kurtaramamıştır. Bunu da en iyi günümüzde muzaffer proletaryanın yarattığı değerlerin üzerinde homurdanan revizyonistler bilirler.

Mürsel DELEN (1955 ...)

Heval Mürsel;
«Çiyayên bîlînd varê meye
Ar û namus barê meye
Şoreşgerî karê meye
Li hemberê van mêjokan»
XWÎNA TE Û TIVINGA TE LI ERDÊ NAMÎNE...

BİR KATLİAM ÜZERİNE

TÜRKİYE HALKLARINA

«Emperyalizme, faşizme, sömürgeciliğe, feodalizme ve her türlü gericiliğe karşı, dünya halklarının ve halkımızın yanında, korkmadan, yılmadan, kanımızın son damlasına kadar savaşıyağımıza ve devrim yolunda ölümsüzleşen proleter devrimcilerin taşıdıkları bayrağı gerçek kurtuluşa kadar yükseklerde taşıyacağımıza and içeriz.» Diyerek diğer yoldaşları ile birlikte Kürdistan devriminde savaşan Mürsel arkadaşımız, yola çıkarken söylediği sözleri yaşadığı müddetçe bir an olsun aklından çıkarmadı. Proleter devrimcilerin kızıl bayrağına en küçük bir lekenin bulaşmaması, kirlenmemesi için bir an bile yere bırakmadı, hep yükseklerde taşıdı.

Bu kızıl bayrağı burcuna takacağımız güne kadar aşmamız gereken yolun «sarp, dikenli, dolambaçlı, engebeli» olduğunu ve bir çoğumuzun kanlarıyla mücadeledeki kararlılığımızla aydınlanacağını bütün proleter devrimciler gibi Mürsel arkadaşımız da gözönüne alıyordu. Biliyordu ki; mücadelenin hangi evresinde olursak olalım, proleter devrimcilere karşı yandaş görünseler bile sınıf düşmanları sınıfsal kinlerini harekete geçireceklerdir. Ve sınıfsal çıkarlarının zedelendiği anda dost olup-olmadıklarını değerlendirmeksizin o andaki düşmanı bir yana bırakıp proleter devrimcileri katletmeye yöneleceklerini de biliyordu. Bütün bunları bilmesine rağmen, bir aşamada tesbit edilen hedefin dışında kalan güçlere bir tek mermi bile harcanmamalıdır, emredici ilkesi gereği hareket etti. Kürdistan devrimindeki geçilmesi gereken ulusal demokratik devrim anlayışı gereği, sınıf düşmanlarımızın siyasi aksiyonları ile geçici dostluklar kurmak zorunda olduğumuzu da biliyordu. Bu nedenle geçici dostlara bile mermi sıkılmaması ilkesi ile mücadele etti. Fakat proleter devrimcilerin ilkeleri konusundaki duyarlılığını ve kararlılığını iyi bilenler, sömürgeci faşistlerle elele vererek bu kararlı arkadaşımızı katlettiler. Çünkü sınıf düşmanlarımız, proleter devrimcilerin silah tutan ellerinin dünya görüşleri doğrultusunda tetiği çekeceğini ve beyinlerinin ellerine egemen olduğunu iyi biliyorlardı.

Bu nedenle sömürgecilere, faşistlere karşı «ne saldır, ne kendini savun» ilkesinden hareket ettiler ve faşistlere, sömürgecilere karşı titreyen ellerinin proleter devrimcileri katlederken titremediğini «kanıtladılar».

MÜRSEL katledildi. Sınıf savaşında kanlarının son damlasına kadar direnen yoldaşlarımızın kanlarından oluşan ve bir gün tüm sınıf düşmanlarımızın boğulacağı ve de ufkundan kızıl güneşin doğacağı kan denizine 13 Mart günü Mürsel arkadaşımız da kanının son damlasını feda ederek «güneşi fethetmeye giden yiğitler» ordusuna katıldı.

Sömürgecilere karşı kırıntılarla yetinenler, sosyalistlerin kanını istediklerini gösterdiler. Ajan-provakatörler Bitlis'te, Diyarbakir'de istedikleri kanı İstanbul'da aldılar. Fakat tüm sınıf düşmanlarımız gibi onlar da şu anda rahat değildirler, can çektiikleri, korktukları için saldırdılar ve şunu da çok iyi biliyorlar. «MÜRSEL YOLDAŞIN KANI YERDE KALMAYACAK, HELE ONLARDA HİÇ KALMAYACAK».

Mürsel arkadaşımız sınıf mücadelesinde «Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin» diyerek, gülümseyerek, rahat bir nefes alarak ölümsüzleşti. Neden katledildiğini ve kendi kanının neyin bedeli olarak istendiğini ve alındığını biliyordu. Fakat Kürdistan devriminde sırt hamallarının tabulara saldırdıklarını ve yıktıklarını, yarattıkları değerleri artık sınıf düşmanlarına terketmeyeceklerini bildiğinden gülümseyerek katıldı ölümsüzler kervanına.

Arkadaşımızın taşıdığı bayrağı onun gülümseyerek karşılamaya hazırlandığı proletarya diktatörlüğünü gerçekleştireceğimiz güne kadar yükseklerde tutacağımızı ve arkadaşımızın kararlı mücadelesinin yolumuzu aydınlatacağını bir kez daha dost ve düşmana hatırlatıyoruz.

- MÜRSEL ARKADAŞIN KANI YERDE KALMAYACAK.
- KAHROLSUN FAŞİZM-SÖMÜRGEÇİLİK-EMPERYALİZM-FEODALİZM
- BİJİ TEKOŞIN HETA RIZGARİ YE
- ALA RIZGARİ YÊ BİLİNDKİN

BİR OLUMUN SİYASAL ANATOMİSİ.

İstanbul'da bir genç öldürüldü.

Olay, benzeri yüzlerce ölme ya da öldürme gibi arada "unutulup" gitti.

... ,polisine ka-
gösterilerine girerseniz,

... ,on
yılıda GÖREVİNİZ OLDUĞU HALDE bir kez gitmediğiniz yerlere, üç ayda
üç dikiş yaparak postu bererseniz,

... ,gericilerin boyhedefi haline gelenleri sınıf düşmanı olarak
ilan etme alçaklığını görev sayarsanız,

... ,parka ve postal giyerek devrimcilik gösterisi yaparken diğere
rine (marksist kollektifin bir ögesi) alçakca tecavüzlere yönelmiş,

... ,Bununla
yetinmeyiniz, kitleler düzeyinde sosyal-şoven olarak teshir ve mahkum et-
tiğiniz siyasetlerin, ticaret burjuvazisinin siyasi sözcüsü olarak teshir
ve mahkum ettiğiniz siyasetlerin, sağ oportünist olarak teshir ve mahkum
ettiğiniz siyasetlerin ve eğitmek zorunda olduğunuz yurtsever-demokrat si-
yasatların önünde, devrimci bir siyasetin en önemli ve hayati sorunlarını,
sır sayılması gereken sorunlarını "tartıştınız" (!!!?)

... ,kendinizi inan-
dırduğunuz pislikleri üretmeye devam ederseniz, "burjuva milliyetçi-
lerine hayat hakkı tanımamaktan", "Kürt faşistlerini (!!) asıp kesmek-
ten" söz edip, metelik etmez birkaç kişiyi pislikleriniz içinde sersem-
letip başıbozukluğa, saldırganlığa iterseniz, sırf kardeşlik ilişkisi
nedeni ile zavallı bir genci, faşistlerden ve sosyal şovenlerden sö-
ke söke alınmış bir öğrenci yurdunun başına gönderip,

... ,yurdun başına te
ayda birçok kez yurt müdürü ile yurttan kalanlar arasında meydana ge-
len olaylar) yapmasına izin ve vize verirsiniz, bu yurttan "Kürt fa-
şistlerini" atacağız diye dayanıp, devrimci militanların seminerleri-
ni sabote eder, sömürgecilerin polisine "yurttan siyasi çalışma yapı-
yorlar" diye ihbarcılık yapmasına gözyumarsanız, insanları tutukla-
tır, gözaltına alırsanız, devrimci hareketin bir mevzisi haline ge-
tirilmek istenen bir öğrenci yurduna KERO havası ile işsiz-güçsüz
lunpenleri, sosyal-şovenleri doldurup bunları devrimci militanların
üzerine sürerseniz, linç edilmek için araya alınan insanların kafa-
sına demir sopalarla vurursanız ve vurdurursanız, bu devrimci insan
silaha sarılır elbette. olayın olmasına ne diye şaşırsınız?

Onu siz kendi ellerinizle çirkef yöntemlerinizi sürdürerek öldürdük-
ünüzü görene kadar da, benzeri olayların olmasının önüne geçmek mümkün
olmayacaktır. Buna da şaşmamak gerekir.

Mürsel yoldaşımızın katledilmesinden sonra ajan provakatörlerin ya-
yınladıkları 10 sayfalık tahrik, yalan ve provakasyon dolu imzasız
ve de slogansız bildiriden parçalar.

«SENİN KATLİAMINDA
BİR KEZ DAHA
ATEŞİ VE İHANETİ GÖRDÜK
KAHROLSUN PROVAKASYON.»

Diyerek proleter devrimcilerin, mücadele sürecinde dost olmaları gereken güçlere nasıl yaklaşmaları gerektiğini bir kez daha vurguladık. Kürdistan devriminde kan davalarına alıştırılan egemen sınıflara ve ajan provakatörlere de bu şekilde gereken cevabı verdik. Bu cevaptan hem dostlar hemde düşmanlarımız çok iyi anlarlar. Bu cevap kısaca şunları içerir: Bir evrede, bir aşamada veya bir süreçte dost olması gereken güçler omuz-omuzla getirilmedikleri müddetçe bu aksaklık nedeniyle güçlenecek olan vurulması, ortadan kaldırılması amaçlanan hedef olacaktır. Bu nedenle vurulması gereken düşman güçler dost olması gereken güçlerin yan-yana gelememeleri için büyük gayret sarfeder. Bu doğrultuda çeşitli yöntemlere başvurur, yapay çelişmeler yaratır ve bu yapay çelişmeleri güçlendirirler. Bu işi bazen dışarıdan, bazen de bizzat o dost güçlerin içine ajan provakatörler yerleştirerek gerçekleştirmeye çalışırlar.

Bu ajan-provakatörlere karşı her devrimci yoğunluk, bir çok konuda olduğu gibi diğer dost güçlere yaklaşımda da pirim vermemeye büyük gayret sarfeder. Ve bunlara pirim vermeyeceğini de örneğin Rızgari sürecinde ve daha sonra Ala Rızgari'de bizim takındığımız tavır takınarak göstermelidir. Ancak bu tavır provakasyonları önler. Çünkü bu tavır kısaca şunları içerir: Genel olarak Türkiye solunda özel olarak Kürdistan solunda, ideolojik mücadele, politik dostluk formülasyonunun gerekleri yerine getirilmiyor. İdeolojik mücadele politik düşmanlık olgusu ile birlikte hayata geçiriliyor. Dost olması gereken yoğunluklar dostluk bir yana birbirinin katliamına yöneliyor dolayısıyla ajan provakatörlerin dostlukları bozmalarının şartları nesnel olarak yaratılıyor. İdeolojik mücadele nedir, özellikle dost güçler arasında ilk elde neyi amaçlar ve dost güçler bu ideolojik mücadeleyi nasıl karşılar, tüm bu sorulara genel olarak Türkiye'de ve özel olarak Kürdistan'da verilen cevaplar olumsuzdur. «İdeolojik mücadele-politik dostluk» ilkesi hemen hemen unutulmuştur. Kadrolar kemikleştirilme anlayışıyla oluşturulmuş, siyasi yoğunluklar arası ideolojik mücadele politik düşmanlıklara dönüştürülmüştür. Öyle bir düzeye gelinmiştir ki dost olması gereken siyasi yoğunluklar birbirlerine duydukları düşmanlıkları birbirlerinin kadrolarını imha etme düzeyine getirmişlerdir. Düşmana sıkılması gereken mermiler çoğu kez dost güçlere sıkılmaktadır. İşte bu gerçek ise ajan provakatörlerin serbestçe çalışmalarına en iyi koşulları hazırlamaktadır. İdeolojik mücadele nedeniyle gerginleşen hava ajan provakatörlerin devrimci militanları katletmelerine ve giderek dost güçler arasında düş-

manlık tohumlarını ekmeye zemin hazırlamaktadır. Türkiye'de ve Kürdistan'da bu acı gerçek her yanılla yaşanmıştır. Omuz-omuz düşmana mermi sıkması gereken militanlar birbirlerine kırdırılmaktadır. Bu eylem bir yandan Kürdistan devriminde halâ egemenliği devam eden kan davaları anlayışıdır. Ve burjuva milliyetçilerinin süreç boyunca dost güçlere yaklaşımları ve onlara duydukları tahammülsüzlüklerin sonucudur.

Bu anlayış Kürdistan devriminde kendisinden başka bir siyasi aksiyonun mücadele sürecinde yer almasına tahammül göstermez. Ancak bu şekilde sadece kendisine hak gördüğü Kürdistan devriminde «tek önder» olma fonksiyonunu sürdürebileceğine inanır. Oysa sosyalistler zamansız çatışmaların hiçbir dost güce yaramayacağını iyi bilirler. Ayrıca dost güçler arasında düşmanlıklar yaratarak değil, en geniş muhalif kesim olan emekçilerin taleplerini programlaştırarak önderliği ele geçireceklerini bilirler. Bu nedenle de proleter devrimciler mücadele sürecinde dostlarına ve düşmanlarına karşı tavırlarını açıkça koymaktan hiç çekinmezler. Dost saflarda değerlendirdikleri siyasi aksiyonlara karşı mücadele perspektifleri «ideolojik mücadele - politik dostluk» formülasyonunun kapsamı dahilindedir. Bu formülasyonu hayata geçirmekten de korkmazlar, ideolojik mücadele çerçevesinde de olsa en geniş muhalefete tek önder olacaklarını iyi bilirler. Ama proleter devrimcilerle aynı süreçte mücadelede yer alan burjuva milliyetçileri ve küçük burjuva devrimcilerinin önderlik konusunda kısa vadede önlerinde tek çıkar yol vardır. KADROLARINI KEMİKLEŞTİRMEK, KADROLARIN DİKKATLERİNİ YAPAY ÇELİŞMELERE ÇEVİRMEK, bu gruplar açısından vazgeçilemez bir «ilke»dir. Marksist mücadele anlayışının henüz çok yeni olduğu Kürdistan'da her siyasi yoğunluk günümüzde kendisine marksist demesine rağmen bu burjuva milliyetçi anlayış hala egemendir. Diğer yandan da bu anlayış nesnel olarak ajan-provakatörlerin devrimci saflara sızmalarını ve «rahat» çalışmalarını sağlamaktadır. Günümüz Kürdistan'ına baktığımızda gerçekte bu ajan-provakatörlere bolca pirim verildiğini görürüz.

Her gurup da günümüzde bu tip provakasyonlardan rahatsız olduğunu iddia eder. Ama kendi siyasi aksiyonu böyle bir provakatif eylemle karşı-karşıya kaldığında, provakasyonun teşhirine gidileceğine her gurup mutlaka provakasyonları meşrulaştıran bir tavır içine girmektedir. Marksizmden dem vurulmasına rağmen, provakasyonlara karşı marksistlerin mücadele anlayışları rafa kaldırılmakta, provakasyonlara provakasyon ile cevap verilmektedir. Böylece de provakatörler her eylemlerinde sadece bir provakasyon yaratıp bir devrimcinin katliamıyla yetinmiyorlar, yeni yeni provakasyonların yaratılmasına da zemin hazırlıyorlar. Sonuç olarak devrimci saflar zayıflamakta, düşman saflar güçlü kılınmaktadır.

Bu olumsuz durumun ortadan kaldırılmasının tek yolu marksistlerin büyük bir kararlılıkla bu provakasyonların üstüne gitmelerinden geçer. Bu esnada konulacak ilk tavır provakasyonları kırmaktır. Provakatörleri hangi yoğunluktan olursa olsun teşhir etmek gerekir. Hedef, o siyasi yoğunluğun tümü değil, o provakasyonu gerçekleştirenler olmalıdır.

Böylece de o siyasi yoğunluğun tümüne kan davası ilan etme yerine, o siyasi aksiyonla görüşme ve o siyasi aksiyonun bu eylemle ilgili duyarlı kılınması gerekir. Bu esnada hiçbir halükârda, siyasi yoğunluğun tümü düşman ilan edilemez. Ancak bu şekilde provakasyonlara meşruluk kazandırılmamış olur. Yani bu durumda da hedefi netleştirmek zorunludur. Saptanan hedef dışında bir tek yurtseverin burnunun kanatılmaması proleter devrimciler açısından vazgeçilemez bir ilkedir. *Özcesi yapılacak tek şey provakatörlerin titizce ayıklanması ve onlara anlayacakları dilden, dost gücün tümü karşıya alınmadan cevap verilmesidir.*

Günümüzde provakatif eylemlerle ilgili en geniş yığınlara empoze etmeye çalıştığımız bu tavrımızı Rızgari süreci boyunca da sürdürmüştük. Dostlukları zedeleyici eylemler bize yönelmediğinde, bize yönelmesini beklemeden bu tavrın dost saflara egemen kılınmasına çalıştık. Ve dost güçleri bu tavır konusunda duyarlı kıldık.

Kürdistan devrimindeki tüm siyasi gruplar bizim bu tavrımızı bildiklerinden bize hep, çok dikkatli yaklaştılar. Zaman zaman bize karşıda provakatif eylemleri hayata geçirmeye çalışan reaksiyoner guruplar alacakları cevabı bildiklerinden ve mutlaka da almaları gereken cevabı kısa bir süre içinde aldıklarından, kısa bir süre içinde seslerini kısmak zorunda kaldılar. Çünkü bize yönelecek olan provakasyonları aynı yöntemle, yani kan davaları ilan ederek meşrulaştırmayacağımızı, fakat provakatörleri ve bu provakasyonlara eğilim sağlayarak zemin hazırlayanları en geniş kitleler önünde en kısa zamanda teşhir edip yargılayacağımızı, hesap soracağımızı biliyorlardı.

Fakat yol ayrımından sonra Rızgari sürecinin her değerini inkâr etmeyi önlerine koyan burjuva milliyetçilerinin yeni temsilcileri bu tavrımızı da unutmuş göründüler. Yalanlar, ayak oyunları ile bir araya gelindiğinde sarılacak tek yol vardı, «dostlarımız»da o yola yöneldiler. Provakasyonlar, katliamlar yaratarak ellerinde bulunan kadrolarını kemikleştirmek onlar açısından zorunluydu. Bizler yol ayrımından hemen sonra karşı-karşıya kalacağımız bu eylemler konusunda arkadaşlarımızı önceden uyardık.

Burjuva milliyetçiliğinin gerçek temsilcilerinin bile sunmaya cesaret edemedikleri teşhir olmuş görüşlerini sunmaya cesaret edenlerin, onların dost güçlere yaklaşımda kullandıkları kan davaları yaratmayı amaçlayan yöntemlere de sarılacakları açıktı.

«Dostlarımız» büyük bir cüretkârlıkla daha düne kadar omuz-omuzla olan kadroları kendi postlarını korumak ve Kürdistan devri-

minde dost güçlerin ilkeler düzeyinde yanyana gelmelerini engellemek için karşı-karşıya getirmekten kaçınmadılar. Böylece de Rızgari sürecinde «çalışma» olanakları bulamayan ajan-provakatörlere «çalışma» zemini hazırladılar. Bu eğilimi ilk saptadıklarında alkışladılar ve güçlendirdiler. Kürdistan devrimi ile ilgili kalıcı hesapları olmadığını bir kez daha açık bir biçimde gözler önüne serdiler. Bizlerin bu tip provakasyonlarla karşı-karşıya kaldığımızda nasıl bir tavır takınacağımızı en iyi onlar bildikleri halde; provakasyonun kaynağının kendilerinde olduğunu iyi bildiklerinden ilk elde «savaş» ilân etmeye kalktılar. «Kadrolarını» her alanda saldırıya geçirdiler. Ama «kadroları» kısa bir zaman içinde teşhir oldular ve yerlerine oturdular. Çünkü onlara da, Rızgari'nin üç yıl boyunca savunup hayata geçirdiği yöntemi arkadaşlarımız bir kez daha hatırlattılar. Bizlerin dost güçlere saldırmayacağımızı ama saldırılar karşısında da kendimizi hem de en iyi biçimde savunacağımızı herkes gördü. Bu arada tavrımızı her fırsatta daha hatırlattık:

MÜRSEL yoldaşımızı katleden ajan-provakatörler sizin yapınızın içinde yer almış olsa bile, şu anda hareket ettiğiniz ilkeler gereği nesnel olarak Kürdistan devriminde dost gördüğümüz bir aksiyonsunuz, dedik. Üç yıl boyunca yaptığımız gibi bu kez de provakasyonu meşrulaştırmayacağız. Ne yapacağımızı en iyi olarak şu anda sizleri yönlendirenler ve eğer sizler de biraz düşünüp Rızgari sürecini hatırlarsanız bizzat kendiniz bilirsiniz. Bu eylemin ne sizler, ne de başkaları açısından savunulacak yanı yoktur. Hangi gerekçeyle olursa olsun bir dost güce sömürgecilere-faşistlere yönelmesi gereken silahla yönelinmiştir. Ve iki dost güç aralarındaki ideolojik mücadele en yoğun safhasındayken iki düşman güç olarak karşı-karşıya getirilmiştir. Sınıf düşmanlarımız eleştiriye bile ne denli tahammülsüz olduklarını göstermişlerdir. Bu eylem nesnel olarak provakasyondur ve proleter devrimciler provakasyonlara izin vermeyecekleri gibi ajan-provakatörlere de yeni yeni proleter devrimci kanını dökmelerine fırsat vermeyeceklerdir. Ama önce tüm araç ve gereçlerimizle provakasyonu ve provakatörleri teşhir edeceğiz, proleter devrimcilerin kanını döken her faşist, her sömürgeci nasıl hesap vereceği; günün korkusu ile ter döküyorsa ajan-provakatörler de o anın korkusu ile aynı teri dökceklerdir. İstenen, bu hesaplaşma sürecinde tüm yurtseverlerin provakasyonların teşhiri ve provakatörlerin yargılanması eyleminde yer almalarıdır. Bu eylem bilinçli, hesaplı-planlı bir eylemdir. Provakatörler oturup hesaplar yapmışlardır. Sınıf savaşında ne denli kararlı bir arkadaşımız olduğunu da iyi öğrenmişlerdir. Çünkü Mürsel arkadaşımız ile uzun bir müddet yanyana yaşamışlar, O'nun ilkeler konusunda, sosyalizm konusunda ne denli kararlı olduğunu ve tehditler, zindanlar, işkenceler ile sınıf savaşını terketmeyeceğini kavramışlardır.

Arkadaşımız, yol ayrımından çok önce (Ağustos 1978'de) Van İli Kültür ve Yardımlaşma Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi iken İstanbul Van Öğrenci Yurdu'na müdür olarak gönderilmiştir. Arkadaşımız buradaki kararlı mücadelesinde bir proleter devrimcinin yaşça ne kadar genç olursa olsun kararlı bir mücadele ile ne değerler yaratabileceğini ve devrimci hareketin emrine nasıl güçlü mevziler kazandırabileceğini gösterdi. Bizim arkadaşlarımız bir yana, diğer devrimci siyasi yoğunluktan arkadaşlar üzerinde bile saygılı bir intiba uyandırmıştır. Reaksiyoner guruplar bile Mürsel arkadaşımızın kararlı direnişi karşısında reaksiyoner saldırılarının geri teptiğini görmüşlerdir. Yol ayrımından sonra ise, yoldaşımız, yola çıkarken yaptığı anda bağlı olarak proleter devrimcilerin yanında yer almış ve kararlı mücadelesine «bizim» milliyetçilerimize karşı da devam etmiştir. «Dostlarımızın» bir çok provakatif eylemleri sonucu defalarca ölümle ve sömürgecilerin baskıları ile yüzyüze gelmiştir. Ama yine de her defasında tüm bu zorlukları göğüslemiştir. Her gözaltına alındığında sömürgecilere pirim vermemiş, proleter devrimcilerin dışarda sürdüğü kararlı mücadelelerini içerde de, emniyette işkence altındayken de sürmek zorunda olduğunu göstermiştir. Nasıl dost güçlere silah sıklıyorsa, dost güçlerin saldırılarını, provakatif eylemlerini de egemen sınıflara, sömürgecilere şikâyet edemeyeceğimizi de bir kez daha dosta ve düşmana anlatmıştır. Çünkü proleter devrimciler saldırıların ve provakatif eylemlerin hesabını düşman güçlerin sormasını beklemezler bizzat kendileri o eylemleri yargılar ve hesabını sorarlar. Yoldaşımızın bu kararlı mücadelesi yol ayrımından sonra «bizim» burjuva milliyetçilerimizi rahatsız etti. Onlar açısından böyle kararlı bir proleter devrimci ile mücadele etmenin tek yolu vardı: BU KARARLI PROLETER DEVRİMCİYİ KATLETMEK...

Ve bu kararlarını da 13 Mart sabahı hayata geçirdiler. Tüm sınıf düşmanları gibi onlar da bir proleter devrimciyi katletmekle O'ndan ve O'nun kararlı mücadelesinden kurtulacaklarını sandılar. Oysa sınıf savaşında katledilen devrimciler yaşamları ve direnmeleri ile ölümsüzleşirler. Bu nedenle sınıf düşmanlarımız açısından ölümsüzleşen MÜRSEL'lerle savaşmak daha zordur. Bu gerçeği herkes bilir ama yine de kısa vadeli «zaferler» elde etmekten de kaçınmazlar. Çünkü Mürsel'den kurtulmak, ajan provakatörler açısından kaçınılmazdı. MÜRSEL YOLDAŞ, devrim andına bağlı kalarak kısa hayatının her anında sınıf savaşının Kürdistan devriminde yeni bir mevzi kazanması için mücadele eden Mürsel yoldaşımız, burjuva milliyetçilerinin proleter devrimcilere duydukları sınıf kininin onlara neler yaptırabileceğini en açık şekilde gösterir biçimde katledildi. Onlarca devrimcinin gözlerinin içine baka baka ajan provakatörler yoldaşımızı yaralı iken katlettiler. Buna, dost bir güç olma-

si gereken burjuva milliyetçilerinin bile açık-açık sahip çıkması mümkün değildir. Çünkü katliam gizli kapaklı yapılmamış, planlı programlı bir şekilde, birden fazla devrimci siyasi yoğunluğun görüşlerini paylaşan unsurların gözü önünde, «soğukkanlılıkla» gerçekleştirilmiştir. Ajan-provakatörler, Kürdistan devrimindeki kanlı gelenegi bildiklerinden bu eylemleri ile proleter devrimcilerden pirim alabileceklerini ummuşlardır. Oysa proleter devrimciler, Mürsel yol-daşımızın da her saniyesine sahip çıktıkları kararlı anısına bağlı olarak, katliama saptadıkları ilke doğrultusunda yaklaşmışlardır. İlk gün hiç telaşa kapılmaksızın üç yıldan bu yana bu tip provakasyonlarda hayata geçirdikleri yöntemlerini proleter devrimci kadrolara hatırlatmışlardır: BU KATLIAM ÖNE SÜRÜLEREK DOST OLMASI GEREKEN BURJUVA MİLLİYETÇİ YOĞUNLUĞUN TÜMÜ KARŞIYA ALINAMAZ VE TÜMÜNE SAVAŞ AÇILAMAZ. BU KATLIAMDA GÖREV ALAN UNSUR VEYA UNSURLAR NESNEL OLARAK AJAN-PROVAKATÖRLERDİR. PROLETER DEVRİMCİLERİN AJAN-PROVAKATÖLERE YAKLAŞIM YÖNTEMLERİ İSE AÇIKTIR. BU AJAN-PROVAKATÖRLERİN, ADINA HAREKET ETTİKLERİ SİYASİ YOĞUNLUK İSE HİÇBİR HALÜKÂRDA HEDEF ALINMAYACAKTIR. ONLARIN BU PROVAKASYON KARŞISINDA TAKINACAKLARI TAVRI ONLARA HATIRLATMAYA GEREK YOKTUR. ÇÜNKÜ KISA BİR SÜRE ÖNCE, ONLARLA BU YÖNTEM BİR KEZ DAHA TARTIŞILMIŞ İDİ VE BU YÖNTEMİ EN İYİ ONLAR BİLMEK ZORUNDADIRLAR. AYRICA BÖYLE BİR PROVAKASYON KARŞISINDA NASIL BİR YAKLAŞIM İÇİNE GİRECEĞİMİZİ DE İYİ BİLİRLER... dedik, ve devrimci kamuoyuna da takınacağımız tavrı bir kez daha hatırlattık. Biz yeni bir kan davası istemiyoruz, ama ajan-provakatörlerin döktükleri kanlarımızı da yerde bırakmayacağız, ajan-provakatörleri yargılayacağız, sizler de bu eylemi bundan sonraki provakatif eylemlerde örnek alın, dolayısıyla Kürdistan devriminde ajan provakatörlere daha fazla pirim vermeyelim, diye ilave ettik.

Bu tavrımızı bilen sömürgeciler ve işbirlikçileri, ajan-provakatörleri aracılığıyla bu tavrımızı ortadan kaldırmak için eyleme geçtiler. Dedikodu ve yalan makinalarını işletmeye başlattılar. Örneğin; kısa bir süre önce imzasız ve slogansız on sayfalık bir yazı ile saflarımızda provakasyon yaratılmaya çalışıldı. Bu tip imzasız -slogansız ve içinde tahrik edici yalan belirlemelerin bulunduğu bildirilerin kimler tarafından kaleme alınacağı ve hangi amaçla kadrolara sunulacağı açıktır. Genel olarak Türkiye'de özel olarak da Kürdistan'daki devrimciler bu tip bildirilere yabancı değildirler. Özellikle 12 Mart döneminde sıklıkla bu tip imzasız bildirilere, devrimci saflarda panik yaratmak için, oldukça sık başvuruluyordu. Ama her seferinde de bu tip imzasız «mesajlar» sahiplerine iade ediliyordu ve devrimci saf-

larda asla itibar görmüyordu. İşte bu on sayfalık imzasız, slogans'z bildiride de dost güçleri birbirine kırdırmak isteyen, yeni kan davaları yaratmak isteyen ajan-provokatörlerin, proleter devrimcilerin kararlı ağırbaşlı mücadeleleri ile karşılaştıklarında içine düştükleri panik ve korku görülmektedir. Her ne pahasına olursa olsun yeni bir kan davası istenmektedir. İşte bu istem Kürdistan devriminde ilk kez olumsuz karşılanmakta ve kanı daha kurumayan bir proleter devrimcinin anısına saygı ağırbaşlılıkla gösterilmektedir. Kürdistan devriminde bir proleter devrimci ilk kez anısıyla ajan-provokatörlerin karşısına dikilmekte ve onların provakasyonlarına, çamurlarına gülümseyerek göğüs germektedir. O on sayfadaki çamurların ölüm-süzleşen yoldaşımıza ulaşması mümkün değildir. O çamurlara o tahriklere yoldaşımızın bize ışık olan o kısa yaşamındaki anıları göğüs germektedir.

«Bir Ölümün Siyasal Anatomisi» başlıklı bildiride ajan-provokatörler proleter devrimcilere saldırmaktan geri kalmıyor, katledilen şehit yoldaşımız Mürsel'e saldırıyorlar. Çünkü biliyorlar ki; kararlı mücadelesi ile içinde savaştığı siyasetteki arkadaşlarının yanı sıra diğer dost siyasetlerdeki devrimcilerin de saygısını kazanan ve ajan-provokatörlerce tertip sonucu katledilen bir proleter devrimcinin anısına çamur atmak en iyi tahrik unsurudur. Hele de Kürdistan'da kan davalarının kanlı geleneğinin mirası ile donatılan beyinlerde bu gibi tahrikler mutlaka cevap görecektir. İşte bu inançla o on sayfalık metin kaleme alındı ve Kürdistan'daki devrimcilere sunuldu. Ama bu yöntem de tutmadı. Proleter devrimciler kendi mücadele yöntemlerini gerçek kurtuluşa kadar Kürdistan devriminde egemen kılacaklarına bir kez and içtiler ve artık bu anddan geri dönüş yoktur. Her alanda mücadeleyi kendi mücadele yöntemlerimiz ile sürdürmek zorundayız diyen proleter devrimcileri bu köhnemiş, paslanmış imzasız bildiri silahları ile saptadıkları yöntemden vazgeçirmek mümkün değildir. Hiçbir süreçte uzun süreli çıkarları kısa süreli çıkarlara feda etmeyiz anlayışı ile yola çıkanlar, ani öfkelere kapılarak uzun vadeli çıkarları tehlikeye sokamazlar. Bu evrensel ilkeye bağlılık, yol ayrımından bu yana geçen sürede en açık haliyle gözler önüne serildi. İftiralara, yalanlara, kişiliklere yapılan saldırılara hep proleter devrimci sorunsal egemen kılınarak yaklaşıldı ve bu perspektifte göğüs gerildi. Ancak bu şekilde geniş yığınlar ve kadrolarımız arasında proleter devrimci mücadele yöntemlerine güven bir kez daha pekiştirildi.

Bu tavrımızı dört ay boyunca içerleyerek izleyenler daha da tahrik edici olacağını sanarak Mürsel arkadaşımızın anısına saldırdılar. Acemice, arkadaşımızın yol ayrımında karşı-karşıya geldiği unsurları, sömürgecilere şikâyet ettiğini yazdılar. Oysa özellikle devrimcilerin polis ve emniyet ile olan ilişkilerinin gizli kalamayacağı-

rı en iyi onlar bilirler. Çünkü her proleter devrimci, hattâ her yurt-sever bilir ki, bu mücadelede kararlılığın ölçüsü içerde, dışarda ve polisteki direnişteki kararlılıktan geçer. Bu alanlardan herhangi birinde, mücadelenin herhangi bir sürecinde kararsızlık geçiren, korkakça davrananların, bu kararsızlıkları, korkaklıkları süreç boyunca hep karşılarına çıkarılır. Dışarıdaki kararlılık; içerde ve işkence-lere uğrarkenki kararlılıkla birleştiğinde bir anlam ifade eder. Aksi takdirde hiçbir işe yaramaz.

Bu gerçek tüm devrimcilerce böyle bilinir. Hiçbir devrimci de mücadele sürecinde, dışarda herhangi bir pürüz bırakmak istemeyeceği gibi, arşivlerde kalacak düşüncesiyle korkuya kapılıp emniyette yani egemen sınıfların baskı unsurlarının karşısındaki mücadelesinde ve zindanlarda devam eden mücadelesinde de herhangi bir pürüz bırakmaz, en azından bırakmak istemez. Mirasına, direnişine sahip çıktığımız ve ser verip sır vermeyen devrimciler de hep bu anlayış gereği ser vererek o çok sevdikleri dünyadan kopup gitmeyi yeğlemişlerdir. Bizim yoldaşımız da bu gerçeği böyle bilirdi. Hiçbir süreçte hiçbir gerekçe ile polise bilgi vermeyi, veya birilerini polise «şikâyet» etmeyi düşünmedi. Bu konuda bizim O'nu savunmamıza gerek yok. Van Yurdu'nda kalan diğer siyasi yoğunluklardan arkadaşlar ve bizzat polisin arşivleri bu konuda en iyi tanıklardır. Bildiriyi kaleme alarak Kürdistan'da yeni kan davaları yaratmak isteyenler, proleter devrimcilerin kanına susayanlar, bu arşivlerden rahatlıkla yararlanabilirler ve devrimci kamuoyuna elde ettikleri «bilgileri» sunabilirler. Hatta en kısa zamanda da sunulabilirler. ÇÜNKÜ BIZZAT MÜRSEL YOLDAŞ KENDİSİ DİPDİRİ YAŞAYAN VE AJAN PROVAKATÖRLER İÇİN KORKULU BİR DÜŞ HALİNE GELEN KARARLI ANISI İLE ONLARA GEREKEN CEVABI VERECEKTİR...

Biz bu süreçte Mürsel yoldaşı savunmayacağız ama şunu mutlaka dost ve düşmanlarımız iyi bilmelidir. MÜRSEL yoldaşımız Kürdistan devriminde sınıf savaşının gereği olarak gerileyen burjuva siyasi aksiyonlarının proleter devrimcilere duydukları sınıf kinleri nedeniyle katledildi. Kürdistan devriminde bu mücadelede bu nedenle katledilen ne ilk ne de son proleter devrimci olacaktır. Çünkü «O... Ne önde / Ne arkada / sırada / sıramızdaydı.» Sırası geldiğinde de sınıf düşmanlarımızın saflarında yer alan ajan-provakatörlerce ölümsüzleştirildi. Kısa yaşamındaki, her anına sahip çıkmaktayız. Ama ajan provakatörlere eylemleri ile pirim verenler o ajan-provakatörlere ve yaratılan olumsuzlukların sonuçlarına aynı yüreklilikle sahip çıkamayacaklardır. Buna proleter devrimciler kararlı, yürekli ve sabırlı mücadeleleri ile engel olacaklardır. Ajan provakatörlerin yayınladıkları on sayfalık imzasız bildiri, daha önce yayınlanan imzasız bildiriler nerelere atılmış ise aynı yere atıla-

caktır. Kürdistan'daki proleter devrimciler, yurtseverler, demokratlar bir kez daha dost güçlerin birbirlerine kırdırtılamayacaklarını, birbirlerine kurşun sıkmayacaklarını ve ajan provakatörleri tükürüp atacaklarını kanıtlamışlardır. Kürdistan devriminin yeni kan davalarına tahammülü yoktur. En azından proleter devrimciler tüm güçleriyle bu tip eylemlere engel olacaklardır. Bu tip provakasyonları yaratmak isteyen ajan-provakatörlere de Kürdistan devriminde hedef olarak seçilen gücün yanında yer verecek ve onlara uygulamadıkları yöntemleri hayata geçireceklerdir.

Genel olarak Türkiye ve özel olarak Kürdistan'daki tüm devrimcilere, yurtseverlere, demokratlara ve proleter devrimcilere, egemen sınıfların dost güçler arasında yaratmak istedikleri, yarattıkları ve yaratacakları provakasyonlar konusunda duyarlılıkta günümüzde Kürdistan devriminde büyük sorumluluk ve görevler düştüğünü, ve bu provakasyonları birlikte göğüslemelerini hatırlatmak zorunlu bir görevdir.

Ancak bu şekilde dost güçlerin birbirlerini kırmaları engellenir, «yeni katliamlar kaçınılmazdır» diyen on sayfalar, bu tahrik edici belirlemeler kof bir hale getirilebilir. Çünkü, hiçbir yurtsever güç bir katliamdan sonra o katliama on sayfadaki gibi sahip çıkıp «ne yapalım bu bizim yöntemimizdir. Mürsel son değildir, daha yeni Mürsel'ler de olacaktır» diyemez. Bu sözleri imzasız on sayfalık bildiriye yazdıran Kürdistan devrimindeki o kanlı gelenektir. Ajan provakatörler o kanlı gelenekten cesaret almaktadırlar. Ama ajan provakatörler genel olarak Türkiye'de özel olarak Kürdistan'da birşeylerin değiştiğini, sınıf mücadelesinin boyutlandığını kafalarına koysunlar. Ve en azından Şemdinli olayından sonra Türkiye ve Kürdistan'da devrimcilerin, yurtseverlerin, demokratların, sosyalistlerin takındıkları tavra bir göz atsinlar. Rızgari'nin bir sayfalık özel sayısı ise bu tip provakatif eylemler konusunda bizim için yol göstericidir. Tüm yurtseverler, sosyalistler, demokratlar, provakatörlerin tüm tahriklerine karşın, Kürdistan devriminde omuz-omuza vererek, yeni katliamlara izin vermeyeceklerdir ve tüm katliamların da hesabını soracaklardır. Ama bu hesap sorma işleminde bir tek dost gücün burnunun kanamasına izin verilmeyecektir. Ancak bu şekilde en geniş mücadele birlikteliği ve yandaşlık sağlanabilir ve düşmanlara sıkılması gereken mermiler, düşmanın namlularına sürülme-iş olur...

BİR YOLDAŞIMIZ DAHA DÜŞMANA SIKILMASI GEREKEN KURŞUNLARLA KATLEDİLDİ

Günümüzde Kürdistan'daki her siyasi yoğunluk sosyalizm adına yola çıktığını iddia ediyor. Fakat buna rağmen bu siyasi yoğunlukların hiçbiri sosyalistlerin mücadele yöntemini burjuva milliyetçi mücadele yöntemine egemen kılma niyetinde değil. Dost güçlerin birbirlerine yaklaşımlarına baktığımızda, burjuva milliyetçi bakış açısının halâ egemen olduğunu görürüz. Burjuva milliyetçi kanlı gelenek halâ sürdürülüyor. Hemen hemen her gün mücadele sürecinde omuz-omuza olması gereken dost güçler birbirlerinden militanlar katlediyorlar. İdeolojik mücadele, yerini politik düşmanlıklara bırakmış durumda. Proleter devrimciler dışında hemen hemen her siyasi yoğunluğun başka bir siyasi yoğunluğu güçbirliği saflarından dışlamayı amaçlayan anti-... ile başlayan yeni bir «ilkesi» var. Provakatif eylemlerin üzerine provakatif eylemlerle gidilmeye devam ediliyor. Provakasyonlar teşhir edileceğine, meşrulaştırılıyor. Dolayısıyla her siyasi yoğunluk provakatör-ajanlara bu tavrıyla pirim veriyor. Bizler, Mürsel yoldaşımızın provakatörler tarafından katledilmesinden sonra bu tip eylemlerle ilgili tavrımızın ne olması gerektiğini devrimci kamuoyuna ilettik ve provakasyonların üzerine yeni provakasyonlarla gidilemeyeceğini, provakatörlerin tavrını meşrulaştırmayacağımızı savunduk. Tüm dost güçlerin de eğer Kürdistan devriminde düşmana sıkılması gereken mermiler sömürgecilerin cephaneliğine gönderilmek istenmiyorsa bu tip olaylar karşısında provakasyonları teşhir etmeleri gerektiğini bildirdik.

Bu doğrultudaki girişimlerimiz devam ederken yiğit bir yoldaşımız daha bir provakasyon sonucu katledildi. *Canan Müjde Oğuz* yoldaşımız da genç yaşta proleter devrimci saflarda yer alan kararlı bir arkadaşımız olarak savaştı. Kısa yaşamı boyunca bir proleter devrimci olarak, sömürgecilere, faşistlere ve Kürdistan devriminde egemen kılınmaya çalışılan provakasyonlara karşı direndi. Fakat provakasyonları ve provakatif eğilimleri bir çırpıda söküp atmak mümkün olamıyor. Sınıf savaşının her alanında karşılaşılan güçlükler bu alanda da karşımıza çıkıyor. Bu güçlükler arasında yol-

daşlarımızın katledilmesi de yer alıyor. Canan yoldaşımız da Kürdistan devriminde yoğunlaşan sınıf savaşında proleter değerleri mücadeleye egemen kılma sürecinde 9 Nisan 1979 tarihinde Diyarbakir Lisesinde katledildi. Bir yurtsever dost gücün saflarında bulunan provokatörlere anlayacakları dilden cevap vermeden önce bu dost gücün tavrını bekledik. Almaları gereken tavrı ilettik. Dost güç bu provakasyon karşısında *Kürdistan devriminde hayati önemi olan olumlu bir tavırla* bizimle birlikte bu eylemin provakasyon olduğunu vurguladı ve bu provakasyonu bizimle birlikte teşhir etme eylemine katıldı. Bu tavır gerçekten de, Kürdistan devriminde atılan büyük adımlardan biri olarak değerlendirilmelidir. Eğer her siyasi yoğunluk bu tavır içinde hareket ederse kısa bir sürede bu tip provakasyonların üzerine gidilir ve bu tip provakasyonlar asgariye indirilir. CANAN yoldaşımız sınıf kavgasında katledildi ama uğruna çok sevdiği yaşamdan ayrılmayı göze aldığı proleter devrimci ilkelerden birini Kürdistan devrimine egemen kılmada bir kilometre taşı oldu. Diyarbakirli proleter devrimciler ile provakatörlere karşı, olumlu bir tavır içine giren dost yurtsever gücün bu provakasyona ortak yaklaşımları şöyledir :

«...Bu tür olaylara karşı çıkmaya başlayan dost güçler zaman zaman şu veya bu şekilde yeni kan davalarının eşğine getirecek provakasyonların içine çekilmek istenmektedir.

Bunun örneğini 9.4.1979 tarihinde Diyarbakir Lisesinde bir kez daha yaşadık. Diyarbakir Lisesi öğrencisi CANAN arkadaş istenmeyen bir olay sonucu katledildi. Gerekçesi ne olursa olsun bu olayı yaratanlar nesnel olarak iki dost gücü karşı-karşıya getirecek bir provakasyonla provakatörlüklerini ortaya koymuşlardır. Aynı zamanda sömürgeciler ve işbirlikçilerine malzeme sağlamışlardır. Bu tip saldırıların bundan sonra da ortaya çıkması sömürgeci güçlere malzeme sağlayacağı gibi, iki dost gücü de karşı-karşıya getirebilir.

Biz iki dost güç olarak bu saldırı ve provakasyonlara karşı olan tavrımızı çeşitli nedenlerle kamuoyuna açmış ve tesbit edilen hedefe karşı dost olması gereken güçlerin bu aşamada ideolojik mücadele-politik dostluk sınırlarının dışına taşmamalarını defalarca vurguladık. Yine de vurguluyoruz ve diyoruz ki; bizler her türlü provakatif eyleme karşı olduğumuz gibi, nereden gelirse gelsin buna karşı mücadele edeceğiz. Ancak bu tür olaylar bizi hiçbir zaman *çekilmek istendiğimiz batağa çekemeyecektir...* ... provakatörlerin oyununa gelen veya eylemlerine sahip çıkanlar da aynı muameleyi bizlerden göreceklidir.

Kürdistan devrimindeki provakasyonların, dost güçlerin dost güçler tarafından imha eylemlerinin yaraları yeni yeni ka-

buk bağladığı bir dönemde, yeni yaralar açmak isteyenlerin oyunlarını bozmak için tüm yurtsever, demokrat ve sosyalist güçleri yeniden duyarlı olmaya çağırıyoruz.»

Bu olumlu tavır en azından provakatörlerin yeni provakasyonlara başvurma alanlarını daraltması ve onları geriletmesi açısından ileriye doğru atılmış bir adımdır.şüphesiz tüm provakasyonların olduğu gibi CANAN arkadaşın hesabı da sorulacaktır. Ama bu hesap sorma yönteminde devrimci tavır asla terkedilmeyecektir. Devrimci yöntem ve anlayış Kürdistan'da egemen kılındığı oranda CANAN'ın anısı daha da ya atılacaktır.

1 MAYIS 1979 ÜZERİNE

Türkiye'de uzun bir aradan sonra 1976'dan itibaren sosyal şovenizmin egemenliğine rağmen 1 Mayıs'lar kitlesel olarak kutlanmaya başlanmıştır. 77 yılındaki büyük katliama rağmen 78'de yine yüzbinlerin katılımıyla Türkiye'de 1 Mayıs mevsisine sahip çıkılmıştır. Egemen sınıflar Türkiye'de yüzbinlerin 1 Mayıs mevsisine her yıl daha büyük bir coşkuyla sahip çıkmaları sonucu geriletilmiştir. Tüm demagojilere, sansasyonel haberlere rağmen sosyal-şovenizmin egemenliğinde de olsa 78'de Türkiye'de 1 Mayıs mevsisinde kitlesel olarak direnilmiştir. Türk emekçi yığınları büyük ölçüde 1 Mayıs'ların evrensel anlamı konusunda duyarlı kılınmıştır. Ama yine de Kürdistan ve Kürdistan halkı bu duyarlı kılınma eyleminin dışında bırakılmak istenmiştir. Kürdistan'lı marksistler bir yandan sömürgeci Türk egemen sınıflarının Kürdistan halkının bu konuda duyarlı kılınmasındaki direkt engellemelerine karşı savaşırken bir yandan da Türk solunun bu doğrultudaki endirekt engellemelerine karşı savaşmışlardır. Kürdistan halkının kendisinin de sahibi bulunduğu bu mevzide direnmesi için tüm olanaklar seferber edilmiştir. Bir yanda Kürdistan halkına bugünün anlamı kavratılmaya çalışılırken bir yandan da işçi sınıfının ve ezilen halkların Birlik-Dayanışma-Mücadele gününde Kürdistan halkının ulusal demokratik taleplerinin şiarlaştırılması eylemine «bölücülük», «milliyetçilik» yaftasını yakıştırmaya hazır olan Türk soluna karşı ideolojik mücadele hızlandırılmıştır. Böylece de, 1 Mayıs 1978'de Türkiye'de 1 Mayıs'a yüzbinlerin katılımı sonucu, egemen sınıflara korkulu dakikalar yaşatarak kitlesel olarak sahip çıkılmıştır.

Burjuvazinin bir kanadına dayanarak demokrasi hayalleri kurulurken ilk alternatif olan CHP'nin hükümette bulunduğu bu yılki 1 Mayıs'ın çok öncelerinde bile Türk egemen sınıfları, ideologları ve politik temsilcileri aracılığıyla 1 Mayıs'lardan ne denli korktuklarını vurguladılar. Türkiye gibi bir ülkede kazanılan mevzilerde mücadele konusunda egemen sınıfların bir kanadına yaslanmanın mümkün olamayacağını, çünkü her geçen günün egemen sınıflar açısından emekçi yığınları sömürürken daha da zor olduğu ve bu nedenle de her geçen gün bir öncekinden daha baskıcı yöntemlere

başvurulmasının egemen sınıflar açısından zorunlu olduğu gerçeği bir kez daha açığa çıktı. Egemen sınıflar reformistlerin, revizyonistlerin tüm umutlarına rağmen emekçi yığınlara yeni mevziler sunamayacaklarını, Türkiye gibi bir ülkede burjuva demokrasisini bile hayata geçiremeyecekleri gibi, emekçi yığınların kazandıkları mevzilere de göz dikeceklerini gösterdiler. Egemen sınıfların göz diktikleri mevzilerden biri de Türkiye’de emekçi yığınların kararlı bir mücadele sonucu elde ettikleri ve korumada ne denli kararlı olduklarını bir yıl önceki kitlesel katılımları ile gösterdikleri 1 Mayıs mevsisidir. 1 Mayıs’ların Türkiye’de emekçi yığınlar açısından dünyada ki diğer emekçilerde olduğu gibi ne denli önemli olduğu açıktır. Bunun yanında bir de 1 Mayıs’ların diğer alanların yanı sıra İstanbul’da 77 yılında 40’a yakın şehit verilerek adı değiştirilen 1 Mayıs Alanı’nda yaşanması da ayrı bir mevsidir. Bizzatihi 1 Mayıs’ta 1 Mayıs Alanı’nda toplanabilmek ve orada 1 Mayıs’ı yaşamak egemen sınıfları geriletken bu yeni mevsinin ne ifade ettiğini dost ve düşmana göstermektedir. Bu gerçek, emekçi yığınlar için böylesine açık iken Türk egemen sınıfları da bu gerçeğin farkında olduklarını ve bu gerçekten korktuklarını göstermişlerdir.

Türk egemen sınıfları Türkiye halklarının 1 Mayıs’larda işçi sınıfının ve ezilen halkların Birlik-Dayanışma-Mücadele gününü yaşamaları mevsisini onlara rağmen elde ettiklerini kabul etmek zorunda kalmışlardır. Kendi yasalarında başka isimlerle anmalarına rağmen Türkiye’de halkların bugüne hangi içerikle sahip çıktığını da öğrenmişlerdir. Yani Türkiye’de 1 Mayıs’ların İşçi Bayramı olarak yaşanması nesnel olarak yasalaşmıştır. Emekçi yığınlar kendi kararlı mücadeleleri ile yüzyıla yakın bir süre önce yandaşlarının Amerika’da kazandıkları mevziye sahip çıktıklarını egemen sınıflara kabul ettirmişlerdir.

Sömürgeci Türk egemen sınıfları bu gerçeği politik temsilcileri aracılığıyla kabul etmek zorunda kaldıklarını göstermişlerdir. Bizzat Ecevit 1 Mayıs’ların İstanbul dışında her alanda kutlanabileceğini söylemek zorunda kalmıştır.

Çünkü Türk egemen sınıfları Türkiye halklarının dişe-diş bir mücadele ile kazandıkları bu mevzide nasıl kararlı direndiklerini ve artık bu mevziyi onların elinden almanın mümkün olamayacağını bilmektedir. Bir de, mevzi haline gelen ve egemen sınıfların taktığı isme rağmen 1 Mayıs Alanı adını alan alanda 1 Mayıs’ın kutlanması mevsisi vardır ki; egemen sınıflar Türkiye halklarının onların tüm baskılarına rağmen bu alanda ses vermesini hazmedemekteler. Devrimciler bu meydana kan dökerek bizzat bu meydana da bir mevzii haline getirmişlerdir. Artık 1 Mayıs’ların her yıl 1 Mayıs Alanı’nda yaşanması Türkiye halkları açısından uzun bir süre vazgeçilemez bir mevzii halini almıştır. 1 Mayıs Alanı Türkiye

halkları açısından günümüzde 1 Mayıs ile özdeş hale gelmiştir. Yani bir simge olmuştur. Çünkü en azından her 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda sınıfsız bir dünya için bir araya gelen yüzbinler egemen sınıflara 77 katliamının hesabını sormaktadırlar ve egemen sınıflara gerçek hesap verme gününe ne kadar yaklaştıklarını göstermektedirler. Bu bağlamda da, katliamların, emekçi yığınların ve sömürge halkların mücadelesini durduramayacağını simgelemektedirler.

Bu nedenle Türk egemen sınıfları bu yıl emekçi yığınların 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda bir araya gelmemeleri için tüm araç ve gereçlerini seferber ettiler. Bu doğrultuda iki yönetime başvurdular: Birincisi her türlü baskı yöntemine başvurarak emekçi yığınların 1 Mayıs günü 1 Mayıs Alanı'nda toplanmalarını engellemek. İkincisi; devrimci saflarda bölücü eğilimlerin gelişmesine çaba sarfetmek. Böylece tüm baskılara rağmen daha önceki yıllarda sağlanan görece kitlesel katılımı engellemek.

Birinci yöntemin hayata geçirilmesini sağlayacak koşullar zaten eskiden beri kullanılan demagojiler tekrarlanarak ayrıca sıkı yönetim bölgesi gerekçesi de ilave edilerek yaratılmıştı ve hazır. Yalnız bu yöntemin daha rahat hayata geçirilmesi için muhalefet güçlerinin birlikte direnmesinin kırılması, devrimci muhalefetin bölünmesi işleri daha da kolaylaştıracaktı. Bu da kısa bir süre sonra sağlandı. Her yıl olduğu gibi bu yıl da yine Türkiye'de günümüzde işçi sınıfının en geniş demokratik kitle örgütü olan DİSK öncülüğünde Sovyetler Birliği'ne «sosyal-emperyalist» diyen siyasi yoğunlukların öncülüğündeki kitle örgütleri dışında tüm demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla 1 Mayıs gösterileriyle ilgili bir platform oluşturulmuştu. Bu platformda Türk egemen sınıflarının hayata geçirebilecekleri tüm baskıcı yöntemlere rağmen 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda en geniş katılımı 1 Mayıs'ın yaşanmasının gerekliliği ısrarla vurgulandı. Türkiye'de devrimci demokratik kamuoyu da önemli ölçüde bu doğrultuda duyarlı kılınıyordu. Uzun bir süre bu doğrultuda bir mücadele sürdürüldü. Geniş bir devrimci muhalefet egemen sınıfların tüm tehditlerine karşı omuz-omuza direniş içine girmişti. Türkiye'de herkesin büyük bir ilgiyle izlediği bu mücadelenin son dönemlerine yaklaşıldığında ve DİSK yöneticilerinin gerçekten de saygın sayılabilecek direnişleri kitlelere ulaştığında bir kez daha işçi sınıfı saflarında reformist-revizyonistlerin neler yapabileceklerine tanık olundu. Türk egemen sınıflarının her türlü araç gereçle 1 Mayıs ile ilgili direnen platforma ve özellikle DİSK yöneticilerine saldırdığı bir evrede yani devrimci saflarda birliğe en fazla ihtiyaç duyulan anlardan birinde revizyonistler ve reformistler devrimci safları bölme eylemine giriştiler. Direnmesi gereken devrimci saflarda çözümler başladı. Bu çözümler sömürgeci Türk egemen sınıflarının iletişim araçları ile en geniş kitlelere anında

büyük bir memnuniyet içinde duyuruldu. Bir zamanlar 1 Mayıs'ların devrimci içeriğini ısrarla kitlelerden gizlemeye çalışan ve bu içeriği gizlemek için özel yasalara bağlanarak 1 Mayıs'ın adını değiştirmeye kalkan egemen sınıflar ve ideologları; bu yıl 1 Mayıs'ın içeriğini artık daha fazla gizleyemeyeceklerini, çünkü emekçi yığınların kararlı direnişi sonucu 1 Mayıs'ın zaten en geniş kitlelere mal olduğunun bilincinde ikinci mevziyi yitirmeme çabası içine girmişlerdir. Tüm araç ve gereçlerinde devrimci saflardaki çözümleri kitlelere iletme çabası içine girdiklerinde yitirdikleri birinci mevziyi de duyuruyorlardı. 1 Mayıs'ları daha fazla bahar bayramı olarak lanse etmenin olanaksızlığı görülmüş, bu bağlamda geriye adım atılmıştı ama 1 Mayıs'ların 1 Mayıs Alanı'nda kitlesel olarak kutlanmasının kırılması sağlanmıştı, öyleyse egemen sınıflar bu «başarılarını» en kısa zamanda geniş kitlelere duyurmalıydılar. Duyurdular. Çözülen kitle örgütlerinin çözülme mesajlarında «İşçi Sınıfının Birlik-Mücadele-Dayanışma Günü»nden bahsetmelerine rağmen bu mesajlara geniş yer verildi. Çünkü egemen sınıflar bir mevziyi kaybetmişlerdi ama bir mevzi kazanmışlardı. Yani daha önceleri birlikte direnerek bu mevziyi kazananların birliktelikleri kırılmıştı öyleyse bu hayati önemdeki «başarı» mutlaka anında kitlelere iletilmeliydi. Burjuvazinin çizdiği icazet sınırları içinde dövüşmeyi ve hala Türkiye'de burjuva demokrasisinin gerçekleştirilebileceği hayaline umut bağlayanlar kazanılmış mevzilerde direnirken de icazet sınırlarında hareket etmeyi tercih etmişlerdi. *Bu eylemleriyle de TKP revizyonistleri, yıllardan bu yana Kürdistan sorununun gündemleştirilmesi doğrultusundaki her devrimci uyarıyı «bölücülük» ithamlarıyla geçiştirmelerine rağmen gerçek bölücülüğe nasıl hazırlandıklarını ve bölücülüğün nasıl bir şey olduğunu en geniş kitlelere eylemleri ile gösterdiler.* Tüm marksist cilalara rağmen bu son eylemleri Türkiye'de gerçek bölücülerin kimler olduğu ve kimlerin olabileceğini herkese gösterdi. Ve her yerde olduğu gibi Türkiye'de bölücüler egemen sınıfların taktirini kazandılar. Egemen sınıfların temsilcileri, temsilcisi oldukları sınıfın adına, işçi sınıfının hem de dünya işçi sınıfının «Birlik-Dayanışma-Mücadele» gününde, Türkiye'deki emekçi sınıfların devrimci muhalefetindeki birlikteliği kıran revizyonistlere teşekkür ettiler. TKP revizyonistleri egemen sınıflara son bir ayda korkulu dakikalar yaşatan ve 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'nda olunması gerektiğini ısrarla vurgulayan devrimci platformu, kendi öncülüklerindeki örgütleri 1 Mayıs'ta İzmir'e davet etmekle parçalayarak egemen sınıfların takdirini kazanıyorlardı ve bundan da büyük bir «kıvanç» duyuyorlardı.

TKP'liler İzmir'de bölücülüklerini hayata geçirerek egemen sınıflara rahat nefes aldırırlarken, Kürdistan'da bir yılda 1 Mayıs konusunda çifte ihanet görülüyordu. Henüz geniş kitlelere 1 Mayısın

devrimci içeriğinin yeterince kavratılamadığı ve bu doğrultudaki eylemlerin tarihinin çok yeni olduğu Kürdistan'da 1 yılda dünya devrimci hareketi tarihinde eşine rastlanmayacak olumsuzluklar görülmüyordu. Egemen sınıfların İzmir'de aldığı rahat nefese Kürdistan'dan milliyetçiler ve revizyonistler tarafından «temiz» hava gönderiliyordu.

Dünya devrimci tarihinde eşine ender rastlanacak ve hiçbir revizyonistin bile kolay kolay hayata geçiremeyeceği birinci ihanet «bizim» revizyonistlerimiz tarafından hayata geçiriliyordu. Gerçekten de dünyada hiçbir revizyonist 1 Mayıs'ın tarihini değiştirmeye cüret edemez. 1 Mayıs'ta emekçi yığınların yanyana gelmesini engelleme ve işçi sınıfının «Birlik-Dayanışma-Mücadele» gününü 1 Mayıs'ın dışında herhangi bir güne taşımak hiçbir revizyonistin aklının ucundan geçmez. Bölücülük yapılır, 1 Mayıslar ihtilalci içeriğinden boşaltılarak içi boş hale getirilmek istenir ama bunların tümü 1 Mayıs günü yapılır. Son yıllarda TKP revizyonistlerinin Kürdistan'da karikatürlüğünü yüklenenler TKP'nin İzmir'de yaptığı bölücülüğü Kürdistan'da hayata geçirmeye çalıştılar ama bu eylemin bile karikatürünü gündeme getirdiler. 1 Mayıs'ın bu yıl İstanbul'un yanı sıra Kürdistan'da da merkezi bir alanda Diyarbakir'de kitlesel bir katılımı yaşanmasını isteyen ve bu konuda bir platform oluşturmaya çalışan siyasi yoğunlukların bu olumlu girişimlerini kırmak için İGD ve DDKD reaksiyoner bir eylemle yüzyıla yakın bir süre rededen bu yana 1 Mayıs günü olarak ele alınan işçi sınıfının ve ezilen halkların Birlik-Dayanışma-Mücadele gününü 1 Mayıs'dan 29 Nisan'a taşımaktan çekinmemiştir.

Oysa Türk egemen sınıfları ve sarı sendikacılar işçi bayramı olarak 1 Mayıs'ın dışında herhangi bir günün saptanmasında fazla itirazcı olmamaktalar ve Türkiye'de 24 Temmuz uzun bir müddetten bu yana egemen sınıflar tarafından işçi bayramı olarak yasalaştırıldı. Fakat buna karşı direnen tüm devrimciler 1 Mayıs dışında herhangi bir günün bu içeriği taşıyamayacağını ısrarla yıllardan bu yana vurgulamışlardır. Türk egemen sınıflarının her türlü yöneme başvurarak gerçekleştirmeye çalışıp 1 Mayıs'dan başka bir güne aktaramadıkları işçi sınıfının Birlik-Dayanışma-Mücadele günü DDKD öncülüğünde bu yıl 29 Nisan'a aktarılmıştır. Türk egemen sınıfları bu eylemden iki yanlı hoşnut olmuşlardır. Birincisi 1 Mayıs günü Diyarbakir'de direnmesi gereken devrimci güçler bölünmüş, ikincisi; yıllardan beri uğraşıp gerçekleştiremedikleri 1 Mayıs'ı başka bir güne taşıyıp yozlaştırma girişimleri sol bir güç öncülüğünde hayata geçirilmiştir.

Bir yıl için oldukça fazla sayılabilecek ikinci olumsuzluk da bu kez yeni Rızgari'cilerin öncülüğünde gerçekleştirilmiştir. Egemen sınıflar günümüzde nasıl yılın 365 gününün 1 Mayıs dışında her

gününü işçi sınıfı bayramı olarak ilân edecek hale gelmişlerse aynı şekilde 1 Mayıs gününde de emekçi yığınlar Birlik-Dayanışma-Mücadele imajının verilmesi dışında herhangi bir imajın verilmesini yeğleyecek duruma da gelmişlerdir. *Yani egemen sınıflara korkulu dakikalar yaşatan şey 1 Mayıs'ların 1 Mayıs günü dünya işçi sınıfının ve ezilen halkların Birlik-Dayanışma-Mücadele günü olarak yaşanmasıdır.* Ve bu günü onlar açısından diğer günlerden ayıran bu içeriktir. «Bizim» burjuva milliyetçilerimiz de burjuva kurnazlığıyla miting ile ilgili müracaatlarında 1 Mayıs'ın yüzyıla yakın bir süreden bu yana taşıdığı mesajı bir anda değiştirmişlerdir ve sömürgeci Türk egemen sınıflarını kandırdıklarını sanmışlardır. Tüm dünyada her yıl şehitler verilerek egemen sınıfların beyinlerine çakılan 1 Mayıs'ların Birlik-Dayanışma-Mücadele olan adı Kürdistan'da Varto'da bir çırpıda «Sömürgeci Konut Politikasını Protesto» mitinginin yapılabileceği bir gün olarak değiştirilivermiştir. Tüm dünyada işçi sınıfının Birlik-Dayanışma-Mücadele günü olarak mitingler, gösteriler, sloganlar, marşlar vb. ile yaşanan 1 Mayıs'da Kürdistan'da yeni Rızgari'ci burjuva milliyetçileri sömürgeci konut politikasını «protesto» etmişlerdir. Böylece de burjuva milliyetçileri günümüzde cila olarak sığınsalar bile sosyalizmden ve sosyalizmin enternasyonalist ruhundan ne denli nefret ettiklerini göstermişlerdir.

76-77-78'lerin olumlu ve egemen sınıfları can evinden vuran direnişlerini tahribe yönelik bu üçlü olumsuzluklara rağmen, bu yıl 1 Mayıs her zamankinden daha az sayılamayacak biçimde geniş kitlelere mal olmuştur. Revizyonist TKP — onun revizyonist tezlerini Kürdistan devrimine taşıma görevini yüklenmiş DDKD ve yeni Rızgari'cilerin tüm çabalarına rağmen 1 Mayıs 79 kararlı mücadelelerin ve direnişlerin egemen olduğu bir 1 Mayıs olarak değerlendirilmektedir ve böylece de değerlendirilecektir. Bölücü eylemler ve tehditler direnen devrimcileri durduramamış, DİSK yöneticilerinin tutuklanması bile göze alınmıştır. 1 Mayıs'da tüm yasaklamalara rağmen direnme içine giren herkese işkence, baskı uygulanmıştır. TSİP ve TİP parti başkanları tutuklanmış, egemen sınıfların tüm tehditlerine rağmen 1 Mayıs'a sahip çıkmakta kararlı olan birçok devrimci ile birlikte direnen TİP Genel Başkanı işkenceye tabi tutulmasına rağmen direnmeyi sürdürmüştür.

Bu yıl 1 Mayıs'ın ismi değiştirilmeye, tarihi 29 Nisan'a taşınmaya çalışıldı, devrimci saflarda egemen sınıflara rahat nefes aldırان çözümler gerçekleştirildi ama en azından bir ay önceden başlanmak üzere 1 Mayıs'a Türkiye'deki her emekçinin evinde hazırlanıldı. 1979'da 1 Mayıs Alanı askerler, polisler, tanklar ve panzerler ile donatıldı ama İstanbul'un her evi 1 Mayıs Alanı haline getirildi ve İstanbul'un her evinde 1 Mayıs yaşandı. Tüm olumsuzluklara rağmen Türkiye halkları; dünya işçi sınıfı ve ezilen halkların yanında mücadelede yerini aldı...

MALAZGİRT'TE BİNLERCE KÖYLÜ PROLETER
DEVRİMCİLERİN ÖNCÜLÜĞÜNDE SÖMÜRGEÇİ
BASKILARI ve KOMANDO ZULMÜNÜ
PROTESTO ETTİ

«— Tüm köylerde olduğu gibi Molla Ali köyü de sabahın erken saatlerinde basılarak; kadın, erkek, yaşlı, çocuk farkı gözetilmeksizin tüm köy halkı baskı altında tutulmuş, herkese yapılan çeşitli küfürler, hakaretler ve işkencelerin yanısıra köy muhtarı çamura sokularak işkencelerin yeni türleri sergilenmiştir.

— Zıkreşli (Çiçekli) köyü 10 Mayıs 1979 günü sabaha karşı basılır, köy halkı meydana toplanır, herkes sırayla dayaktan geçirilir. Mehmet Sait Çaylak isimli bir köylü birkaç kez bayılacak derecede işkenceye tabi tutulur; falakaya yatırılarak ayaklarına iki yüz sopa vurulur. Ayakları parçalanır, daha sonra sırtında ateş yakılır. Köylünün doktora ve kasabaya inmemesi için de beraberlerinde götürerek dört gün aç ve susuz olarak karakolda tutarlar. Yaralarını saracak ve doktora verebilecek parası olmayan bu köylü şimdi ölüm döşegindedir.

— Asıl ismi Goma Tomasto olan köyde de gelen askeri komandolar tüm köylülere işkence yapmış, işkenceler sonucu hamile bir kadın çocuğunu düşürmüştür. Bu köyde 65-70 yaşlarındaki bir köylüye zorla iki kilo tuz yedirilmiştir.

— Yine diğer bir köyde hamile bir kadına işkence yapılmış, bu işkencelere ek olarak dört metre yükseklikteki bir binaya çıkarılarak oradan aşağıya atılmış, kadın çocuğunu düşürmüştür.

— Molla Ali köyünde sakallı, yaşlı bir köylü yere yatırılarak ayakla sakalına basılarak, ayağa kalkması için zorlanmış, bu arada durmadan dayak atılmıştır. Bu zorlamalar karşısında ayağa kalkmak için direnen köylünün sakalı yolunmak suretiyle eziyet edilmiştir.

— Diğer bir köyde bir kadına, tam bir sömürgeci ordu olduklarını dostta düşmana kanıtlamak istercesine, askeri komandolar tarafından tecavüz edilmiştir! Kadın halen yürüyemez durumda olup ilçe sağlık ocağında tedavi edilmektedir.

— Çiçekveren köyünden, işkence yapılarak tutuklanan Kâzım Söylemez halen tutuklu bulunduğu Malazgirt cezaevinde doğal ihti-

yaçlarını dahi karşılayamayacak durumdadır. Bu köyde militaristler işkencelerini sürdürürken, «Siz Kürtlere merhamet edilmez, sizler her türlü işkenceye lâyıksınız» demekten de geri durmayarak ırkçı yüzlerini bir olayda daha açığa vuruyorlardı.

— Fişiyani (Tıkızlı) köyü 15 Mayıs sabahı basılmış, komando kordonu altında tüm köylü köy meydanına toplanarak sırayla işkenceden geçirilmiştir. İşkence sırası gelen Abdulrezzak Karataş isimli köylü bayıltılıncaya kadar dövülmüştür. Bu da yetmezmiş gibi rapor almaması için karakola götürülerek dört gün alıkonulmuştur. Aynı köyden Ziya Çelik isimli köylü soyundurularak, çıplak yerlerine ucu çivili sopalarla vurulmuştur.»

Bunlar 20 Mayıs 1979 tarihinde binlerce köylünün toplandığı Malazgirt Alanı'nda köylülerce anlatılan birkaç örnektir. Her yıl olduğu gibi yine baharın gelmesiyle ve karların erimesiyle birlikte sömürgecilerin militarist güçleri Kürdistan köylerine çekirge misali dalmışlardır. Yine köyler basılıyor, işkenceler yapılıyor «adam olmayan Kürtler» hizaya getiriliyor. Elli yıldır sömürgeci baskı ve tahakküme boyun eğmeyen, direnen Kürt köylüsüne yine kan kusturularak bu statüyü sürdürmeye çalışıyorlar.

Evet sömürgeci-faşist baskılar Kürdistan'da komando zulmü altında devam ediyor. Son zamanlarda Malazgirt'in köylerinde evinde rahat uyuyan köylü kalmamış durumda. Bütün köylüler tedirginlik içinde sıranın ne zaman kendi köylerine geleceğini veya eğer bir kez uğramışlarsa bir daha ne zaman uğrayacaklarını bekliyorlar. Kışın aç kalınması gerçeği orta yerde iken tüm köylüler, bir avuç işbirlikçi dışında, köylerini terk etmek zorunda kalmışlardır. Kışlık erzakı sağlayacak olan tarlalar olduğu gibi terkedilmiş, erkekler kasaba merkezlerine veya büyük şehirlere sığınmışlardır. Böylece bir avuç toprağında tüm enerjisiyle çoluğu ve çocuğu ile birlikte direnirken bile zar-zor sefalet içinde yaşama savaşı veren köylülük bu yıl daha büyük bir sefalete katlanmayı göze almıştır. Bu maddi zararlar göğüs germek zorunda olduğu gibi yoksul köylüler ellerinde kalan manevi değerlerini de örneğin kadınlarını da komando zulmüne ve onların her türlü tasarruflarına terketmişlerdir. Komandolar da bir işgal ordusunun öğeleri olduklarını bir an bile gözardı etmezsiniz kendilerinin postalları altında savunmasız kalan her türlü değere saldırmaktan geri kalmamaktadırlar. Sabahlara karşı köyleri basmakta, silahlarının namlularının karşısında savunmasız kadınları, çocukları, yaşlıları gördüklerinde, ne denli «güçlü» olduklarını onlara göstermekten hayvani bir zevk duymaktadırlar. 10 yaşındaki kızlar ve hamile kadınlar dahil kadınlara «erkekliklerini» kanıtlarlarken, çocuklara ve yaşlılara da işkence ederek ellerinde otomatik silahlarla, silahsızların karşısında iken nasıl «kuvvetli» olabildiklerini göstermektedirler. Oysa aynı köyde, arama gerekçesi ile gir-

dikleri silahlı «kaçakları» gördüklerinde nasıl suspus olduklarını ve nasıl arkalarını dönerek onları görmemezlikten geldiklerini bizzat kuvvet gösterisi yaptıkları kadınlar, çocuklar ve yaşlılar birçok kez görmüşlerdir. Yani dünyadaki diğer benzerleri gibi Türk sömürgecileri ve onların işgalci ordusu da ne zamana kadar ve kimlere karşı «güçlü» olabildiğini bir kez daha göstermektedir.

Sömürge statüsü altında horlanan tüm değerlerine saldırılan halk birlikte savaşıyor ve sömürgecilere karşı kendisini savunması için gerekli araç ve gereç ile donatıldığında Türk sömürgecilerinin de ellerindeki faşist-sömürgeci değerler ile donatılan tüm kurumlarına rağmen ne denli zavallı duruma düşecekleri açıktır. Yeter ki halk omuz-omuza gelebilsin ve kendisini savunması için gerekli araç ve gereç ile donatılabilsin. Türkiye'de ise bunun yanı sıra bu mücadelede istenen amaca varılabilmesi için Türk emekçi yığınlarının da Türk egemen sınıflarına vururken, onların Kürdistan üzerindeki tasarruflarını her yanıla görebilmeleri ve bu tasarruflara karşı mücadelede Kürt halkıyla birlikte omuz-omuza direnmeleri zorunludur. Bu tasarruflara karşı Kürdistan'ın herhangi bir köşesinden yükselen ses Türk emekçi yığınları içinde cevap alabilmelidir ki verilen mücadelede iki halkın birlikteliği sağlanabilinsin. Yükselen ses ile birlikte atılan adım Türkiye halklarının mücadelelerinde atılmış olan ortak bir adım olabilsin.

Malazgirt'ten 20 Mayıs'ta böyle bir ses yükseldi. İşbirlikçiler dışında tüm köylüler yükselen sesin içinde yer aldılar veya bu sesin gürleştirilmesinde destek oldular. Binlerce yoksul köylü, talepleri programlaştırılıp mücadelesinde önderlik edildiğinde nasıl yanyana gelebileceğini ve direnmeye başlayacağını göstermiştir. Malazgirt'ten yükselen sesin gereken yankıyı uyandırabilmesi, bu sese her gün Türkiye ve genel olarak Kürdistan'ın bir alanından katılarak bu sesin gürleştirilmesi gerekir. «Kürdistan'da da asker var Antalya'da da asker var» demeksizin, aynı ordunun her iki alandaki konumu arasındaki nesnel farka ve bu nesnel farkın yansımalarına karşı direnmek Türkiye'de her demokratın görevidir. İşgalci ordunun her eyleminin Kürdistan'da sömürge statüsünün devamının sağlanması ile ilgili tasarruflardan biri olduğu da kavranmadan, ne komando zulmüne, ne de işgalci ordunun Kürdistan'daki başka bir eylemine karşı köklü bir direniş mümkün olmaz. Proleter devrimcilerin öncülüğünde sömürgeci statüye karşı yükselen sesi Türk emekçi yığınları içinde ve Kürdistan'ın her alanında gürleştirelim.

BİZE GÖNDERİLEN BİR AÇIKLAMA

Yol ayrımın'dan sonra «yeni» burjuva milliyetçilerinin yayınladıkları 'Rızgari' 8. sayısının yazarları; proleter devrimcilerin tezlerini çarpıtmak için ellerinden geleni yaparken alanlarda da gelişen bazı olayları da bu anlayışlarına uygun olarak vermekten kaçınmadıklarını da ortaya koydular. Bu konu ile ilgili dergimizin yazı işleri Müdürü H. YAŞAR'a gönderilen bir belgeyi aynen yayınlıyoruz:

«Rızgari Dergisi Yazı İşleri Müdürü (Şefik Dünder)

İhtisapağa Sokak Mini Han No: 6/8

Aksaray—İSTANBUL

«Senin sorumlu Müdürlüğün adı altında Ocak 1979'da yayınlanan RIZGARI dergisi 8.ci sayısında *gerçekle ilgili olmayan bir haber yayınlanmıştır*. Adı geçen derginin (Rızgari-8) 78-79.cu sayfalarında yayınlanan «TATVAN ASDK-DER GENEL KURULU YAPILDI» başlıklı haber yazısının içinde verilen gelişmelerin *gerçekle bir ilgisi yoktur*. Yazınızda şöyle diyorsunuz:

«...Derneğin II. olağan genel kurulu dernek lokalinde yapıldı. Büyük emniyet tedbirlerinin alındığı dernek lokali, hınca hınç dolu idi. BIJİ RIZGARI, KAHROLSUN KAÇAKLAR sloganlarının bir türlü dinmek bilmemesi nedeniyle genel kurul çalışmalarına gecikerek başladı.»

«...Söz alan Faik Tunçtan, siyasetimizin geçmişini geniş bir biçimde açıkladıktan sonra, siyasetimizi parçalama eylemlerini, dedikodu, fiskos ve deşifrasyonlarla sağlama çabası içinde olan 'kaçaklar'ın eylemleriyle ancak sömürgeci burjuvaziye malzeme sağlayabileceklerini, kendilerine hakettikleri cevabı siyasetimizin vereceğinden hiç kimsenin kuşkusu olmaması gerektiğini belirtti...»

«...Kurul çalışmaları devam ederken, çeşitli bölgelerden gelen mesajlar okundu. Gelen mesajlar genel olarak şu noktalarda birleşiyordu:

1 —

2 — Rızgari sürecinin devam ettirilmesi ve yayın düzeyinin imkânlar içerisinde sürdürülmesinin bir görev olduğu,...»

(“Rızgari” 8, s. 78 - 79)

1 — Bu yayını, yalan haberi hangi amaçla yaptığınızı bilemiyoruz? Ancak kongre boyunca kesinlikle hiçbir slogan atılmadığı gibi yukarda yazdığınız tipte bir sloganda atılmamıştır.

2 — Kongremizde Faik Tunçtan söz aldı ve genel olarak ASDK-DER hakkında konuştu. Bunun dışında «siyasetimizin geçmişi», yine «kaçaklar» hakkında hiç bir belirleme yapmamıştır. (Hatta sizce yazılan bu konulardan hiçbiri belirtilmemiştir. Bu konuda kongre tutanakları tanıktır)

3 — Kongremize mesajlar değil bir tek mesaj gelmiştir. Ve bu mesajda da sizin yazdığınız konulardan hiçbiri geçmemektedir. (Mesaj arşivimizdedir)

Özellikle "Rızgari" 8'in tüm sayfalarında ihbar, jurnal ve sömürgecilere malzeme verildiğinden yakınan sizler, acaba bu yayınınızla derneğimiz kongresinde olmayan bazı yalan haberleri yazarak kongreyi sömürgecilere (en azından dernekler yasasına göre) ihbar etmiş olmuyor musunuz?

Rızgari dergisi ile hiçbir hukuki bağı olmayan ASDK-DER kongresinde ve kongreye gelen mesajlarda «Rızgari yayınının devam ettirilip ettirilmemesi»nin hangi ilişkisi olabilir? Galiba sizlerin içine girdiğiniz bunalım, farkında olmadan, bu bunalımınızı herkese maletme gayret içine girerek *makyavelist* bir anlayışla doğru habercilik anlayışını dahi dıştalayarak kitlelere yanlış hedef göstermeye kadar götürmüştür.

İkincisi, bugüne kadar derneğimizden ve mücadeleden kaçanlar olmadığı gibi neden «KAHROLSUN KAÇAKLAR» sloganı atılsın? Kimdir bu kaçaklar? Nereden ve kimden kaçmışlardır? Bu soruları da mutlaka cevaplandırmanız gerekmektedir.

Derneğimiz yönetim ve taban olarak bu yalan haber karşısında tepki içindedir. Ve derneğimiz üyelerinden birinden (!) eğer bu 'bilgi' alınmış ise bu bilgiyi veren kişinin ihraç ve tecrit edilmesi karar altına alınmış bulunuyor.

Size gönderdiğimiz bu açıklamanın çıkacak ilk yayınıınızda yayınlanmasını ve sorulan soruların açıklanmasını devrimci tavır olarak sizlerden bekliyoruz. 10 Mart 1979

TATVAN ASDK-DER II. Olağan Genel Kurulu

Divan Başkanı
Hasan Irgat

Birinci Katip
Nuri Gümgüm

İkinci Katip
Ziya Şerefhanoglu

Not: Bu yazının bir nüshası da derginizin eski yazı işleri müdürü Hatice YAŞAR'a gönderilmiştir.»

13 DEMOKRATİK KURULUŞ TEMSİLCİSİNİN ORTAK AÇIKLAMASI.

Mürsel Yoldaşımızın katledilmesi üzerine 13 Demokratik kuruluş temsilcisi ortak bir açıklama yaparak olayı protesto etmişler ve provakatörleri lânetlemişlerdir. Açıklamayı aşağıda veriyoruz :

«Devrimci-demokratik kamuoyuna

AJAN PROVAKATÖRLERCE, 13 MART GÜNÜ İSTANBUL VAN ÖĞRENCİ YURDU MÜDÜRÜ MÜRSEL DELEN'İN KATLEDİLMESİNİ LÂNETLİYORUZ.

Egemen sınıflar ve onların yedeğindeki ihanet çeteleri gün geçtikçe devrimci-demokratların kararlı mücadeleleri karşısında daha da gerilemekte ve geriledikçe daha da saldırganlaşmaktadırlar. Bu saldırganlığın verdiği öfke ile sosyalistleri, demokrat ve yurtseverleri katlettirmektedirler. Diğer yandan ülkemizde boyutlanan sınıf mücadelesi ile birlikte burjuva milliyetçiliğinin yeni temsilcileri de günümüzde vurulması gereken hedefi bir yana iterek *sosyalistlere* karşı *imha* eylemlerini öne çıkarmaktadırlar.

Elbetteki keskinleşen sınıf mücadelesi karşısında, egemen sınıfların ve onların politik temsilcilerinin, proletaryanın boyutlanan mücadelesini bastırmaya çalışması kendisi açısından doğaldır. Ve bu eylem her halükârda beklenir. Çünkü belli aşamalarda acilen vurulması gereken düşmana karşı egemen sınıflar kendi mezar kazıcıları ile geçici dostluklar kursalar bile bilirlerki; bu dostluklar geçicidir. Şartlara bağlıdır. Ama emekçi yığınlarla kendileri arasındaki mücadele evrensel ve mutlaktır. Bunu her iki taraf da bilir. Yine de acilen vurulması gereken düşmana karşı geçici de olsa, anlık da olsa yanyana gelerek kurulan dostluklar sürecinde sürdürülen mücadele, dostluğun sağlandığı ilkelerde bağlılığı zedelemeyecek düzeyde tutulur. Çünkü proleter devrimciler ilkelerde kararlı olduğu müddetçe en geniş muhalefete önderliğin kendilerinde olacağını bilirler. Oysa burjuva siyasi aksiyonlar sık sık ilkeleri ihlal ederler. Proleter devrimcilerin her ileri atılımında telaşlanırlar. Telaşlanmak zorundadırlar. Bu telaşları gereğinde sosyalistleri katletmeye yönelirler.

Günümüzde de burjuva miliyetçiliğinin yeni temsilcileri bu faşisin pençesine düşmüşlerdir. Bu nedenle de birçok alanda provakasyonlar yaratma çabasıdadırlar. Faşistlere, sömürgecilere sıkımadıkları mermilerini dost olmaları gereken bir aşamada proleter devrimcilere sıkıtmaktadırlar. Nesnel olarak da sömürgecilere kan vermektedirler. Bir iki alanda yarattıkları provakasyonları başarıya ulaşılmayınca, yani proleter devrimcilerin kanını alamayınca bu kanı İstanbul'da aramışlardır. İstanbul'da ajan-provakatörlerini çalıştırarak MÜRSEL yoldaşı katletmişlerdir.

Evet 13 Mart 1979 sabahı MÜRSEL yoldaşımız ajan-provakatörler tarafından katledildi. Türkiye'de tüm sosyalistlerin, demokratların, yurtseverlerin 12 Mart 1971 faşist baskı ve katliamlarının hesabını sormaya ve lanetlemeye çalıştıkları günlerde, onlar bir proleter devrimciyi nasıl katledeceklerinin hesabını yapıyorlardı. Onlar bu eylemleriyle faşistlere karşı mücadeleyi bir yana bırakarak sosyalistleri imha eylemlerini önlerine koyduklarını göstermişlerdir. Mücadele sürecinde en geniş muhalefetin, gelişen proleter devrimci önderliği kabul edeceğini ve kendilerinin çıkarlarını savundukları bir avuç insanla başbaşa kalacaklarını iyi bilmektedirler.

MÜRSEL yoldaş, dost olmamız gerekenlere kuralları içinde nasıl yaklaşacağını göstererek proleter devrimci tavrını kanıtlamıştır. Dost olduğu müddetçe dostlara birtek mermi bile sıkılamayı ilke edindiği halde, arkadaşımız ajan-provakatörlerce katledilmiştir.

Bizler tüm devrimci, demokrat, yurtsever ve sosyalist güçleri bu tür ajan-provakatör saldırılara karşı mücadeleye çağırırken, tüm devrimcilerin olduğu gibi MÜRSEL yoldaşın kanının da yerde kalmayacağını ve hesabının, proleter devrimci yöntemlere işlerlik kazandırılarak sorulacağını yineliyoruz.

— MÜRSEL YOLDAŞIN KANI YERDE KALMAYACAKTIR

— KAHROLSUN EMPERYALİZM, SÖMÜRGEÇİLİK, FAŞİZM ve FEODALİZM

— YAŞASIN ANTİ-SÖMÜRGEÇİ ULUSAL DEMOKRATİK MÜCADELEMİZ.

Diyarbakir
ASDK-DER Başkanı
Yılmaz Elçi

Ankara
ASDK-DER Sekreteri
Mustafa Gülçü

Van
ASDK-DER Başkanı
Nuri Aslan

Varto
ASDK-DER Başkanı
Cemal Uçar

Van İli Kùltùr ve Yardımlaşma
Derneği Genel Merkezi
2. Başkanı Bayram Elçi

Siverek
ASDK-DER Başkanı
Cabir Yolbař

Ergani
ASDK-DER Başkanı
Kasım Kılıçkan

Tatvan
ASDK-DER 2. Başkanı
Ahmet Gezici

Fatnos Kùltùr Derneği
Y. Kurulu Üyesi
Alaattin Tařdemir

Malazgirt Kùltùr Derneği
Başkanı
Atilla Aktan

Van İli Kùltùr ve Yar.
Derneği İstanbul şubesi Adına
Cevdet Kıran

Cizre Kùltùr Derneği
Genel Başkanı
Baki Danıřman

Van İli Kùltùr ve Yar.
Derneği Van řubesi
Başkanı Abdullah Sürme

AÇIKLAMA

Dergimizin sahibi İkrâm DELEN Malazgirt'te «Komando Zulmü»nü protesto amacıyla yayınlanan bir bildiri nedeniyle, 29.5.1979 tarihinde Van'da tutuklanmıştır.

ala rızgari
«İran» özel ek'i
yakında çıkıyor...

- YAYINA BAŞLARKEN
- YENİ BİR BİÇİM İÇİNDE ESKİ MUHTEVA SÜRDÜRÜLÜRKEN
- YOL AYRIMINA GELİRKEN
- I. KÜRDİSTAN DEVRİMİNDE BİR SÜRECİN DEĞERLENDİRİLMESİ
- II. İDEOLOJİK İNŞA SÜRECİNDE HAREKETİMİZİN İÇİNE GİRDİĞİ BUNALIM
- III. HAREKETİMİZİN BAZI SORUNLARI VE ANTI-SÖMÜRGEÇİ ULUSAL DEMOKRATİK MÜCADELEMİZDE MARKSİST-LENİNİST BİRLİK İÇİN YENİ ATILIM ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER
- 78'LERDE MARKSİSTLERİN ALTEDİLMESİ İÇİN MARKSİZM ADINA YAPILAN SAHTEKÂRLIKLARDAN BİR ÖRNEK
- BİR İLAN VE BİR BİLDİRİ
- DEVRİMCİ HAREKETİN ÖNÜNDE BÜYÜK ENGEL YAPAY ÇELİŞMELER
- SAPMALAR GENEL OLARAK SOSYALİZMİ VE SOSYALİST ÜLKELERİ TEHDİT EDİYOR
- BİR KATLİAM ÜZERİNE
- BİR YOLDAŞIMIZ DAHA DÜŞMANA SIKILMASI GEREKEN KURŞUNLARLA KATLEDİLDİ
- 1 MAYIS 1979 ÜZERİNE
- MALAZGİRT'TE BİNLERCE KÖYLÜ PROLETER DEVRİMCİLERİN ÖNCÜLÜĞÜNDE SÖMÜRGEÇİ BASKILARI VE KOMANDO ZULMÜNÜ PROTESTO ETTİ
- BİZE GÖNDERİLEN BİR AÇIKLAMA
- 13. DEMOKRATİK KURULUŞ TEMSİLCİSİNİN ORTAK AÇIKLAMASI